

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

PLENAIRE VERGADERING

HANDELINGEN 65

MORGENVERGADERING VAN WOENSDAG 10 JULI 1996

AANPASSINGEN REGLEMENT VLAAMS PARLEMENT

MEERJARENPLAN BRTN 1997-2001

VRAAG OM UITLEG

Inhoud

Nr. 65

Woensdag 10 juli 1996
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	3389
Reglement – aanpassingen	
– 8 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	3389
Sprekers : mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever, de heren Johan De Roo, Paul Van Grembergen, Carl Decaluwé, Gilbert Bossuyt, André Denys, Herman Suykerbuyk, Filip Dewinter, Luk Van Nieuwenhuysen en Jos Geysels	
Artikelsgewijze bespreking	3399
Motie van orde	
Voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergadering	3431
Spreker : de heer André Denys	
Motie van orde	
Voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergadering	3431
Spreker : de heer Johan De Roo	
Meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1997-2001	
– 325 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	3431
Sprekers : de heren Hugo Van Rompaey, Dirk Van Mechelen, Carl Decaluwé, André Denys, Michel Doomst, mevrouw Marijke Dillen, de heer Kris Van Dijck en minister Eric Van Rompuy	
Regeling van de werkzaamheden	3442
Bijlage	
Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de uitbetaling van loonachterstallen bij Antwerp Shiprepair na faillissement en delging van het sociaal passief	3443

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.13 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter : Felix Strackx : gezondheidsredenen ;

Didier Ramoudt : buitenslands ;

Dominiek Lootens-Stael : ambtsverplichtingen ;

Patricia Ceysens : familieverplichtingen.

REGLEMENT – AANPASSINGEN

- 8 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de aanpassingen in het Reglement voorgesteld door de commissie voor Reglement en Samenwerking.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Van Hecke, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, op 27 juni 1995 richtte de heer De Batselier, als nieuwe voorzitter van dit rechtstreeks gekozen Vlaams Parlement, een nota aan

alle fracties met betrekking tot de toekomstige werking van het Vlaams Parlement. Daarin stelde hij, ik citeer : uiteraard roept niet enkel deze nieuwe start om een moderne dynamiek van het Vlaams Parlement, laat staan dat deze nieuwe start op zich zou volstaan om morgen een nieuwe politieke cultuur ingang te doen vinden. Vlaanderen heeft nu vooral een Vlaams Parlement nodig dat zowel naar inhoud en vorm, een diepgaande modernisering aandurft van zijn werkzaamheden, in functie van de talrijke maatschappelijke vraagstukken die geen uitstel van antwoord meer dulden. Einde citaat.

Na onderling overleg, besprekingen en aanpassingen, werd op 14 maart 1996, in consensus, door de erkende politieke fracties, de bijgewerkte nota van de voorzitter goedgekeurd, onder de titel : Toekomstige werking Vlaams Parlement. Herwaarderden en versterken.

De principiële uitgangspunten bleven ongewijzigd. In de eerste plaats dient het Vlaams Parlement een maatschappelijk forum te bieden. Het mag niet louter een beheersorgaan zijn van technische en lokale problemen, maar moet richtinggevend zijn voor de grote maatschappelijke keuzen. In de tweede plaats verwacht men van het Vlaams Parlement dat het een uiting zal zijn van een nieuwe politieke cultuur. De relatie meerderheid-oppositie moet nieuwe kansen krijgen in een geest van wederzijds respect en een politiek volwassener mentaliteit. Ten derde, het Vlaams Parlement moet ook een echt beslissingsorgaan zijn. De rol van de decreetgevende macht dient te worden geherwaardeerd, zowel in de relatie tot de uitvoerende macht, als tot de adviesorganen. Bovendien moet de kwaliteit van het decreetgevend werk worden verbeterd. Ten slotte dient het parlement ook een open venster te bieden en een toegankelijk huis te zijn. Aanwezig zijn op het terrein zal een vaste parlementaire traditie moeten worden.

Deze principiële uitgangspunten impliceren voor de volksvertegenwoordigers een goed werkschema, een sterke werking van de fracties, een degelijk sociaal en juridisch statuut voor de leden, een goede werking van de

Van Hecke

diensten, en meer tijd voor de volksvertegenwoordigers om hun taken naar behoren voor te bereiden. De aanpassingen van het Reglement die vandaag ter goedkeuring voorliggen, zijn enkel diegenen die resulteerden uit de vermelde consensusnota van 14 maart 1996. Een ambtelijke werkgroep kreeg de opdracht de aanpassingen van het Reglement voor te bereiden.

Zoals ook uit de commissiebesprekingen bleek, is dit slechts een eerste stap. Alle fracties worden uitgenodigd om hun eigen voorstellen in te dienen bij het begin van het volgende werkjaar, met het oog op meer verregaande besprekingen.

Als verslaggever is het mijn bedoeling en ook mijn taak u wegwijs te maken in het verslag dat u heeft ontvangen. Het omvat drie welomlijnde delen. In de eerste plaats vindt u, op nauwelijks drie bladzijden, een overzichtelijke opsomming van de belangrijke aanpassingen en nieuwe bepalingen, te beginnen met de echte innovaties, in volgorde van de artikelen van het bestaande Reglement. Daarna volgt een artikelsgewijze opsomming van vermeldenswaardige aanvullingen. Ten slotte is er ook een lijst van de noodzakelijke aanpassingen van terminologische aard. Er werd aandacht besteed aan het probleem van de uitsluitend mannelijke verwijzingen naar functies, door het gebruik van sekse-neutrale formuleringen. Ik verwijs hier naar de voetnoot bij afdeling 3, artikel 10. Het tweede deel van het document geeft in de tekst van het bestaande Reglement op een legistiek correcte manier en artikelsgewijs de concrete wijzigingen aan. Men vindt er ook de verantwoording van de voorgestelde wijzigingen. Het derde en laatste deel biedt u als gecoördineerd stuk een werkbaar document.

Het bevat de huidige tekst van het Reglement, met cursief de nieuwe bepalingen. Deze werkwijze, waarin bij belangrijke wijzigingen onmiddellijk een gecoördineerde tekst wordt bezorgd, waarin de aangebrachte wijzigingen op een of andere manier ook nog zichtbaar worden gemaakt, is het perfect hanteerbare instrument voor de rechtsonderhorigen die voor de toepassing ervan zullen instaan.

Wat voorligt kan model staan voor alle regelgevingen in dit land, zowel lokaal, provinciaal, regionaal als federaal. Ik wil de voorzitter, die hiertoe de opdracht gaf, en de diensten die het realiseerden, dan ook danken. Het is de uiteindelijke bedoeling te komen tot een totaal nieuwe gecoördineerde tekst, volgens een principieel door de commissie aanvaarde nieuwe reglementstructuur. Ten slotte wil ik in het kader van dit verslag vier van de meest ingrijpende wijzigingen onder uw aandacht brengen.

Een eerste is de principiële openbaarheid van de werkzaamheden, zowel van de commissievergaderingen als van de vergaderingen van adviescomités en werkgroepen, onverminderd de beslotenheid van de samenkomsten van de commissies voor Geloofsbrieven en Vervolgingen. Alle vergaderingen zijn besloten bij de regeling van de werkzaamheden, waarbij eventueel tot het besloten verklaren van de zitting van de commissie kan worden overgegaan. In het teken van een nieuwe politieke cultuur dient dit met twee derde van de stemmen van de aanwezigen te gebeuren, omdat niet louter de verhouding meerderheid-oppositie dit besluit zou beheersen.

Ten tweede lijkt een betere invulling van de begrippen beleidsnota's en beleidsbrieven na de ervaring in de voorbije periode geen overbodig gegeven. Het begrip beleidsnota wordt voorbehouden aan de geïntegreerde nota met grote strategische beleidsopties voor de volledige duur van de regeerperiode, ingediend bij het aantreden van een nieuwe regering en dit per departement. De beraadslaging hierover gebeurt rechtstreeks in plenaire vergadering. De beleidsbrieven daarentegen worden elk jaar door elk lid van de Vlaamse regering ingediend, uiterlijk bij de indiening van de begroting. Ze worden samen met de begroting naar de diverse commissies verwezen en aldaar besproken en behandeld.

De derde belangrijke innovatie is de invoering van een reflectieperiode en reflectienota's, zoals voorzien in artikel 63bis. Tussen het ronddelen van het verslag van de commissiebesprekingen en de plenaire vergadering is er een reflectietijd van zeven dagen, tenzij dit uitdrukkelijk bij beslissing van de commissie wordt uitgesloten. Tijdens deze periode kunnen de fracties een reflectienota aan het verslag toevoegen. Deze nota's vormen mee de basis voor de beraadslaging in de plenaire vergadering.

Ten slotte wens ik de nadruk te leggen op de betere regeling van de parlementaire vraagstelling, als dit als algemene term mag worden gebruikt. In de plenaire zitting kent men enkel nog actuele vragen. Actuele interpellaties worden afgeschaft. In de commissies kunnen voortaan mondelinge vragen van actuele aard worden gesteld. Vragen om uitleg aldaar worden afgeschaft. Interpellaties blijven behouden, zowel in plenaire zitting als in commissie. Het Uitgebreid Bureau oordeelt over de ontvankelijkheid en de verwijzing.

Bij deze belangrijke innovaties ontbreekt het voorstel om voorontwerpen van decreet aan de volksvertegenwoordigers mee te delen, op het ogenblik dat deze door de regering aan de adviesraden worden bezorgd. Dit voorstel kon niet in het Reglement worden opgenomen om de eigenheid van het parlement én de regering, als grondwettelijk gegeven te respecteren. De regering kan zich hiertoe hoogstens eenzijdig verbinden.

Van Hecke

Er wordt voorgesteld dat de nieuwe bepalingen onmiddellijk na de stemming ervan in de plenaire zitting in werking zullen treden.

Er rest me enkel nog te vermelden dat de voorgestelde aanpassingen met eenparigheid in de commissie werden goedgekeurd, gezien het uitgangspunt aangegeven bij de aanvang van dit verslag, namelijk dat de voorgestelde aanpassingen resulteerden uit een consensustekst. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, we sluiten het eerste volledige werkjaar van het eerste rechtstreeks verkozen, parlement af met de goedkeuring van een nieuw Reglement. De CVP-fractie zal deze reglementswijziging goedkeuren, ook al zijn we het niet op alle punten eens met de voorgestelde wijzigingen. Deze wijziging heeft immers niet alleen een praktisch-organisatorische, maar ook – en vooral – een politieke betekenis. De nieuwe politieke cultuur wordt hiermee echt gerealiseerd. Op het moment dat de publieke opinie negatief reageert op de federale kaderwetten, geeft het Vlaams Parlement een belangrijk politiek signaal.

Door dit nieuwe Reglement lopen een aantal krachtlijnen : meer openheid, meer zorg voor kwaliteit, meer efficiëntie, een nieuwe relatie met de regering en een nieuwe relatie tussen meerderheid en minderheid. Ik zal elk van deze punten nader bespreken.

Het eerste punt gaat over de openbaarheid. De openheid die uit de architectuur van het Vlaams Parlementsgebouw blijkt, komt nu ook in het Reglement tot uiting. Voortaan zullen de commissievergaderingen in beginsel toegankelijk zijn voor het publiek en voor de pers. Deze openbaarheid mag echter niet worden misbruikt ; dit moet zeer duidelijk worden gesteld. Gisteren werd hier nog verwezen naar het feit dat een zekere vertrouwelijkheid soms noodzakelijk is. De commissievergaderingen moeten kwalitatief hoogstaand blijven. Ze mogen niet worden herleid tot stuntwerk voor de bezoekers of voor de media. Ze moeten een echt forum blijven voor gedachtenwisseling en debat. Belangrijk is ook dat de verslagen van de besprekingen voortaan de namen van de volksvertegenwoordigers zullen vermelden. Verder wordt eveneens de depolitisering van het personeelsbeleid in het Reglement verankerd. Hiervoor verwijs ik naar artikel 91.

Een tweede krachtlijn van dit nieuwe Reglement is de kwaliteitszorg voor het decreetgevend werk. Het Reglement legt duidelijk de nadruk op kwaliteit, boven kwantiteit. Haastig kunst- en vliegwerk moet plaats maken voor

trager, maar beter overwogen parlementair werk. Artikelen 62, punt 4 en 64, punt 3 voeren een zevendagenregel in, alvorens voorstellen en ontwerpen van decreet in commissie kunnen worden behandeld. Daarenboven wordt ook een reflectieperiode van zeven dagen ingesteld voor de behandeling in plenaire vergadering. De themadebatten, waarvoor het nieuwe Reglement een concreet organisatieschema bevat, kunnen het parlementaire werk een kwalitatieve meerwaarde bieden. Het duidelijke onderscheid tussen beleidsnota's en beleidsbrieven – waarbij aan legislatuurnota's een grondig plenair debat wordt gewijd –, moet ons toelaten om van een ad hoc-benadering af te stappen, en te werken in het kader van een lange-termijnvisie.

Inzake de moties blijft de CVP-fractie met vragen zitten. We hebben het afgelopen zittingsjaar niet minder dan 85 met redenen omklede moties behandeld. Ik heb er reeds herhaaldelijk op gewezen dat we ook inzake dit punt moeten durven kiezen voor minder, maar beter. Naar onze mening moet een volgende reglementswijziging hier ook een reglementaire vertaling aan geven. Ik durf daarbij ook de hand in eigen boezem steken. Alle fracties moeten er werk van maken om selectiever om te springen met moties, en misschien ook met interpellaties, met resoluties, en zelfs met bepaalde parlementaire vragen. Het Uitgebreid Bureau en de commissievoorzitters dragen daarbij een grote verantwoordelijkheid.

De derde krachtlijn die ik in dit nieuwe Reglement zie, is het streven naar een grotere efficiëntie. Het voorliggende Reglement moet ons in staat stellen om het parlementaire werk een beetje efficiënter te organiseren. Door de inperking van de spreektijd zullen debatten korter, maar krachtiger kunnen worden. Door een betere taakverdeling tussen de commissies en de plenaire vergadering wordt dubbel werk vermeden. De gelijktijdige behandeling van parlementaire initiatieven over hetzelfde thema moet de samenhang versterken. Dit geldt zowel voor decreten, als voor resoluties, interpellaties en mondelinge vragen.

De scheiding van de plenaire vergadering en de commissievergaderingen is erop gericht om agendaproblemen en afwezigheden te voorkomen. Ik denk dat er op dat vlak nog heel wat kan verbeteren. We hebben de keuze gemaakt om de commissievergaderingen in principe niet meer te laten samenvallen met de plenaire zittingen. Daardoor zou men hier meer volk moeten aantreffen. Dat is overduidelijk. Er is geen enkele reden meer om de plenaire zitting niet bij te wonen, aangezien er geen commissievergaderingen meer zijn.

De vervanging van de vragen om uitleg in commissie door mondelinge vragen met slechts één spreker en een zeer beperkte spreektijd roept bij onze fractie toch vragen op.

De Roo

Is dit geen verschraling van het parlementaire instrumentarium ? Zal dit niet leiden tot een inflatie van interpellaties, en bijgevolg ook van moties ? De toekomst zal dit moeten uitwijzen. Zoals afgesproken zullen we hier een evaluatievergadering aan moeten wijden.

De vierde krachtlijn in dit nieuwe Reglement is de nieuwe verhouding tussen parlement en regering. Het uitgangspunt van dit Reglement is duidelijk. Het wil het Vlaams Parlement in staat stellen om zijn hoofdopdrachten beter uit te voeren. Wat betreft de decreetgeving wees ik reeds op de nieuwe timing die als gevolg heeft dat decreten niet langer door het parlement kunnen worden gejaagd, dankzij de invoering van die reflectieperioden. Hiermee wordt bevestigd dat het Vlaams Parlement de echte wetgevende macht is, en geen stemmachine in dienst van de regering. De zorgvuldige wederzijdse uitwisseling van documenten tussen parlement en regering moet eveneens in dit kader worden gezien.

Ook wat betreft onze controleopdracht wordt het parlementaire instrumentarium verbeterd. We krijgen een stok achter de deur ten aanzien van ministers die niet tijdig op schriftelijke vragen antwoorden. Artikel 80, punt 3bis voorziet dat schriftelijke vragen die niet tijdig worden beantwoord, kunnen worden omgezet in een mondelinge vraag. Het instrument van de interpellatie wordt aangescherpt door een snellere agendering.

De vijfde krachtlijn bestaat erin dat in dit nieuwe Reglement duidelijk een nieuwe verhouding tot uiting komt tussen meerderheid en minderheid. Bij het begin van de zittingsperiode was er heel wat scepsis wegens de krappe meerderheid.

Er werd gewaarschuwd voor de onbarmhartige partijtucht en kadaverdiscipline die vanuit de meerderheid gehanteerd zouden worden. Dit Reglement toont aan dat wij van de meerderheid bereid zijn om constructief met de minderheid samen te werken. Wij zijn het eens met de bepalingen die tot die nieuwe verhouding tussen meerderheid en minderheid leiden.

Ik citeer enkele bepalingen die dit duidelijk illustreren. De mogelijkheid om een commissievergadering opnieuw te beginnen en een stemming te houden, ook als het quorum niet bereikt is, wordt afgeschaft. Om af te wijken van de regel van de openbaarheid van een commissievergadering is een tweederde meerderheid vereist en geen gewone meerderheid. Dat is belangrijk. Het voorzitterschap van de commissie Financiën en Begroting is niet langer voor de parlementsvoorzitter gereserveerd. De rol van het Uitgebreid Bureau waarin alle fracties vertegenwoordigd zijn, alsook van de commissievoorzitters wordt versterkt. Beleidsnota's kunnen met een motie van wantrou-

wen gesanctioneerd worden in het begin van een legislatuurperiode, wanneer een minister zijn beleidsnota moet naar voren brengen.

Dit toont aan dat bij de besprekingen de wil aanwezig was om tot een nieuwe verhouding tussen meerderheid en minderheid te komen. Een en ander geeft uiting van de gezamenlijke, democratische wil om goed werk te verrichten, waarbij de inbreng van de minderheid even goed en even waardevol kan zijn als die van de meerderheid.

Het nieuw Reglement is geen eindpunt maar een belangrijke tussenstap die we moeten evalueren en bijsturen, indien dit nodig zou blijken. Wij als volksvertegenwoordigers en de leden van de regering zullen moeten leren ermee om te gaan. Dit geldt ook voor de media. Ik verwijs in dit verband speciaal naar de openbaarheid van de commissievergaderingen.

Ik eindig met een kritische noot in verband met het respect voor de evenredige vertegenwoordiging. Er zijn stappen in die richting gezet, aangezien men een onderscheid maakt bij het bepalen van het aantal actuele vragen per fractie. De fracties mogen respectievelijk vier vragen, drie vragen of twee vragen stellen. Ik verwijs ook naar de samenstelling van de adviescommissies en de werkgroepen. Het nieuw Reglement gaat echter niet in op de wens van de CVP-fractie om de spreektijd systematisch te verdelen volgens dit principe. Ik betreur dit. De volledig gelijke behandeling van de fracties, ongeacht hun samenstelling en aantal leden, doet onrecht aan het principe van de democratische vertegenwoordiging. Wij zullen op dit punt blijven terugkomen.

Dit neemt niet weg dat onze fractie dit Reglement unaniem met overtuiging zal steunen. Mijnheer de voorzitter, ik wens ten slotte de verslaggever, mevrouw Van Hecke, te feliciteren met haar uitmuntend verslag. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil het hier niet over de details van het Reglement hebben, maar wel over de politieke betekenis ervan voor het parlement.

Een Reglement heeft de bedoeling het parlements lid in staat te stellen zijn rol als vertegenwoordiger van de natie, van diegenen die hem hebben aangeduid, te vervullen. Een Reglement mist echter zijn doel wanneer de vormgeving en invulling ervan de mogelijkheden van het parlements lid om in de politieke discussie het woord te voeren, aan banden leggen.

Dit is een probleem waarmee wij altijd zullen worden geconfronteerd, niet alleen met betrekking tot het aantal

Van Grembergen

leden van de fractie, maar ook met betrekking tot het individuele parlamentslid. Ik kan dan ook enig begrip opbrengen voor de opmerking van de heer De Roo. Of men nu een fractie van 9 dan wel van 34 – of 37, excuseer mij voor het minimaliseren van uw fractie, mijnheer Dewinter – leden heeft, niet zozeer de numerieke macht van de fractie staat centraal als wel de manier waarop een individueel parlamentslid zijn functie in de politieke discussie kan uitvoeren. Dat spanningsveld moet door een Reglement worden aangevoeld. Een inperking van de politieke discussie mag dus nooit het gevolg zijn van een dergelijke reglementering.

Een tweede opmerking is dat een Reglement duidelijk moet zeggen dat het parlement, en niet de regering, greep heeft op de werkzaamheden. Soms vertoont de regering de neiging om via de invulling van het Reglement greep te krijgen op de parlementaire werking. Wij kennen, mijnheer De Roo, de discussie rond de mogelijkheid om voorontwerpen van decreet, op het moment van de voorlegging aan adviesraden, ook ter kennis te brengen van het Vlaamse parlement. Vanuit de regering is hierover vrij veel gepraat, er is ook vrij veel verzet geweest. In feite wilde men hiervan bijna een reglementaire invulling, wat absoluut niet kan. Natuurlijk zijn afspraken wel mogelijk. Wanneer op een Bureauvergadering de regering aanwezig is, kan natuurlijk altijd een discussie ontstaan. Dat we ons echter reglementair zouden inkapselen in een regeringsstrategie, is onaanvaardbaar.

De huidige oplossing met een protocol, steun ik. Principeel zou ik echter nog verder willen gaan. Deze mening werd in het verleden ook door de heer Geysels en anderen vertolkt. De voorrang van het parlement op de uitvoerende macht is eerst en vooral een politiek gegeven. De regering ontstaat na het parlement, en is dus een gevolg en niet de oorzaak van het parlement en van de parlementaire verkiezingen. Geen enkele bepaling in het Reglement zou deze voorrang mogen aantasten. Het kan niet zo worden ingevuld dat de regering het gelijk naar zich toe trekt. De actuele keuze bevredigt mij op dit moment, maar persoonlijk had mijn fractie op een nog iets geprononceerder voorstel gehoopt.

Mijn derde politieke opmerking draait rond de vele mogelijkheden die we door de invulling van het Reglement aan de parlementaire werking van de commissies geven. Elke commissie wordt bijna een klein parlement voor de daar ter sprake komende thema's. De interpellaties zullen in grote mate daar gebeuren, net zoals de politieke discussies. Dat duidt gelukkig op de kracht van de commissies. Wij zijn er blij mee, voorzover de publieke opinie te weten komt wat er in die commissies gebeurt en hoe poli-

tieke spanningsvelden daar vorm krijgen, als waren de commissies het eigenlijke parlement.

En daar ontstaat er een probleem, waarvoor ik uw aandacht vraag. Als we bijeenkomen in plenaire vergadering, dan kan de pers zich organisatorisch gezien vrij gemakkelijk schikken naar dit debat in plenaire vergadering. Het is echter reeds moeilijk voor parlementsleden om twee commissievergaderingen, die simultaan plaatsvinden, bij te wonen.

De wijze waarop de pers is georganiseerd, en de mogelijkheden waarover ze beschikt, maken dat het voor de journalisten moeilijk is om alles te volgen wat zich in die commissies afspeelt, terwijl ze de tolk moeten zijn voor de brede publieke opinie. Ze zullen uiteraard kiezen voor wat hen op dat ogenblik relevant lijkt. Daar wens ik ook niet in tussenbeide te komen : het is immers niet de taak van de parlementsleden om te bepalen wat relevant is.

Ik weet hoezeer journalisten en parlementsleden elkaar bij wijze van spreken wederzijds verslinden en van elkaar moeten leven – met de wrok, de jaloersheid, de nijd en de gespeelde beminnelijkheid van beide zijden wegens de onderlinge afhankelijkheid die daarbij komt kijken. Derhalve vrees ik dat als er hier geen oplossing voor wordt gevonden, die commissies vrij snel aan politieke kracht zullen inboeten. Ik vrees ook dat de neiging zal bestaan bij parlementsleden en fracties om alles weer zo veel mogelijk in een plenaire vergadering te agenderen, om toch maar enige ruchtbaarheid te verkrijgen.

Daarom moet een gesprek met de pers mogelijk zijn, niet om de journalisten richtlijnen te geven, maar wel omdat ze in zekere mate mee zorg dragen voor de democratie.

Een vierde politieke opmerking ligt in dezelfde lijn. Mijnheer de voorzitter, geloof me vrij : Vlaanderen heeft absoluut behoefte aan een soort Den Haag Vandaag. De informatiestromen zijn immers zo gedifferentieerd en afkomstig uit zoveel richtingen dat de burger, die zijn burgerschap aan een bepaalde maatschappij heeft verbonden, niet meer tot een synthese kan komen. Dit is het gevolg van overmaat en verzadiging aan informatie.

Politieke kracht ontstaat echter pas als die politiek gedifferentieerde houdingen aan het publiek kunnen worden overgebracht. Daarom is een programma zoals Den Haag Vandaag in elk geval dringend nodig. Zelf kunnen we dat niet rechtstreeks bereiken. Als straks echter gestalte wordt gegeven aan het maxidecreet inzake de BRTN, dan zal het voeren van een discussie daaromtrent noodzakelijk zijn. De BRTN heeft immers een opdracht waaraan aandacht moet worden besteed – wat de vrije keuzes naderhand ook mogen zijn.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Van Grembergen, insinueert u nu dat wij in dit parlement geen discussie zullen voeren over het maxidecreet inzake de BRTN ?

De heer Paul Van Grembergen : Neen, ik zei dat het debat voor een deel moet handelen over de vraag hoe we er voor kunnen zorgen dat een politieke discussie de gesloten werelden van parlement, commissies en partijen verlaat. Gedurende de voorbije honderd jaar hebben we in heel West-Europa en bij beschaafde volkeren de ontvoogdingsstrijd voor politiek inzicht gevoerd. De informatiestromen zijn in 1996 zo overmatig en afkomstig uit zoveel richtingen dat de burger niet meer in staat is een oordeel te vellen, tenzij hem daartoe de mogelijkheden worden geboden.

Wij eisen dus dat hierover bij de discussie over het decreet wordt nagedacht. Men mag niet dogmatisch zijn. De burger moet een aanbod krijgen waaruit hij zelf kan kiezen en een oordeel vellen. Dit gaat verder dan de artikelsgewijze invulling van een Reglement. Een Reglement heeft een politieke relevantie, maar het is slechts een beperkt instrument om discussie mogelijk te maken.

De heer Carl Decaluwé : Ik vind de betrokkenheid van de burger ook belangrijk, maar we moeten wel lessen trekken uit het verleden. Het is nuttig iedereen erbij te betrekken, maar de manier waarop men dat doet is ook belangrijk. Desinformatie kan een schending zijn van de openbaarheid van bestuur. Wij moeten ons degelijk voorbereiden.

De heer Paul Van Grembergen : Dit Reglement heeft de bedoeling dit parlement goed te laten werken. Dit is een interne zaak, maar als het geen resultaat heeft in de buitenwereld, waar zijn we dan mee bezig ? Dit Reglement moet functioneel zijn in heel democratisch Vlaanderen. *(Applaus)*

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, een jaar geleden stelde Norbert De Batselier voor ons te beraden over de toekomstige werking van het parlement. Ik bespaar u de historiek van de grondige werkzaamheden. Vandaag kunnen wij eindelijk de consensus tekst van de aanpassingen in het Reglement goedkeuren.

Een discussie over het Reglement is in feite een discussie over de werking van de politieke democratie.

Het nieuwe Reglement verdient dan ook alle aandacht. In het ontwerp van aanpassing worden een aantal kleine en grote verbeteringen in het functioneren van het parlement voorgesteld. Het betreft, naast technische, hoofdza-

kelijk politiek-inhoudelijke verbeteringen met het oog op de herwaardering en versterking van het parlement.

De herziening van het Reglement is wellicht niet meteen het signaal van een revolutionaire verandering van de politieke cultuur. Men kan evenwel stellen, zoals een Nederlands Tweede Kamerlid deed in 1993, dat de herziening een signaal is voor verandering in de politieke cultuur. Dit betekent dat het parlement, de fracties en ieder van ons zichzelf kritisch moet bekijken en evalueren. Het hangt grotendeels van onszelf af of het kader dat ons wordt aangereikt, niet alleen in overeenstemming wordt gebracht met de doelstellingen van de zogenaamde nota De Batselier, maar ook of het instrument doelmatig wordt gebruikt en functioneel ingevuld. Dit is de essentiële vraag voor het korte debat dat we vandaag voeren.

Overigens zijn we vertrokken vanuit een dubbele vraagstelling. Ten eerste, wat zijn de knelpunten in de werking van het jonge Vlaams Parlement ? Ten tweede, kunnen we die knelpunten door een aanpassing van het Reglement oplossen ? De eerste vraag werd in de goedgekeurde nota van de voorzitter van 14 maart jongstleden niet alleen geïnventariseerd maar ook in aanzienlijke mate beantwoord en vervolgens vertaald. Op de tweede vraag zullen we over een jaar, na de evaluatie, een door de feiten gestaafd antwoord kunnen geven. De voorgestelde aanpassingen, waarvan de belangrijkste bepalingen zijn samengevat op de eerste vier bladzijden van het verslag, zijn een belangrijke stap, of kunnen en moeten dat voor ons zijn in een meer functionele, eigentijdse werking van het parlement gericht op de buitenwereld.

Een vlugge nalezing van de reglements-aanpassingen van 1990, 1993 en 1995 leert mij trouwens dat de bekommernissen die vandaag aan de grondslag liggen van het voorstel tot aanpassing, toen reeds golden. Ik vat samen. Het Reglement van een parlementaire instelling beoogt vier doelstellingen : een reglementering en procedure voor de werking instellen ; een leidraad zijn bij betwistingen ; instaan voor de bescherming van alle parlementsleden in hun relatie en bij wijlen confrontatie met de regeringsleden ; het mee bepalen van een politieke cultuur.

Het aangepast en tegelijkertijd meer doorzichtig Reglement biedt ruimschoots kansen over de grenzen van meerderheid en oppositie heen om meer gewicht te geven aan het inhoudelijk parlementair werk. Daartoe moeten we stelselmatig nog meer oog hebben voor alle maatschappelijke ontwikkelingen waarmee wij, en de mensen die we vertegenwoordigen, worden geconfronteerd. Aldus kan en zal het Vlaams Parlement niet alleen inniger en efficiënter functioneren, maar kunnen vele problemen en uitdagingen een voldoende en doelgerichte oplossing of antwoord krijgen. Het parlement moet zich der-

Bossuyt

halve laten kenmerken door een doordacht en toekomstgericht optreden.

Ik reken op de loyale medewerking van de leden van de Vlaamse regering om de uitgangspunten en filosofie van onze gezamenlijke objectieven op korte termijn te verwezenlijken. Ik weet nog niet of dit Reglement volkomen aan de doelstellingen beantwoordt. Ik meen evenwel dat bij velen het inzicht en de wil aanwezig zijn om het parlement een meer ongebonden koers te laten varen. De SP-fractie steunt de nieuwe ontwikkeling met volle overtuiging.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik wil de aanpassingen van het Reglement niet gedetailleerd bespreken, maar me net als de heer Van Grembergen beperken tot de politieke betekenis die de VLD aan deze reglementswijziging hecht. Deze wijziging van het Reglement vormt een geheel met het akkoord dat werd bereikt met de Vlaamse regering. Het is het verlengstuk van de consensus over de nota De Batselier. De voorzitter van het parlement was de drijvende kracht achter deze nota. Hij spoorde ons aan het Reglement en het functioneren van het parlement te herdenken. Alle fracties deden een inbreng. De VLD wil deze consensus ook steunen.

Uit de gesprekken bleek wel dat de VLD dikwijls uit een andere invalshoek vertrekt dan de andere fracties. We beschouwen de democratie als een democratie van de burger. Het algemeen belang is niet de som van de belangen van diverse drukingsgroepen, maar wel de manier waarop de burger het best tot zijn recht kan komen binnen een staat. De CVP-fractie heeft een andere verhouding met het middenveld. Bij de VLD primeren de politiek en het parlement. Er is een driehoeksverhouding tussen de regering, het parlement en de burger.

De heer Herman Suykerbuyk : Wat is het verband tussen wat u vertelt en het nieuwe Reglement ?

De heer André Denys : Die relatie is vrij eenvoudig : het Reglement vormt volgens ons een geheel met de gedragscode. Volgens deze gedragscode krijgt het parlement ook informatie over de voorontwerpen. Vroeger kwam het parlement pas na de adviesraden aan bod. Het parlement werd vaak herleid tot een stemmachine voor zaken die reeds afgesproken waren tussen de regeringsleden en sommige sociale partners in de adviesgroepen. De regering hechtte dikwijls meer belang aan het gunstig advies van de SERV-partners dan aan een gunstige uitslag in het parlement. We hopen dat het parlement beter zal worden geïnformeerd door deze gedragscode, die de Vlaamse regering zichzelf oplegde. We hadden gehoopt dat het par-

lement ook reeds in een eerste fase, bij het bepalen van de krachtlijnen, kon worden betrokken.

Dat was zo bij het sportdecreet van minister Martens. Tijdens een hoorzitting besprak hij de krachtlijnen van het voorontwerp van decreet van de niet-professionele sportbeoefenaar met de commissieleden. Dat was bijzonder positief, zowel voor de regering als voor het parlement. Ik begrijp de weerstand van de CVP-fractie niet. Mijs inziens zijn ze meer dan de andere fracties verbonden met belangengroepen.

Mijnheer De Roo, u zegt dat het parlement niet mag worden gedegradeerd tot een adviesraad. Dat is het meest belachelijke argument dat we ooit hebben gehoord. Het parlement kwam in het verleden dikwijls pas achteraf aan bod en werd niet betrokken in de beginfase. Het parlement diende slechts de regeringsbeslissingen te bekrachtigen.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, ik zal niet herhalen wat we langdurig hebben besproken in het Uitgebreid Bureau. De toon van de heer Denys doet overduidelijk afbreuk aan de consensus die we destijds over het Reglement hebben gevonden. Hij stelt de zaken niet op een ernstige manier voor. Het akkoord waar hij het over heeft, heeft nooit bestaan. We waren wel akkoord om op een aantal andere punten het Reglement aan te passen.

Onze fractie wil het parlement niet degraderen tot een adviesorgaan, en zal er evenmin ooit voor kiezen dat de adviesorganen buitenspel worden gezet in het sociaal-economische model dat ons land kenmerkt. Ook deze raden hebben bepaalde rechten. Ze moeten de kans krijgen om op het domein waarvoor ze bevoegd zijn, adviezen te geven. Het is aan de regering en het parlement om daar al dan niet rekening mee te houden. Men mag die zaak niet omkeren.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, de heer De Roo heeft niet goed geluisterd. We steunen de consensus wel degelijk, maar doen dat vanuit een andere invalshoek dan zijn fractie. Mijnheer De Roo, u hebt recht op een andere mening, maar ook ik heb dat. Als ik bij de bespreking van het Reglement niet eens een eigen mening mag naar voren brengen, verdwijnen al uw mooie woorden over openbaarheid in het niets.

Voor de VLD zijn het Reglement en de gedragscode instrumenten om het parlement meer macht te geven en de voorrang van de politiek beter tot zijn recht te laten komen. Er is wel een verschuiving, maar die gaat volgens ons niet ver genoeg.

Denys

Op welke terreinen is er een verschuiving ? Er is de openbaarheid, die wij zien als een middel om de burger via de media beter bij de politiek te betrekken. Ook de hoorzittingen, die bijna een vaste waarde zijn, dragen daartoe bij. Op die manier kunnen bepaalde groepen hun standpunt vertolken. We zijn immers niet tegen het middenveld. We willen ermee spreken, maar niet altijd met dezelfde mensen. Het hoeven niet altijd de mensen van de SERV of van al die erkende adviesraden te zijn. Ook de groepen die wel tot het middenveld behoren, maar een minder officieel statuut hebben, moeten hun stem kunnen laten horen.

Tijdens de bespreking van het MAP hebben een aantal groepen die voordien nooit aan de orde waren gekomen, de kans gehad om een eigen inbreng te leveren. Dat vond ik verheugend. Het was een manier om de burger beter bij de politiek te betrekken.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer Denys, u stelt het voor alsof we tegen hoorzittingen zijn.

De heer André Denys : Ik zeg niet dat u er tegen bent. Ik zeg alleen dat wij ervoor zijn.

De heer Johan De Roo : Ik zal ervoor zorgen dat onder meer in het debat over de staatshervorming en de gezondheidszorg, groepen zullen worden gehoord die u niet graag ziet komen.

De heer André Denys : Voor mij mogen alle groepen worden gehoord. Ik wil gerust luisteren naar de vakbonden, de mutualiteiten en om het even wie. Telkens als er een lijstje moet worden gemaakt van de groepen die zullen worden gehoord, moet daar iedereen opstaan die nadien met de uitvoering van het decreet in kwestie kan worden geconfronteerd. Ik begrijp niet waarom u zich daar zo nerveus over maakt.

Mijnheer De Roo, wat ik nu zal zeggen, zal u vermoedelijk nog kwader maken. Wij zijn voorstander van het referendum, en zullen er in het najaar voor pleiten om dit in het Reglement op te nemen. Aan grote hervormingen waar veel mensen bij zijn betrokken, zoals de hervormingen in het secundair onderwijs, moet een referendum kunnen voorafgaan.

Collega's, de heer De Roo en anderen hebben een pleidooi gehouden over de verhouding tussen meerderheid en minderheid. De heer De Roo gaf een opsomming van instrumenten die verbeteringen kunnen opleveren. Ik ontken niet dat dit middelen zijn. Een betere verhouding tussen meerderheid en minderheid, die essentieel is voor een nieuwe politieke cultuur, is echter vooral een cultuur

in de geest. De VLD-fractie beoordeelt tot dusver als enige de zaken inhoudelijk, ongeacht de herkomst. Het maakt voor ons niets uit of een motie of een tekst van de regering, van Agalev of van het Vlaams Blok komt. We zullen ze altijd op basis van de inhoud beoordelen.

De heer Paul Van Grembergen : Ik heb er alle begrip voor dat u zegt alles inhoudelijk te beoordelen. Het lijkt inderdaad soms ook alsof u dat doet. Maar het getuigt wel van enige pretentie om te zeggen dat u de enige bent.

De heer André Denys : Mijnheer Van Grembergen, ik wil niet discussiëren over uw houding, maar wel over mijn ervaringen met de leden van de meerderheid. Mijnheer De Roo, ik stel alleen maar vast dat we al verscheidene resoluties hebben ingediend, die niet worden goedgekeurd, niet omwille van hun inhoud, maar wel omdat ze van de oppositie afkomstig zijn.

De heer Johan De Roo : Als we een resolutie niet goedkeuren, betekent dit dat we het niet eens zijn met de inhoud van sommige teksten ervan. We beoordelen dit steeds inhoudelijk.

De heer André Denys : Mijnheer De Roo, tijdens de vorige openbare zittingen heb ik gemerkt dat u wel inhoudelijk akkoord ging met onze voorstellen, maar dat u formalistische redenen aanhaalde om niet tot goedkeuring over te gaan. Iedereen heeft het recht om voorstellen af te keuren. Als men hier echter een pleidooi wil houden voor een nieuwe politieke cultuur en voor meer openbaarheid, kan dat alleen maar door zelf de mentaliteit aan te nemen dat we de zaken beoordelen op basis van inhoud, los van alle instrumenten die in het Reglement zouden worden opgenomen en los van wie de indiender van de voorstellen is. (*Applaus bij de VLD en het VB*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, na de ongetwijfeld pertinente woorden van de heer Denys, zal ik proberen om de zaken iets genuanceerder te benaderen. Zoals u ziet, mijnheer Bossuyt, er zijn geen vaste waarden meer in het leven. (*Onderbreking door de heer Gilbert Bossuyt*)

We zijn gematigd positief over dit Reglement. Om al uw twijfels onmiddellijk weg te nemen, wil ik alvast zeggen dat we dit Reglement zullen goedkeuren. We hebben nochtans geaarzeld. Het doorslaggevende argument om ja te stemmen kregen we bij de jongste vergadering van de commissie voor Reglement en Samenwerking, waar bleek dat een aantal amendementen en argumenten van onze fractie werden aanvaard, ook door de meerderheid. Deze amendementen en argumenten lagen bij ons zeer gevoelig. Het ging onder meer om het feit dat het mogelijk moet zijn om te debatteren over het al dan niet ontvanke-

Dewinter

lijk zijn van bepaalde voorstellen van decreten en resoluties. Men zal zich herinneren dat tijdens de vorige zittingsperiode het al dan niet debatteren over een dergelijke ontvankelijkheid of onontvankelijkheid tot nogal wat heisa heeft geleid in dit parlement en vroeger in het federale parlement. En dan druk ik me nog eufemistisch uit. We zijn dan ook blij dat deze amendementen werden aanvaard. Daardoor wordt het mogelijk om ook hier in plenaire zitting te debatteren over het al dan niet ontvankelijk zijn van bepaalde voorstellen van decreet en resolutie.

Positieve elementen zoals de principiële openbaarheid van commissies, de duidelijke regeling van de relatie tussen parlement en regering en het efficiënter laten verlopen van de werking van het parlement en de commissies, mogen ons niet blind maken voor de tekortkomingen van dit reglement. Zo is er nog geen regeling van de onverenigbaarheden en evenmin geen goede regeling van de rechten en plichten van het parlementslid. We hopen ook op een regeling inzake de aanwezigheid van het parlementslid. We ondervonden heel wat tegenwerking toen we dat punt ter sprake brachten bij de bespreking van het statuut van het lid. Als ik eens om me heen kijk, meen ik echter dat mijn argumenten nog steeds geldig zijn. Het gaat niet alleen om de aanwezigheid van de leden in de commissie, maar ook hier in de plenaire zitting.

De heer De Roo zei dat de bezettingsgraad van het plenaire halfroond zal stijgen, wanneer de commissies niet meer samenvallen met de plenaire vergadering. Ik stel echter vast dat de praktijk ter zake daar enigszins van afwijkt. Precies daarom willen we er nogmaals op aandringen om een, eventueel financiële, sanctiëring in overweging te nemen. Ik hoop dat we bij de evaluatie van deze situatie eerlijk genoeg zullen zijn om te erkennen dat er een probleem is.

We hadden het ook op prijs gesteld indien het voorzitterschap van het parlement zou zijn toevertrouwd aan een lid van de oppositie. Maar ik ben ervan overtuigd dat men zal inzien dat het voorzitterschap in de toekomst beter geen deel meer kan uitmaken van de regeringsonderhandelingen.

Ten slotte wil ik ook enkele opmerkingen naar voren brengen ten aanzien van de nieuwe politieke cultuur. Wanneer de heer Denys verklaart dat het begrip soms wat hol klinkt, treden we hem daarin bij. Ook hier stellen we een verschil vast tussen de theorie en de praktijk. Onze fractie ervaart geregeld dat men de spelregels waar het om gaat, vaak niet kan of wil toepassen.

Eén van de meest concrete en misschien frappantste voorbeelden ligt hier voor me. Het betreft een amendement voor een reglementsaanpassing. Het gaat om een

vrij technische aangelegenheid betreffende de dag waarop de Septemberverklaring wordt afgelegd en het Parlement zijn werkzaamheden start. Het is ondertekend door vijf fractieleiders, maar niet door die van de vierde grootste fractie in dit Parlement.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer Dewinter, u was niet aanwezig.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, ik was wel degelijk aanwezig. Zonder dat de VLD-fractie aanwezig was, heeft ze het toch kunnen tekenen.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer Van Grembergen, laat ons geen spelletje spelen over wie wel en niet aanwezig was. De heer Van Nieuwenhuysen, die ondervoorzitter is, was aanwezig. Het was dus een kleine moeite geweest het door ons mee te laten tekenen. Het geeft aan dat er misschien toch wat schort aan die nieuwe politieke cultuur en dat het niet altijd even democratisch is om een fractie die zeventien leden telt en de vierde grootste in dit Parlement is, ostentatief buiten spel te zetten bij een aantal vrij technische en politiek weinig inhoudelijke aangelegenheden.

Tot slot huiveren we nogal bij het feit dat men die nieuwe politieke cultuur uitlegt als zou het een soort consensusdemocratie moeten worden. De krappe meerderheid van één zetel zal daar wel heel veel mee te maken hebben. Die nieuwe politieke cultuur dreigt echter te leiden tot het doodknuffelen van de oppositie, alsof we allemaal vrienden onder elkaar zijn, met uitzondering van onze fractie blijkbaar. Het zij zo. Dat levert ons ook wat voordelen op. Dat maakt het onderscheid tussen de traditionele partijen en het Vlaams Blok.

Ik stel echter vast dat sommige fracties van de oppositie zich nogal eens laten verleiden tot die zogenaamde consensusdemocratie, die blijkbaar het gevolg is van die nieuwe politieke cultuur. Men gaat er daarbij van uit dat we allemaal vrienden onder elkaar zijn, dat het allemaal niet zo scherp moet worden gesteld en dat het spel tussen meerderheid en oppositie steriel en niet noodzakelijk is. In mijn ogen is het spel tussen meerderheid en oppositie in een parlement fundamenteel. Het is nodig dat de oppositie ook aan oppositie doet en niet telkens op de knieën gaat zitten voor de meerderheid, in de hoop ook ooit eens in de meerderheid te kunnen zitten.

Die nieuwe politieke cultuur komt ook voor een deel tot uiting in dit Reglement met het feit dat men aan de commissies veel meer belang wil hechten. Verschillende fractieleiders, ook van de meerderheid, hebben al verklaard dat de commissies in de toekomst heel wat meer politiek belang zullen hebben. Het echte politieke debat zal zich van het halfroond verplaatsen naar de commissies. Hoe we het ook keren of draaien, ondanks de principiële openbaarheid van commissies, advies- en werkgroepen dreigt

Dewinter

het debat zich hoe dan ook steeds meer achter de schermen af te spelen. Iedereen weet dat daar een andere sfeer heerst dan in dit halfroond, waar de zaken inderdaad scherper worden gesteld dan in de al dan niet achter gesloten deuren gehouden commissies. Zelfs als ze openbaar zijn, komt er in de praktijk toch maar heel weinig volk op af, met als gevolg dat de sfeer er anders is en dat er al eens gemakkelijker dingen worden doorgesluisd die er hier helemaal niet door zouden komen. Het debat dat zojuist tussen de fractieleiders van de VLD en de CVP heeft plaatsgevonden, bewijst nog maar eens dat de zaken scherper en duidelijker – en dat is maar goed ook – worden gesteld in de plenaire zitting dan in de commissies soms het geval is. Daarom sta ik wat huiverachtig tegenover het feit dat men nogal veel aandacht besteedt aan het toenemende politieke belang van de commissies.

Ik pleit ervoor dat de nieuwe politieke cultuur hoe dan ook niet wordt herleid tot een soort consensusdemocratie. Laat ons eerlijk zijn. Uiteindelijk is het toch alleen maar de bedoeling van de meerderheid om de oppositie dood te knuffelen en dus monddood te maken. (*Applaus bij het VB*)

De heer Jos Geysels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil enkele opmerkingen maken in verband met de evolutie van Vlaamse Raad naar een volwaardig Vlaams Parlement. Ten eerste, is er het gegeven van de recente staatshervorming. We hebben hierdoor een aantal zeer belangrijke mogelijkheden gekregen. Ik som er enkele op. De rechtstreekse verkiezingen houden ook een rechtstreekse politieke sanctioneerbaarheid in. De ontkoppeling van het dubbelmandaat betekent dat we meer tijd hebben voor ons parlementaire werk. De installatie van een legislatuurparlement biedt nieuwe kansen voor de verhouding tussen meerderheid en oppositie, maar ook voor de verhouding tussen parlement en regering. De constitutionele autonomie biedt ons de mogelijkheid om zelfstandig verdere stappen te zetten in de versterking van de Vlaamse democratie.

Deze mogelijkheden zijn echter geen realiteiten. We staan nog altijd voor de uitdaging om de werking van het parlement te optimaliseren. Ik refereer aan wat professor Kris Deschouwer heeft gezegd. Tot mei van vorig jaar werden we geconfronteerd met een voltijds werkende regering en een halftijds werkend parlement. Daarom moest er een soort van inhaaloperatie komen. Deze inhaaloperatie moet zeer breed worden ingeschat. We staan voor een aantal politiek-maatschappelijke uitdagingen.

Zo is er bijvoorbeeld de erosie van het parlementaire prerogatief inzake wetgeving en controle, door de omvang, de groei en de snelheid van de uitvoerende macht. Belangrijke maatschappelijke beslissingen worden veelal

buiten het parlement genomen. Hierdoor wordt de rol van het parlement verengd tot een soort van bekrachtigingsmachine van elders genomen beslissingen. Voorts is er ook de steeds groter wordende moeilijkheid voor de eerste macht om oriënterend en sturend op te treden, zowel door de complexiteit van een aantal dossiers, als door de sociologische fragmentatie van de samenleving. Op deze manier holt het parlement veelal achter de feiten aan.

In dit verband kan men vele voorbeelden geven : de evolutie inzake de biotechnologie, de evolutie inzake de informatiemaatschappij, enzovoort. Deze evoluties ondergraven de prerogatieven van het parlement, niet alleen hier, maar ook in andere landen.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer Herman Suykerbuyk : Hetgeen u nu zegt, is mijns inziens zo goed als onvermijdelijk. Het politieke debat volgt bijna altijd op het maatschappelijke debat, en niet andersom.

De heer Jos Geysels : Ik heb me misschien niet duidelijk genoeg uitgedrukt. In deze discussie gaat het specifiek om het volgende. Is het parlement, als vormgever van de democratie, in staat om oriënterend op te treden – zonder te veel in detail te gaan – met betrekking tot een aantal maatschappelijke ontwikkelingen ?

Het gebrek aan communicatie tussen het parlement en de samenleving is een vierde probleem. In deze discussie gaat het vooral om de rol van het parlement als vormgever van een maatschappelijk, publiek debat.

Die inhaalbeweging heeft vooral te maken met reglementen en bepalingen. Het heeft ook te maken met een culturele ommekeer. We stonden voor de uitdaging om met die inhaaloperatie te beginnen, en om gebruik te maken van een aantal institutionele mogelijkheden om naast het nieuwe huis ook met een propere lei en nieuwe griffels te beginnen.

De discussie verliep soms moeizaam. Maar na een jaar mag ik toch wel zeggen dat het resultaat er mag wezen. Na de synthese van de verschillende opinies, die onze voorzitter bij het begin van dit jaar heeft gemaakt, en na de voorstelling daarvan bij de opening van dit nieuwe parlamentsgebouw, kunnen we, na de goedkeuring van dit nieuwe Reglement, in oktober op een nieuwe basis de werking van dit parlement uitbouwen. Andere collega's hebben voldoende opgesomd wat die nieuwe elementen inhouden : de openbaarheid, de versterking van de controlefunctie van het parlement – denk aan de discussie over de voorontwerpen – de rationalisering en de verbetering van het decreetgevend werk, enzovoort. Daarover werd voldoende gezegd. Er zijn alleszins genoeg elemen-

Geysels

ten aanwezig om hier onze ja-stem met overtuiging uit te brengen.

Ik wil, ten slotte, nog drie opmerkingen ter discussie voorleggen. Ten eerste : het heeft me verbaasd dat er vanuit de uitvoerende macht een terughoudendheid was om de gevolgen van haar voltijds bezig-zijn, tot en met mei 1995, zomaar op te geven. Dat kwam tot uiting tijdens de discussie over de voorontwerpen, de verslagen van de Inspectie van Financiën, de samenwerkingsakkoorden, enzovoort. Deze terughoudendheid werd geargumenteed met een verwijzing naar prerogatieven van de uitvoerende macht die mijns inziens niet correct waren. Het is niet omdat de uitvoerende macht het parlement een mededeling overmaakt betreffende voorontwerpen dat ze afbreuk zou doen aan haar grondwettelijke of wettelijke prerogatieven. Dit illustreert de traagheid waarmee de uitvoerende macht de snelheid van het parlement beantwoordt. Soms nam ze iets terug van wat het parlement constitutioneel toekomt. Dat heeft me soms teleurgesteld. We werken volgens twee snelheden, om de minister-president in een andere context te citeren.

Ik heb nog een tweede opmerking in verband met de terecht opmerking van de heer Van Grembergen over het resultaat van dit alles. Hij heeft gelijk. Als het voor de burger – in de zin van de citoyen : diegene die drager van de democratie is – tussen vandaag en volgend jaar niet duidelijk wordt dat wij hier anders werken, dan moeten we ons beginnen vragen te stellen. De test van de waarneembaarheid is erg belangrijk. De vernieuwing moet kunnen worden waargenomen. Het parlement moet op een andere manier werken. Het moet een andere verhouding met de uitvoerende macht opbouwen, die verschilt van de klassieke schema's of clichés. Daarom steun ik het voorstel van de heer Van Grembergen om bijna zoiets als een resultaatverbintenis aan te gaan. Dat is moeilijk. Maar we kunnen nu toch al afspreken om bij de evaluatie ook dat criterium in rekening te brengen.

Mijn derde en laatste opmerking heeft te maken met de tweede ronde van onze interne hervorming. We zijn grootschalig begonnen, en kleinschalig geëindigd. We hebben afgesproken om in het najaar de tweede ronde aan te vatten. Dat mogen we niet vergeten. Die tweede ronde zal wellicht iets moeilijker verlopen. Want dan zullen we het over het statuut van het parlementslid hebben, over het dienstbetoon, met de cumulaties, enzovoort.

Dan hebben we het over algemene maatregelen inzake politieke cultuur gaande van de uitzendingen voor derden tot en met de discussie over het referendum. De consensus die er nu tijdelijk omtrent dit kleinschalige project betreffende het Reglement en het protocol met de regering is, mag geen alibi zijn om de tweede fase van de parlementshervorming te laten stilvallen. Die tweede fase is

ook belangrijk en binnen het jaar moeten er een aantal concrete resultaten uit voortvloeien. Tot daar mijn opmerkingen in verband met het Reglement. (*Applaus bij AGALEV, de CVP, de VLD en de SP*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van de aanpassingen in het Reglement voorgesteld door de commissie voor Reglement en Samenwerking.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

TITEL I

VESTIGING, ORGANISATIE EN WERKING VAN HET VLAAMS PARLEMENT

HOOFDSTUK I

Vestiging van het Vlaams Parlement

Artikel 1

Het Vlaams Parlement, hierna het Parlement te noemen, bepaalt de plaats van zijn zetel.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Voorlopig Bureau

Artikel 2

1. Bij de opening van iedere zitting treedt de oudste aanwezige Vlaamse volksvertegenwoordiger in jaren als tijdelijk voorzitter op totdat de voorzitter van het Parlement overeenkomstig artikel 6, punt 1 is benoemd.

De tijdelijk voorzitter verklaart de zitting geopend en heeft uitsluitend tot taak de verrichtingen inzake het in artikel 3 omschreven onderzoek van de geloofsbrieven, de in artikel 4 bedoelde eedaflegging en de in artikel 6, punt 1 omschreven benoeming van het Bureau te leiden.

2. De twee jongste aanwezige Vlaamse volksvertegenwoordigers in jaren treden als tijdelijk secretaris op totdat de secretarissen van het Parlement overeenkomstig artikel 6, punt 1 zijn benoemd.

Voorzitter

3. Tijdelijk voorzitter en tijdelijke secretarissen vormen samen het voorlopig Bureau.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Onderzoek van de geloofsbrieven

Artikel 3

1. Bij elke vernieuwing spreekt het Parlement zich uit over de verkiesbaarheid van de Vlaamse volksvertegenwoordigers, hierna volksvertegenwoordigers te noemen, over de verkiesbaarheid van hun opvolgers en over de geldigheid van hun verkiezing.

2. Alle gekozen volksvertegenwoordigers nemen aan het onderzoek van de geloofsbrieven deel.

3. Met dit onderzoek worden zes commissies belast. In afwijking van artikel 17, punt 1 tellen die commissies zeven vaste leden, die bij loting worden aangewezen.

4. De processen-verbaal van de verkiezingen, met de stukken tot staving, worden verdeeld onder deze commissies.

5. In afwijking van artikelen 16, punt 2 en 21, punt 2 benoemt iedere commissie een voorzitter en een verslaggever die van de verrichtingen van de commissie mededeling doet aan het Parlement.

6. Het Parlement doet uitspraak over de besluiten van de commissies. In voorkomend geval wordt over deze besluiten bij zitten en opstaan gestemd.

De voorzitter roept uit tot volksvertegenwoordiger en opvolger diegenen van wie de geloofsbrieven geldig werden verklaard.

7. In geval van tussentijdse verkiezing of van toelating van een opvolger worden de geloofsbrieven onderzocht door een commissie die wordt samengesteld en haar werkzaamheden verricht overeenkomstig punten 3, 4 en 5 van dit artikel.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Eedaflegging

Artikel 4

Alvorens in functie te treden, leggen de volksvertegenwoordigers in een plenaire en openbare vergadering de volgende eed af: "Ik zweer de Grondwet na te leven."

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Vlaamse volksvertegenwoordigers die behoren tot de Nederlandse taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad

Artikel 5

De volksvertegenwoordigers die behoren tot de Nederlandse taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, nemen aan alle werkzaamheden van het Parlement deel, maar zijn niet stemgerechtigd inzake gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VI

Bureau en uitgebreid Bureau

AFDELING I

Bureau

Artikel 6

1. Bij de opening van iedere zitting benoemt het Parlement binnen veertien dagen uit de volksvertegenwoordigers achtereenvolgens bij afzonderlijke stemming een voorzitter, een eerste ondervoorzitter, een tweede ondervoorzitter, een derde ondervoorzitter, een vierde ondervoorzitter en bij gezamenlijke stemming drie secretarissen, die samen het Bureau vormen.

2. Het Parlement kan het aantal ondervoorzitters en het aantal secretarissen vermeerderen of verminderen.

3. Bij ontbinding van het Parlement ofwel wanneer de zitting is gesloten of reeds geopend en er nog geen Bureau overeenkomstig punt 1 is benoemd, handelt het scheidend Bureau de lopende zaken af, onverminderd de bepalingen van artikel 2.

Van rechtswege vervalt het mandaat van een lid van het scheidend Bureau dat niet overeenkomstig artikel 3 opnieuw tot volksvertegenwoordiger is uitgeroepen.

4. De voorzitters van de fracties, met inbegrip van de voorzitters van de fracties die niet vertegenwoordigd zijn in het Bureau, worden in kennis gesteld van alle beslissingen van het Bureau.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

Zodra het Bureau is benoemd, verklaart de voorzitter het Vlaams Parlement geconstitueerd en geeft hiervan kennis aan de Vlaamse regering [...], de Kamer van Volksverte-

Voorzitter

genwoordigers, de Senaat, de Raad van de Franse Gemeenschap, het Waals Parlement, de Raad van de Duitstalige Gemeenschap, de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Onder beding van verantwoording en behoudens herroeping delegeert het Parlement zijn bevoegdheid aan het Bureau voor de regeling van alle onvoorziene of dringende aangelegenheden waarin de belangen van het Parlement moeten worden gevrijwaard, onverminderd de toepassing van artikel 9, punt 1bis.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Uitgebreid Bureau

Artikel 9

1. De voorzitters van de erkende fracties nemen alleen inzake politieke aangelegenheden deel aan de werkzaamheden van het Bureau, waarmee zij samen het uitgebreid Bureau vormen.

Zij worden gelijkgesteld met de ondervoorzitters van het Parlement, behalve wat de specifieke, in artikelen 10, punt 4 en 84, punt 1 omschreven, taak betreft.

1bis. Het uitgebreid Bureau coördineert de gehele politieke werking van het Parlement, inzonderheid de plenaire vergaderingen, de commissievergaderingen en de vergaderingen van de fracties.

Het uitgebreid Bureau pleegt ten minste driemaal per jaar overleg met de voorzitters van de commissies teneinde een planning te bepalen op middellange termijn.

2. De voorzitters van de niet-erkende fracties en van de commissies kunnen worden uitgenodigd aan de werkzaamheden van het uitgebreid Bureau deel te nemen, zonder er stemgerechtigd te zijn.

– *Aangenomen.*

AFDELING III

Voorzitter¹

Artikel 10

1. De voorzitter leidt de werkzaamheden van het Parlement en van het Bureau en het uitgebreid Bureau ; oor-

deelt over de ontvankelijkheid van de bij het Parlement aanhangig gemaakte zaken, behoudens andersluidende bepalingen ; bepaalt welke onderwerpen betrekking hebben op gewestaangelegenheden en welke onderwerpen betrekking hebben op gemeenschapsaangelegenheden ; doet het reglement naleven ; handhaaft de orde bij de beraadslagingen ; verleent het woord ; formuleert de punten waaromtrent het Parlement een besluit of beslissing moet nemen ; kondigt de uitslag van de stemmingen af ; ondertekent elk besluit van het Parlement en elke beslissing van het Bureau en het uitgebreid Bureau ; staat in voor de uitvoering van de door het Parlement, het Bureau en het uitgebreid Bureau genomen beslissingen en vertegenwoordigt het Parlement naar buiten.

2. Indien de voorzitter in een beraadslaging het woord wil voeren, tenzij dit nodig is ter uitvoering van de hem opgedragen taken, verlaat hij de voorzittersstoel. Hij neemt die niet weer in zolang de betrokken beraadslaging aan de orde is.

3. De voorzitter geeft het Parlement kennis van de ingekomen stukken. Hij stelt het Parlement zodanige besluiten voor als de aard van de stukken meebrengt.

4. De ondervoorzitter die de voorzitter vervangt, heeft dezelfde bevoegdheid als de voorzitter.

– *Aangenomen.*

AFDELING IV

Secretarissen

Artikel 11

1. De secretarissen houden toezicht op de redactie van de notulen, houden de hoofdelijke oproeping en tekenen de stemmingen aan.

2. Secretarissen die in een beraadslaging het woord wensen te voeren, nemen plaats onder de volksvertegenwoordigers, zolang de betrokken beraadslaging aan de orde is.

3. Het Bureau kan van zijn bevoegdheden inzake financiën, personeelsaangelegenheden en beheer van de gebouwen delegatie verlenen aan één of meer secretarissen, onverminderd de bepalingen van de artikelen 89, 90 en 91.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VII

Vlaamse regering

Benoeming, eedaflegging, ontslag en vacature

Artikel 12

1. Zodra het Parlement na zijn vernieuwing is geconstitueerd, benoemt het de Vlaamse regering, hierna de Rege-

Voorzitter

ring te noemen. De Regering bestaat uit ten hoogste elf leden. Ten minste één lid heeft zijn of haar woonplaats in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

a) Indien ten hoogste elf kandidaten op een zelfde, door de volstrekte meerderheid van de volksvertegenwoordigers ondertekende, lijst worden voorgedragen, worden zij benoemd verklaard.

Iedere volksvertegenwoordiger mag slechts een enkele lijst ondertekenen.

De orde van voordracht bepaalt de orde van voorrang van de leden van de Regering.

b) Indien geen zoals in littera a bedoelde lijst is ingediend, benoemt het Parlement, op grond van een per mandaat door ten minste vijf volksvertegenwoordigers ondertekende voordracht, ieder lid van de Regering afzonderlijk, overeenkomstig de in artikel 15, punten 4 tot 6 omschreven procedure.

Bij staking van stemmen geniet de jongste kandidaat in jaren de voorkeur.

Iedere volksvertegenwoordiger mag slechts een enkele voordracht per mandaat ondertekenen.

Indien blijkt, na de benoeming van het voorlaatste lid van de Regering, dat niemand van de benoemde leden tot het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad behoort, dan wordt de stemming over het laatste lid van de Regering beperkt tot de kandidaten die tot voornoemd gebied behoren.

De orde van benoeming bepaalt de orde van voorrang van de leden van de Regering.

Onmiddellijk na de benoeming legt ieder lid van de Regering de eed af in handen van de voorzitter van het Parlement.

2. Bij vrijwillig ontslag van de Regering voorziet het Parlement in de vervanging ervan overeenkomstig de bepalingen van punt 1.

3. Bij vrijwillig ontslag van leden of een lid van de Regering ofwel bij vacature voorziet het Parlement in de vervanging van de betrokken leden of het betrokken lid van de Regering overeenkomstig de bepalingen van punt 1 naar verhouding van het te vervangen aantal.

Opvolgers voleindigen het mandaat van hun voorganger.

4. Het Parlement kan de Regering ofwel leden of een lid ervan ontslaan en vervangen overeenkomstig de bepalingen van artikel 60 of artikel 61, naar gelang van het geval.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VIII

Verkiezing van gemeenschapssenatoren

Artikel 13

1. Nadat de griffier van de Senaat aan de voorzitter het aan elke fractie toekomende aantal gemeenschapssenatoren heeft meegedeeld, bepaalt de voorzitter de termijn waarbinnen de kandidaten door de fracties moeten worden voorgedragen.

2. Bij middel van een aan de voorzitter gezonden lijst wijst elke fractie evenveel volksvertegenwoordigers als gemeenschapssenatoren aan als er zetels aan de fractie toekomen.

De lijsten zijn alleen geldig als ze ondertekend zijn door de meerderheid van de volksvertegenwoordigers waaruit de betrokken fractie bestaat.

3. De voorzitter vergewist zich ervan of de voorwaarden voor het opmaken van de lijsten vervuld zijn en verklaart de gemeenschapssenatoren gekozen.

4. De voorzitter geeft de griffier van de Senaat kennis van deze lijsten binnen 10 dagen na ontvangst van de in punt 1 bedoelde mededeling of, indien de verkiezing van het Parlement plaatsvindt op dezelfde dag als de verkiezing van de Senaat, binnen 10 dagen na het onderzoek van de geloofsbrieven van het Parlement.

5. Indien een fractie aan de voorzitter geen lijst of een lijst met een onvoldoende aantal namen zendt, worden de zetels waarvoor deze fractie geen namen heeft meegedeeld, toegekend aan de fracties waarvan de quotiënten volgen op het laatste quotiënt dat overeenkomstig artikel 211, § 2 van het Kieswetboek in aanmerking werd genomen.

6. In geval van vacature van een zetel van gemeenschapssensor wordt, volgens de hierboven bepaalde regeling, een volksvertegenwoordiger aangewezen die tot de fractie behoort waaraan de vacant geworden zetel toegekend was.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IX

Politieke fracties

Artikel 14

1. De volksvertegenwoordigers kunnen zich tot fracties verenigen volgens de lijsten waarop zij door het kiezerskorps verkozen zijn.

Voorzitter

Een volksvertegenwoordiger kan slechts deel uitmaken van één fractie.

2. De leden die een fractie vormen, delen de samenstelling en het bestuur ervan mee aan de voorzitter van het Parlement.

Om te worden erkend, moet een fractie bij het begin van de zittingsperiode uit ten minste zeven volksvertegenwoordigers bestaan.

3. Iedere erkende fractie kan een secretariaat oprichten, te noemen fractiesecretariaat, waarvan zij het personeel aanstelt.

Het uitgebreid Bureau bepaalt de toelage en de materiële inrichting die daartoe aan iedere erkende fractie worden toegekend, alsook het recht van toegang van het fractiepersoneel tot de lokalen van het Parlement.

4. Het uitgebreid Bureau kan ten behoeve van de fracties een vergadertijd bepalen waarbinnen geen commissievergadering of plenaire vergadering kan worden gehouden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK X

Benoemingen en voordrachten Evenredige vertegenwoordiging en procedure

Artikel 15

1. Alle door het Parlement te verrichten benoemingen en voordrachten geschieden overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de fracties zoals samengesteld bij de aanvang van de zittingsperiode, onverminderd de bepalingen van artikelen 12, punt 1 en 13, punt 5.

Bij gelijkheid van quotiënten wordt de betrokken plaats toegewezen aan de fractie met het kleinste ledental. Bij gelijke fractiesterkte evenwel wordt het mandaat toegewezen aan de fractie met het hoogste stemcijfer behaald bij de verkiezingen.

Een meerderheid in het aantal plaatsen mag niet worden toegewezen aan een fractie waarvan het ledental niet ten minste gelijk is aan de meerderheid van de volksvertegenwoordigers.

Het uitgebreid Bureau bepaalt voor elk geval afzonderlijk het aantal plaatsen dat aan iedere fractie toekomt en waarbuiten geen kandidaten mogen worden voorgedragen.

2. De voorzitter bepaalt de termijn waarbinnen de kandidaten door de fracties moeten worden voorgedragen. In voorkomend geval wordt deze termijn meegedeeld.

3. De kandidatenlijst wordt aan de volksvertegenwoordigers rondgedeeld.

Indien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, worden de kandidaten benoemd of voorgedragen verklaard.

4. In voorkomend geval geschieden benoemingen en voordrachten bij geheime stemming en bij volstreekte meerderheid, onverminderd de bepalingen van artikel 12, punt 1, littera a.

Wanneer bij de eerste stemming de volstreekte meerderheid niet is behaald, heeft een tweede stemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald en hun kandidaatstelling handhaven. In voorkomend geval wordt de deelneming aan de tweede stemming overeenkomstig de in het 4e lid omschreven voorkeurregeling bepaald.

Bij de tweede stemming is de kandidaat die de meeste stemmen heeft behaald, benoemd of voorgedragen.

Behoudens andersluidende bepalingen geldt bij staking van stemmen de volgende voorkeurregeling :

a) in geval van door het Parlement uit de volksvertegenwoordigers te verrichten benoemingen en voordrachten geniet de kandidaat die het langst lid is geweest van het Vlaams Parlement, en bij gelijke anciënniteit de jongste kandidaat in jaren de voorkeur ;

b) in geval van door het Parlement buiten de volksvertegenwoordigers te verrichten benoemingen en voordrachten geniet de oudste kandidaat in jaren de voorkeur.

Niet of niet behoorlijk ingevulde stembiljetten tellen mee voor het bepalen van het quorum doch niet voor het bepalen van de meerderheid.

5. De vier jongste aanwezige volksvertegenwoordigers in jaren, in voorkomend geval de tijdelijke secretarissen niet meegerekend, doen de stemopneming. De jongste stemopnemer in jaren doet de algemene telling.

6. De voorzitter kondigt de uitslag van de stemming af.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XI

Commissies

AFDELING I

Samenstelling van de commissies

Artikel 16

1. Het Parlement kan commissies benoemen, waarvan aantal, samenstelling, bevoegdheid en benaming door het

Voorzitter

uitgebreid Bureau worden voorgesteld, onverminderd de bepalingen van artikelen 3, punt 2, 19, punt 7, littera a, 1e lid, 31, 77, punten 1 en 2, 84, 85, punt 1, 86, punt 1, 87, punt 4 en 93, punt 3.

2. Iedere commissie benoemt haar voorzitter, een onder-voorzitter en een secretaris, na overleg tussen de fracties en onverminderd de bepalingen van artikelen 3, punt 3, [...] 84, punt 1 en 93, punt 3.

3. De ondervoorzitter die de voorzitter vervangt, heeft dezelfde bevoegdheid als de voorzitter.

– *Aangenomen.*

Artikel 17

1. Iedere commissie telt evenveel plaatsvervangende als vaste leden, onverminderd de bepalingen van artikelen 3, punt 2 en 86, punt 1.

2. Een afwezig vast lid wordt vervangen door een plaatsvervangend lid, onverminderd de bepalingen van artikelen 3, punt 2 en 86, punt 1. Aan de voorzitter van de commissie wordt kennis gegeven van deze vervanging.

3. Bovendien kunnen de vaste leden van de commissies en de plaatsvervangende leden worden vervangen door welke volksvertegenwoordiger ook van dezelfde fractie. In dit geval brengt de voorzitter van de betrokken politieke fractie dit voor de opening van de commissievergadering schriftelijk ter kennis van de voorzitter of van de griffier van het Parlement. De voorzitter van de commissie wordt hiervan onverwijld op de hoogte gebracht. Die vervanging wordt in het Beknopt Verslag en in de Handelingen van de plenaire vergadering vermeld.

– *Aangenomen.*

Artikel 18

Op voorstel van een commissie kan het uitgebreid Bureau een of meer subcommissies benoemen, waarvan het samenstelling, opdracht en werkwijze bepaalt.

Iedere subcommissie beraadslaagt bij consensus en brengt verslag uit bij de commissie waaronder zij ressorteert.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Bijeenroeping [...] en orde in de vergaderzaal

Artikel 19

1. De commissies worden bijeengeroepen door hun voorzitter of door de voorzitter van het Parlement. Op schriftelijk

telijk verzoek van een vierde van de leden van een commissie roept de voorzitter van de commissie of de voorzitter van het Parlement de commissie binnen veertien dagen samen, behoudens tijdens de recesperiodes.

De commissies vergaderen niet tijdens plenaire vergaderingen, tenzij met toestemming van het Parlement of van het uitgebreid Bureau.

2. De voorzitter van de commissie opent de vergadering en sluit ze na afhandeling van de agenda of in overleg met de commissie.

3. In het Beknopt Verslag van de eerstvolgende plenaire vergadering worden de namen van de aanwezige leden en van de al dan niet met kennisgeving afwezige leden opgenomen.

4. De voorzitter van de commissie oefent toezicht uit op de orde in de vergaderzaal.

De bepalingen van artikelen 46, punten 1 en 2, 47, 48 en 49 gelden ook in commissie.

5. [Verplaatst naar artikel 31]

6. [Verplaatst naar artikel 31]

7. [Verplaatst naar artikel 31]

– *Aangenomen.*

AFDELING III

Agenda

Artikel 20

1. a) De agenda van de commissievergaderingen wordt vastgesteld door de commissie of door haar voorzitter, de voorzitter van het Parlement of het Parlement zelf.

b) Begrotingsaangelegenheden en beleidsbrieven, ontwerpen van decreet [...] en samenwerkingsakkoorden hebben voorrang, onverminderd de bepalingen van littera c.

c) Eenmaal per maand hebben voorstellen van decreet of resolutie of voorstellen tot wijziging van het reglement voorrang.

2. Ontwerpen en voorstellen van decreet en voorstellen van resolutie over hetzelfde onderwerp worden samen behandeld.

3. Voor het op de agenda plaatsen van voorstellen van decreet of resolutie of van voorstellen tot wijziging van het reglement wordt in beginsel rekening gehouden met de chronologische volgorde van indiening, behoudens andersluidende bepalingen.

Voorzitter

4. Indien een voorstel van decreet of resolutie of een voorstel tot wijziging van het reglement binnen het jaar na de indiening ervan niet op de agenda van de commissie werd geplaatst, plaatst de voorzitter van de commissie het op verzoek van de indiener op de agenda.

– *Aangenomen.*

AFDELING IV

Behandeling van ontwerpen van decreet, [...] beleidsbrieven, samenwerkingsakkoorden, voorstellen van decreet, voorstellen van resolutie, voorstellen tot wijziging van het reglement, interpellaties, mondelinge vragen en andere onderwerpen

Artikel 21

1. De commissies behandelen de begrotingsaangelegenheden en beleidsbrieven, de ontwerpen van decreet, [...] de samenwerkingsakkoorden, de voorstellen van decreet of resolutie, de voorstellen tot wijziging van het reglement, de interpellaties, de mondelinge vragen en alle andere voorwerpen die hun door de voorzitter van het Parlement worden overgezonden.

Met instemming van het uitgebreid Bureau kunnen zij enig ander onderwerp op hun agenda plaatsen voor zover het tot hun bevoegdheid behoort.

2. [Verplaatst naar artikel 32]

3. [Verplaatst naar artikel 32]

4. [Verplaatst naar artikel 32]

5. Wanneer in een voorstel van decreet of in een amendement op een ontwerp of voorstel van decreet een straf of een strafbaarstelling is opgenomen waarin Boek I van het Strafwetboek niet voorziet, en het betreffende artikel is aangenomen, kan over het ontwerp of voorstel van decreet waarvan dit artikel deel uitmaakt, slechts een eindstemming worden gehouden na eensluidend advies van de Ministerraad.

De voorzitter zendt het in het eerste lid bedoelde voorstel van decreet of amendement op een ontwerp of voorstel van decreet voor eensluidend advies aan de Ministerraad.

In geval van andersluidend advies van de Ministerraad zijn de bepalingen van artikel 69, punten 1, littera c, 2 en 3 van toepassing.

6. [Verplaatst naar artikel 32]

7. [Verplaatst naar artikel 32]

8. [Verplaatst naar artikel 32]

9. [Verplaatst naar artikel 32]

– *Aangenomen.*

AFDELING V

Interpellaties in commissie

Artikel 22

[Samengevoegd met artikel 82]

– *Aangenomen.*

AFDELING VI

Vragen om uitleg

Artikel 23

[Opgeheven]

– *Aangenomen.*

AFDELING VII

Verenigde commissies

Artikel 24

De voorzitter van het Parlement kan twee of meer commissies belasten met een gezamenlijk onderzoek van aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren.

Bedoelde commissies vergaderen als verenigde commissies en beslissen gezamenlijk. Zij worden voorgezeten door de oudste voorzitter in jaren van de betrokken commissies.

Volksvertegenwoordigers die deel uitmaken van meer dan een van die commissies, laten zich vervangen overeenkomstig artikel 17, punt 2.

Bij stemming worden quorum en meerderheid op grond van het gezamenlijke aantal leden van de verenigde commissies bepaald.

– *Aangenomen.*

AFDELING VIII

Wijze van stemmen, meerderheid en quorum

Artikel 25

1. De commissies geven hun wil te kennen :

a) ofwel bij door de voorzitter geconstateerde eenparige instemming, onverminderd de bepaling van artikel 26, punt 1 ;

b) ofwel bij stemming met handopsteken.

Voorzitter

De voorzitter van de commissie kan over enig onderwerp opnieuw laten stemmen indien er twijfel bestaat omtrent de regelmatigheid van de uitgebrachte stemmen.

2. De uitslag van de stemmingen wordt vastgesteld door de voorzitter en de secretaris.

– *Aangenomen.*

Artikel 26

1. Opdat geldig kan worden gestemd, moet de meerderheid van de leden van de commissie aanwezig zijn.

2. Indien het in punt 1 bedoeld quorum niet wordt bereikt, schorst de voorzitter de vergadering voor ten hoogste één uur. Na die schorsing wordt de stemming herhaald ; wordt bedoeld quorum nog niet bereikt, dan sluit de voorzitter de vergadering na behandeling van de op de agenda voorkomende interpellaties. De zonder gevolg gebleven stemming wordt herhaald bij het begin van de volgende op een zo nabij mogelijk tijdstip vastgelegde vergadering.

[...]

– *Aangenomen.*

Artikel 27

1. Behoudens andersluidende reglementsbepalingen worden alle besluiten bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen.

Bij staking van stemmen is het behandelde onderwerp verworpen.

2. De bepalingen van de artikelen 42 en 43, tweede en derde lid gelden ook in commissie.

– *Aangenomen.*

Artikel 28

[Opgeheven]

– *Aangenomen.*

Artikel 29

[Opgeheven]

– *Aangenomen.*

AFDELING IX

Toegang tot de vergadering

Artikel 30

[Verplaatst naar artikel 31]

– *Aangenomen.*

AFDELING X

Openbaarheid van en toegang tot de vergadering

Artikel 31

1. De vergaderingen van de commissies zijn in beginsel openbaar.

2. Besloten zijn :

a) de vergaderingen van de commissies voor de geloofsbrieven en de commissie voor de vervolgingen ;

b) de vergaderingen van de commissies wanneer zij de orde van de werkzaamheden of administratieve aangelegenheden regelen.

3. Bij tweederde meerderheid kan elke commissie beslissen met gesloten deuren te vergaderen.

4. Alle volksvertegenwoordigers hebben toegang tot de vergaderingen van de commissies en kunnen er het woord voeren, onverminderd de bepalingen van artikel 85, punt 4. Zij zijn er alleen stemgerechtigd als zij er lid van zijn. Tot de vergaderingen van de commissies voor de geloofsbrieven en van de commissie voor de vervolgingen hebben alleen de leden van die commissies toegang.

De betrokken leden van de Regering en hun medewerkers hebben toegang tot de vergaderingen van de commissies, met uitzondering van die van de commissie voor de geloofsbrieven en van de commissie voor de vervolgingen. De betrokken leden van de Regering kunnen er het woord voeren.

Het voor de vergadering van de commissie vereiste personeel van het Parlement heeft toegang tot de vergaderzaal.

Andere personen dan die bedoeld in de voorgaande leden van dit punt en in de punten 5 en 6, hebben alleen toegang tot de openbare commissievergaderingen.

5. a) Behoudens andersluidende beslissing van de commissie mogen de volksvertegenwoordigers zich door één medewerker per fractie laten bijstaan.

b) Medewerker van een fractie is al wie hetzij op de loonlijst van een fractie van het Parlement staat hetzij als vaste

Voorzitter

medewerker aan een fractie is verbonden maar niet op de loonlijst van het Parlement staat.

Bij het begin van elk zittingsjaar overhandigt elke fractie aan de voorzitter van het Parlement de lijst van medewerkers die de fractieleden kunnen bijstaan.

De griffier en de in artikel 91 bedoelde personeelsleden kunnen geen medewerker van een fractie zijn.

c) De medewerker verlaat de vergadering zodra en zolang de commissie aldus beslist.

De medewerker heeft geen toegang tot de vergadering indien geen volksvertegenwoordiger van de betrokken fractie aanwezig is.

De medewerker heeft geen toegang tot de vergaderingen van de in artikelen 3 [...] en 86 [...] bedoelde commissies noch tot die van de commissies die de voorzitter van het Parlement bepaalt.

d) Naam en hoedanigheid van de medewerker worden voor iedere vergadering aan de voorzitter van de commissie meegedeeld.

De medewerker mag niet het woord voeren en is niet stemgerechtigd.

6. a) De vergaderingen van de commissie voor financiën en begroting of van een subcommissie ervan mogen door een of meer afgevaardigden van het Rekenhof met raadgevende stem worden bijgewoond.

De vergaderingen van andere commissies mogen door een of meer afgevaardigden van het Rekenhof met raadgevende stem worden bijgewoond voor aangelegenheden die de voorzitter van het Parlement bepaalt.

b) Naam en hoedanigheid van de afgevaardigde of afgevaardigden van het Rekenhof worden voor iedere vergadering aan de voorzitter van de commissie medegedeeld.

c) De afgevaardigde of afgevaardigden van het Rekenhof verlaat of verlaten de vergadering zodra en zolang de commissie aldus beslist of zodra de aangelegenheid waartoe om advies van het Rekenhof wordt verzocht, is afgehandeld.

7. De subcommissies vergaderen met gesloten deuren.

– *Aangenomen.*

AFDELING XI

Bijzondere bepalingen inzake het verslag

Artikel 32

1. De commissies benoemen bij volstreekte meerderheid uit hun vaste of plaatsvervangende leden een of meer ver-

slaggevers, onverminderd de bepalingen van artikel 81bis, punt 6.

2. Op verzoek van de commissie of het Parlement wordt het verslag bij het Parlement uitgebracht, onverminderd de bepalingen van [...] punt 8.

Het verslag bevat de voornamen en namen van de volksvertegenwoordigers die hebben deelgenomen aan de besprekingen in openbare commissievergaderingen, een synthese van de besprekingen en, in voorkomend geval, de tekst aangenomen door de commissie. De verslaggever kan in het verslag het ontwerp of voorstel maatschappelijk kaderen.

Er kan ook mondeling verslag worden uitgebracht.

3. De voorzitter van de commissie keurt het verslag goed, tenzij een lid vraagt dat het aan de commissie ter goedkeuring wordt voorgelegd.

4. De commissieverslagen worden gedrukt en ten minste drie dagen voor de algemene bespreking in plenaire vergadering aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

Voor ontwerpen en voorstellen van decreet wordt, met het oog op de toepassing van artikel 63bis, de in het eerste lid bedoelde termijn verlengd met ten hoogste zeven dagen. Deze verlenging geldt niet als de commissie gebruik maakt van de bepalingen van artikel 63bis, punt 3. De verlenging geldt evenmin voor de ontwerpen van decreet houdende de middelen- of algemene uitgavenbegroting, houdende eindregeling van de begroting en houdende instemming met verdragen of samenwerkingsakkoorden.

De tekst van een overeenkomstig punt 2, derde lid uitgebracht mondeling verslag wordt zo spoedig mogelijk gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

5. a) Met eenparigheid van stemmen kan een commissie beslissen dat over ontwerpen of voorstellen van decreet of resolutie die in de commissie zonder wijzigingen en zonder belangrijke opmerkingen zijn aangenomen, geen verslag wordt uitgebracht.

b) Ten minste drie dagen voor de algemene bespreking in plenaire vergadering wordt aan de volksvertegenwoordigers een lijst rondgedeeld die de opschriften en nummers van de in littera a bedoelde ontwerpen en voorstellen alsmede de beslissing van de commissie vermeldt.

6. In geval van mogelijke nieuwe uitgaven ten gevolge van enig voorstel van decreet of amendement waarvoor vooraf in de nodige middelen moet worden voorzien, kan de commissie het betrokken lid van de Regering voor de eindstemming in commissie verzoeken aan de commissie

Voorzitter

ofwel een nota te bezorgen met een raming van de nieuwe uitgaven en met opgave van de middelen om die uitgaven te bestrijden, ofwel zijn of haar met redenen omklede voorstel tot afwijzing mee te delen.

Het verslag vermeldt in voorkomend geval dat noch nota noch voorstel tot afwijzing is ingekomen.

7. De voorzitter van de commissie bepaalt de termijn waarbinnen het betrokken lid van de Regering gehouden is de door de commissie gevraagde en voor het verslag noodzakelijke bijkomende informatie te verstrekken.

8. De voorzitter van het Parlement deelt eventueel aan de voorzitters van de commissies mee binnen welke termijn de verslagen over de aanhangige zaken moeten worden ingediend.

9. De voorzitter van het Parlement kan ook om materiële redenen beslissen dat statistische gegevens of cijfermateriaal in tabelvorm niet in het verslag worden opgenomen maar bij het secretariaat ter inzage liggen. Hiervan wordt in het verslag melding gemaakt.

10. De voorzitter van het Parlement kan, als hij het nodig acht, de in punt 9 bedoelde maatregel toepassen op antwoorden die leden van de Regering op in de commissie gestelde vragen hebben gegeven. Ook hiervan wordt in het verslag melding gemaakt.

– *Aangenomen.*

AFDELING XII

Raadpleging van andere commissies en hoorzittingen

Artikel 33

1. Acht een commissie het advies van een andere commissie nodig, dan deelt zij dit mee aan de voorzitter van het Parlement, die beslist.

2. a) Bij de behandeling van een ontwerp of voorstel van decreet of resolutie ofwel [...] enig ander onderwerp in de zin van artikel 21, punt 1, tweede lid kan de commissie personen of instellingen die niet tot het Parlement of de Regering behoren, uitnodigen en horen of om documentatie, voorlichting of medewerking verzoeken.

Zij regelt ter zake de werkzaamheden.

b) De commissie kan in elke stand van de procedure bij volstrekte meerderheid beslissen de in littera a bedoelde personen en instellingen uit te nodigen en te horen of om documentatie, voorlichting of medewerking te verzoeken.

c) De commissie is verplicht de in littera a bedoelde personen en instellingen uit te nodigen en te horen of om documentatie, voorlichting of medewerking te verzoeken, wanneer ten minste vijf van haar aanwezige leden hierom verzoeken voor de opening van de bespreking van een ontwerp of voorstel van decreet of resolutie.

3. Het verslag over de in punten 1 en 2 bedoelde vergaderingen wordt in het eindverslag over het betrokken onderwerp opgenomen of als afzonderlijk stuk gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XIBIS

Adviescomités en werkgroepen

Artikel 33bis

Het uitgebreid Bureau kan een of meer adviescomités en werkgroepen oprichten, waarvan het benaming, samenstelling, voorzitterschap, opdracht en werkwijze bepaalt. Ieder adviescomité en iedere werkgroep is samengesteld op grond van de in artikel 15 bedoelde evenredige vertegenwoordiging.

Ieder adviescomité en iedere werkgroep brengt verslag uit bij de plenaire vergadering of bij het uitgebreid Bureau.

De bepalingen van artikel 31, punten 1, 2b, 3, 4 en 5 inzake openbaarheid en toegang van de commissievergaderingen zijn van overeenkomstige toepassing voor de vergaderingen van de adviescomités en werkgroepen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XII

Regeling van de werkzaamheden

Artikel 34

1. Het uitgebreid Bureau bereidt de vergaderingen van het Parlement voor en stelt de agenda voor, waarbij wordt vermeld welke onderwerpen betrekking hebben op gewestaangelegenheden en welke onderwerpen betrekking hebben op gemeenschapsaangelegenheden.

2. De voorzitter brengt dag en uur van de bijeenkomst van het uitgebreid Bureau ter kennis van de Regering, die deze kan bijwonen en haar advies doen kennen.

3. De voorzitter legt de regeling van de werkzaamheden aan het Parlement ter goedkeuring voor.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XIII

Plenaire vergadering

AFDELING I

Bijeenroeping, dag, uur en agenda

Artikel 35

1. De voorzitter roept het Parlement in plenaire vergadering bijeen.
2. Hij opent en sluit de vergadering.
3. Op het einde van elke vergadering geeft hij namens het uitgebreid Bureau kennis van dag, uur en agenda van de volgende vergadering.

– *Aangenomen.*

Artikel 35bis

Op de agenda van de plenaire vergaderingen worden rechtstreeks geplaatst :

1. het regeerakkoord, de beleidsnota's, de verklaringen en de mededelingen van de Regering, met inbegrip van de in artikel 75bis bedoelde verklaring ;
2. de themadebatten ;
3. de actuele vragen en de door het uitgebreid Bureau naar de plenaire vergadering verwezen interpellaties ;
4. de door de voorzitter naar de plenaire vergadering verwezen verzoekschriften ;
5. alle onderwerpen die het Parlement of het uitgebreid Bureau voor rechtstreekse behandeling in plenaire vergadering aanwijst.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Afwezigheid

Artikel 36

Een volksvertegenwoordiger die verhinderd is een vergadering bij te wonen, verwittigt de voorzitter vooraf met kennisgeving van de reden van verhindering. Hiervan wordt in de Handelingen en het Beknopt Verslag melding gemaakt.

De bepalingen in het eerste lid doen geen afbreuk aan de bepalingen van het Statuut van het Lid van het Vlaams Parlement.

– *Aangenomen.*

AFDELING III

Notulen, Handelingen en Beknopt Verslag

Artikel 37

1. De notulen van de jongste vergadering worden, na goedkeuring door een secretaris, een half uur voor de volgende vergadering ter tafel gelegd.

2. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht gedurende de vergadering opmerkingen te maken op de notulen.

Opheldering en toelichting worden door een secretaris verstrekt.

Wordt de opmerking desondanks gehandhaafd, dan vraagt de voorzitter het advies van het Parlement, dat een nieuwe redactie in overweging kan geven.

3. Worden er voor het sluiten van de vergadering geen opmerkingen gemaakt, dan worden de notulen geacht goedgekeurd te zijn.

4. De notulen, zowel van openbare als van besloten vergaderingen, worden door de voorzitter, een secretaris en de griffier ondertekend en in het archief van het Parlement bewaard.

5. Het Parlement kan beslissen dat van zijn besloten vergadering geen notulen worden gemaakt.

6. Van de beraadslagingen van het Parlement wordt een geredigeerd woordelijk verslag gemaakt. De volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering zenden uiterlijk vijf dagen na het einde van de vergadering hun opmerkingen over het verslag van het door hen gehouden betoog aan de voorzitter. Dit verslag wordt in de vorm van Handelingen zo vlug mogelijk gedrukt, aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld en verspreid.

7. Daarenboven wordt staande de vergadering een Beknopt Verslag van de beraadslagingen opgesteld en zo spoedig mogelijk aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

– *Aangenomen.*

AFDELING IV

Het voeren van het woord

Artikel 38

1. Een volksvertegenwoordiger voert slechts het woord na inschrijving op de sprekerslijst of na het woord aan de

Voorzitter

voorzitter gevraagd te hebben en nadat de voorzitter hem of haar het woord verleend heeft.

2. De voorzitter verleent beurtelings aan iedere fractie het woord en houdt daarbij rekening met de door de fractie bepaalde volgorde van haar sprekers.

[...]

3. De spreker richt zich slechts tot de voorzitter of tot de vergadering.

4. Geen lid voert meer dan tweemaal het woord over hetzelfde onderwerp tenzij het Parlement anders beslist.

4bis. Bij ontwerpen en voorstellen van decreet wordt het debat enkel gevoerd over de conclusies van de commissie en in voorkomend geval de reflectienota's en de amendementen ingediend na het verslag. De verslaggever neemt plaats naast de voorzitter en waakt met hem over de naleving van de bepalingen van punten 4 en 4bis.

5. Behoudens andersluidende bepalingen of tenzij de voorzitter een verlenging toestaat, is de maximumsprek-tijd :

a) in een algemene bespreking :

1° voor de gemandateerde sprekers in totaal 60 minuten per erkende fractie en 30 minuten per niet-erkende fractie ;

2° voor de overige sprekers elk 10 minuten ;

b) in een bespreking van artikelen en amendementen 5 minuten.

Als het onderwerp reeds is behandeld in een openbare commissievergadering, worden de in het eerste lid, littera a) bedoelde spreektijden gehalveerd.

6. Het uitgebreid Bureau kan de duur van een beraadslaging alsook het aantal sprekers bepalen en op grond van de volgende criteria een maximumsprek-tijd vaststellen :

a) een eerste gedeelte van de spreek-tijd wordt gelijkelijk over alle fracties verdeeld ;

b) een tweede gedeelte van de spreek-tijd wordt over de fracties verdeeld naar verhouding van hun ledental.

7. Wanneer de voorzitter oordeelt dat de werkzaamheden van het Parlement worden belemmerd, kan hij de spreek-tijd van alle sprekers beperken, inbegrepen die van de leden van de Regering en van de verslaggevers.

Behoudens andersluidende bepalingen of beslissing be-schikt iedere volksvertegenwoordiger steeds over een mi-nimumsprek-tijd van 5 minuten.

8. Leden van de Regering en verslaggevers worden ge-hoord wanneer zij het vragen. De voorzitter kan hun vra-gen te besluiten als hij oordeelt dat het Parlement vol-doende is ingelicht.

Het Parlement kan de aanwezigheid van de leden van de Regering vorderen.

9. Behoudens andersluidende bepalingen mag een volks-vertegenwoordiger na een lid van de Regering te allen tijde het woord voeren met een maximumsprek-tijd van 10 minuten voor de gemandateerde sprekers en 5 minuten voor de overige sprekers.

10. De voorzitter kan onderbrekingen toelaten voor zover zij rechtstreeks verband houden met het betrokken on-derwerp en de werkzaamheden van het Parlement niet belemmeren.

– *Aangenomen.*

AFDELING V

Moties van orde

Artikel 39

1. Een volksvertegenwoordiger kan steeds bij motie van orde het woord vragen om :

a) een voorstel tot aanvulling van de agenda of verdaging van een agendapunt te doen ;

b) een voorstel tot wijziging van de agenda of in de orde van de werkzaamheden te doen ;

c) een voorafgaande vraag over de coördinatie van de werkzaamheden van het Vlaams Parlement met die van de andere parlementaire assemblées te stellen ;

d) een voorafgaande vraag over de toepassing van de pro-cedure te stellen ;

e) een voorafgaande vraag tot afwijzing van de behande-ling te stellen ;

f) een voorstel tot verwijzing naar de commissie te doen ;

g) een voorstel tot verdaging van de beraadslaging of de stemming ofwel tot sluiting van de beraadslaging te doen ;

h) een voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergade-ring te doen ;

i) een voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie of plenaire vergadering te doen ;

j) ophelderingen over de stand van zaken te vragen ;

k) een beroep op het reglement te doen ;

Voorzitter

l) een beroep op de agenda te doen ;

m) een persoonlijk feit te beslechten.

2. Alle moties van orde moeten vooraf worden medege-deeld aan de voorzitter, die bij ontvankelijkheid het tijd-stip van behandeling bepaalt.

3. Tenzij het van de voorzitter uitgaat, moet een voorstel tot sluiting van de beraadslaging door tien leden worden gesteund. Het wordt onmiddellijk in bespreking en in stemming gebracht.

4. Een voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergade-ring is alleen ontvankelijk na ronddeling van het stuk over het betrokken onderwerp.

5. Een voorstel tot aanvulling van de agenda of het verle-nen van voorrang aan een agendapunt in plenaire verga-dering is alleen ontvankelijk na ronddeling van, naar ge-lang van het geval, het stuk of het commissieverslag over het betrokken onderwerp.

6. Tenzij de voorzitter anders beslist, is de maximum-spreektijd bij de behandeling van een motie van orde 5 minuten en is het aantal sprekers beperkt tot één spreker per fractie, met dien verstande dat de voorzitter aan de niet bij een fractie aangesloten volksvertegenwoordigers dezelfde sprektijd kan toekennen.

7. Wanneer het een persoonlijk feit betreft, beschikken al-leen de betrokken volksvertegenwoordigers over een maximumspreektijd van 5 minuten.

8. Tenzij de voorzitter anders beslist, wordt er over alle in punt 1, littera's a tot i bedoelde aangelegenheden bij zit-ten en opstaan gestemd.

9. Na de behandeling van een motie van orde en in voor-komend geval na de stemming over de behandelde aange-legenheid verklaart de voorzitter het incident gesloten.

– *Aangenomen.*

AFDELING VI

Besloten vergadering

Artikel 40

Het Parlement zet zijn vergadering besloten voort bij be-slissing van de voorzitter of op schriftelijk verzoek van ten minste vijf leden. De beslissing of het verzoek maakt mel-ding van het agendapunt dat besloten moet worden be-handeld.

Het Parlement beslist daarna bij volstrekte meerderheid of de vergadering in het openbaar wordt voortgezet ter behandeling van dat agendapunt.

Na de behandeling van dat agendapunt zet het Parlement zijn vergadering alleszins in het openbaar voort.

– *Aangenomen.*

AFDELING VII

Wijze van stemmen, meerderheid en quorum

Artikel 41

1. Het Parlement geeft zijn wil te kennen :

a) ofwel bij zitten en opstaan ;

b) ofwel bij door de voorzitter geconstateerde eenparige instemming, onverminderd de bepaling van artikel 44, punt 2 ;

c) ofwel bij hoofdelijke stemming, hetzij bij oproeping hetzij elektronisch uitgebracht ;

d) ofwel bij geheime stemming, hetzij bij oproeping met stembiljetten hetzij elektronisch uitgebracht.

De voorzitter kan over enig onderwerp hoofdelijk laten stemmen indien er twijfel bestaat omtrent de regelmatigheid van op een andere wijze uitgebrachte stemmingen, behalve in geval van geheime stemming.

2. Eindstemming over ontwerpen of voorstellen van de-creet of resolutie, regeerakkoorden, beleidsnota's, moties en voorstellen tot wijziging van het reglement geschiedt steeds bij hoofdelijke stemming.

In de overige gevallen geeft het Parlement zijn wil bij zit-ten en opstaan te kennen, tenzij ten minste twaalf volks-vertegenwoordigers de hoofdelijke stemming vragen. Dergelijk verzoek is slechts ontvankelijk bij ontstentenis van andersluidende bepalingen. Bij ontvankelijkheid te-kenen de secretarissen de namen van die volksvertegen-woordigers aan en kan de voorzitter hen verzoeken eerst te stemmen ; indien niet ten minste twaalf van hen aan de stemming deelnemen, wordt de aangevangen stemming als vervallen beschouwd.

3. Stemming bij zitten en opstaan bestaat uit proef en te-genproef ; voorzitter en secretarissen beslissen over de uitslag ervan ; proef en tegenproef mogen worden her-haald ; is na herhaling de uitslag nog niet duidelijk, dan wordt hoofdelijk gestemd.

4. Voor de sluiting van de hoofdelijke stemming, verzoekt de voorzitter de volksvertegenwoordigers die niet hebben gestemd, alsnog hun stem uit te brengen.

Voorzitter

5. De uitslag van de stemmingen wordt vastgesteld door de voorzitter en de secretarissen.

6. Ingeval een hoofdelijke stemming bij oproeping geschiedt of in geval van geheime stemming, wordt de naam uitgeloot van de volksvertegenwoordiger met wie de oproeping voor die stemming en voor alle volgende tijdens dezelfde vergadering gehouden dergelijke stemmingen begint.

7. Hoofdelijke stemmingen worden op de agenda vermeld met aanduiding van dag en uur.

Niet op de agenda aangekondigde en na 17 uur gevraagde hoofdelijke stemmingen worden tot een latere vergadering verdaagd.

– *Aangenomen.*

Artikel 42

De orde van stemmingen over gestelde vraagpunten wordt zo geregeld dat alle meningen het best tot uiting kunnen komen, met inachtneming van de volgende regels :

a) een onderwerp dat verschillende punten bevat, wordt op verzoek gesplitst ;

b) zijn er verscheidene voorstellen omtrent hetzelfde punt, dan heeft achtereenvolgens elk voorstel waarover kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, voorrang, te beginnen met het meest verstrekkende.

Onder voorstellen waarover niet kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, wordt voorrang gegeven aan het meest verstrekkende ; aanneming van dergelijk voorstel brengt verwerping van de andere mede.

– *Aangenomen.*

Artikel 43

Volksvertegenwoordigers die in de vergadering aanwezig zijn en zich bij een hoofdelijke stemming onthouden, worden na die stemming door de voorzitter verzocht hun redenen ter kennis te brengen.

Volksvertegenwoordigers die op het ogenblik van de stemming aanwezig zijn en niet stemmen, worden geacht zich te hebben onthouden.

Onthoudingen tellen mee voor het vaststellen van het quorum, doch niet voor het bepalen van de meerderheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 44

1. Behoudens andersluidende grondwets-, wets-, decreets- of reglements-bepalingen worden alle besluiten bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen.

Bij staking van stemmen is het behandelde onderwerp verworpen.

2. Het Parlement kan geen besluit nemen indien niet de meerderheid van de volksvertegenwoordigers aanwezig is.

3. Voor een stemming bij zitten en opstaan is het in punt 2 bedoelde quorum niet vereist.

4. Indien het in punt 2 bedoelde quorum bij hoofdelijke stemming niet wordt bereikt, schorst de voorzitter de vergadering voor ten hoogste één uur. Na die schorsing wordt de hoofdelijke stemming herhaald ; wordt bedoeld quorum nog niet bereikt, dan sluit de voorzitter de vergadering na behandeling van de op de agenda voorkomende interpellaties [...]. De zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemming wordt herhaald bij het begin van de volgende op een zo nabij mogelijk tijdstip vastgelegde vergadering.

5. In het Beknopt Verslag en in de Handelingen van de plenaire vergaderingen waarvoor hoofdelijke stemmingen zijn geagendeerd, worden de namen van de aanwezigen, de namen van de afwezigen en de namen van de volksvertegenwoordigers die met opgave van reden afwezig zijn, opgenomen.

– *Aangenomen.*

Artikel 45

De voorzitter kondigt de besluiten van het Parlement af als volgt : "Het Vlaams Parlement neemt aan" of "Het Vlaams Parlement neemt niet aan".

– *Aangenomen.*

AFDELING VIII

Tucht

Artikel 46

1. Volksvertegenwoordigers die de orde verstoren, worden door de voorzitter tot de orde geroepen.

2. In geval van herhaling worden zij door de voorzitter andermaal tot de orde geroepen. Bovendien ontnemt de

Voorzitter

voorzitter hun het woord en mogen zij voor de verdere duur van de vergadering niet meer het woord voeren.

Volksvertegenwoordigers aan wie het woord om deze reden is ontnomen, kunnen deze maatregel ongedaan maken door te verklaren dat het hen spijt de orde te hebben verstoord.

3. In erge gevallen kan de voorzitter in overleg met het Parlement andere tuchtmaatregelen nemen, gaande tot de uitsluiting voor ten hoogste drie vergaderingen. Uitsluiting brengt het verbod mee aan de werkzaamheden van het Parlement deel te nemen en het gebouw van het Parlement te betreden.

4. Is de stem van een uitgesloten volksvertegenwoordiger bij een stemming beslissend, dan wordt die stemming met deelneming van de betrokken volksvertegenwoordiger na het verstrijken van de uitsluiting herhaald, tenzij het Parlement het verkieslijk acht de betrokken volksvertegenwoordiger tijdens de uitsluiting tot die stemming toe te laten. Over dergelijke toelating wordt bij zitten en opstaan gestemd.

– *Aangenomen.*

Artikel 47

Bij ernstige verstoring van de orde kondigt de voorzitter aan dat hij de vergadering zal schorsen. In voorkomend geval schorst hij de vergadering gedurende één uur ; na die schorsing wordt de vergadering hervat.

– *Aangenomen.*

Artikel 48

De voorzitter kan in de Handelingen, het Beknopt Verslag en enig gedrukt stuk van het Parlement de woorden doen schrappen die hij strijdig acht met dit reglement.

– *Aangenomen.*

AFDELING IX

Orde in de vergaderzaal en in de tribunes

Artikel 49

1. De voorzitter oefent namens het Parlement toezicht uit op de orde in de vergaderzaal.

2. Buiten de volksvertegenwoordigers, de leden van de Regering, de griffier en het voor de vergadering vereiste

personeel heeft niemand onder enig voorwendsel toegang tot de vergaderzaal.

3. Zolang de vergadering duurt, moeten de toehoorders in de openbare tribunes neerzitten en het stilzwijgen in acht nemen.

Het is hun verboden enig teken van goed- of afkeuring te geven.

Wie de orde verstoort, wordt onmiddellijk uit de tribunes verwijderd en zo nodig voor de bevoegde overheid geleid.

– *Aangenomen.*

TITEL II

BEHANDELING VAN ONTWERPEN VAN DECREET, REGEERAKKOORDEN, BELEIDSNOTA'S, BELEIDSBRIEVEN, SAMENWERKINGSAKKOORDEN, THEMADEBATTEN, VOORSTELLEN VAN DECREET, VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE, MOTIES EN AMENDEMENTEN

HOOFDSTUK I

Gemeenschaps- of gewestaangelegenheden

Artikel 50

De bij het Parlement ingediende ontwerpen of voorstellen van decreet of resolutie en moties vermelden of zij betrekking hebben op gewestaangelegenheden dan wel op gemeenschapsaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Discriminatie om ideologische en filosofische redenen

Artikel 51

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht tussen de indiening van het commissieverslag en de eindstemming in plenaire vergadering over een ontwerp of voorstel van decreet bij de voorzitter een met redenen omklede en door ten minste een vierde van de leden ondertekende motie in te dienen waardoor wordt verklaard dat de erin aangewezen bepalingen een discriminatie om ideologische en filosofische redenen inhouden.

Elke motie wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

2. a) De voorzitter zendt de motie onverwijld over aan de voorzitters van de Wetgevende Kamers en van de Raad

Voorzitter

van de Franse Gemeenschap, die samen met de voorzitter van de Vlaams Parlement als college zitting houdend over de ontvankelijkheid van de motie beslissen, gelet op de bepalingen van punt 1, 1e lid.

Bij staking van stemmen is de motie ontvankelijk.

Bij ontvankelijkheid is de behandeling van de omstreden bepalingen geschorst.

b) Het Parlement kan de behandeling van de omstreden bepalingen slechts hervatten indien het in littera a bedoelde college tot onontvankelijkheid besluit.

c) Het Parlement kan echter bij hoofdelijke stemming beslissen de behandeling van de omstreden bepalingen te hervatten indien het in littera a bedoelde college zich na verloop van een termijn van dertig dagen nog niet heeft uitgesproken.

3. a) Indien het in punt 2, littera a bedoelde college tot ontvankelijkheid besluit, blijft de behandeling van de omstreden bepalingen geschorst en worden het betrokken ontwerp of voorstel van decreet en de motie verwezen naar de Wetgevende Kamers, die uitspraak doen over de gegrondheid van de motie.

b) Het Vlaams Parlement kan de behandeling van de omstreden bepalingen slechts hervatten nadat elk van de Wetgevende Kamers de motie ongegrond heeft verklaard.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Raadpleging van de Raad van State

Artikel 52

1. De voorzitter kan in elke stand van de procedure, voor de eindstemming in plenaire vergadering, het beredeneerde advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State vragen over alle bij het Parlement aanhangige ontwerpen of voorstellen van decreet of amendementen hierop, uitgezonderd ontwerpen van decreet betreffende begrotingen, rekeningen, leningen en domeinverrichtingen alsmede amendementen hierop.

Dergelijke vraag om advies schorst de behandeling van het betrokken onderwerp.

2. Met inachtneming van de in punt 1 bepaalde uitzonderingen is de voorzitter verplicht het beredeneerde advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State over bij het Parlement aanhangige voorstellen van decreet of amendementen op ontwerpen of voorstellen van decreet

te vragen wanneer ten minste een derde van de volksvertegenwoordigers erom verzoekt.

Over hetzelfde amendement mag dergelijk verzoek slechts eenmaal worden gedaan.

Bedoeld verzoek mag in elke stand van de procedure, voor de sluiting van de algemene bespreking in plenaire vergadering, bij de voorzitter worden ingediend in de vorm van een met redenen omklede en door ten minste een derde van de volksvertegenwoordigers ondertekende motie.

Bij ontvankelijkheid wordt elke motie gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

De indiening van dergelijke motie schorst de behandeling van het betrokken onderwerp.

3. Elke vraag om advies wordt bij de Nederlandstalige kamer van de afdeling wetgeving van de Raad van State aanhangig gemaakt.

3bis. Wanneer de voorzitter in spoedeisende gevallen om mededeling van het advies verzoekt binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, wordt het verzoek om spoedbehandeling met bijzondere redenen omkleed.

4. Elk advies wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

5. Bij ontstentenis van een advies binnen de gestelde termijn kan het Parlement de behandeling van het betrokken onderwerp hervatten.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Bevoegdheidsconflicten

Artikel 53

1. Indien een ontwerp of voorstel van decreet of een amendement hierop volgens het beredeneerde advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State de bevoegdheid van het Vlaams Parlement te buiten gaat, zendt de voorzitter het betrokken ontwerp of voorstel van decreet of amendement om advies over aan het in artikel 31 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalde Overlegcomité, hierna te noemen het Overlegcomité.

2. Het Overlegcomité brengt binnen een termijn van veertig dagen bij consensus een met redenen omkleed advies uit over de vraag of er al dan niet bevoegdheidsoverschrijding is.

Voorzitter

Bij bevoegdheidsoverschrijding kan de Regering na kennisneming van het advies van het Overlegcomité bij het Parlement de amendementen indienen die het Overlegcomité vaststelt om aan de bevoegdheidsoverschrijding een einde te maken.

3. Elk advies wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

4. Bij ontstentenis van een advies van het Overlegcomité binnen de in punt 2, 1e lid gestelde termijn of van amendementen van de Regering kan het Parlement de behandeling van het betrokken onderwerp hervatten.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Belangenconflicten

Artikel 54

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht bij de voorzitter een met redenen omklede motie in te dienen waarin wordt verklaard dat het Vlaams Parlement door de respectievelijk bij de Wetgevende Kamers, de Raad van de Franse Gemeenschap, het Waals Parlement, de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie, de Raad van de Duitstalige Gemeenschap, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad of de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aanhangig ontwerp of voorstel van wet, decreet of ordonnantie ofwel amendement hierop in zijn belangen ernstig wordt benadeeld en, behoudens wanneer de Raad van de Duitstalige Gemeenschap is betrokken, derhalve met het oog op overleg schorsing van de procedure in de betrokken instelling vraagt.

Dergelijke motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

Elke motie wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

2. De beraadslaging over de motie geschiedt rechtstreeks in plenaire vergadering in een enkele bespreking.

De maximumspreektijd is :

a) voor de gemandateerde sprekers in totaal 30 minuten per erkende fractie en 15 minuten per niet-erkende fractie ;

b) voor de overige sprekers elk 5 minuten.

De aanneming van de motie met ten minste drie vierde van de stemmen schorst de procedure in de betrokken in-

stelling, behoudens in de Raad van de Duitstalige Gemeenschap, gedurende zestig dagen.

3. a) Ingeval de motie betrekking heeft op een bij een Wetgevende Kamer aanhangig ontwerp of voorstel van wet of amendement hierop, zendt de voorzitter de motie met het oog op overleg onverwijld over aan de betrokken Wetgevende Kamer.

b) Indien het overleg met ingang van de dag na de datum van verzending binnen een termijn van zestig dagen niet tot een regeling leidt, blijft de procedure geschorst en zendt de voorzitter de motie onverwijld over aan het Overlegcomité, dat met ingang van de dag na de datum van verzending binnen een termijn van zestig dagen bij consensus beslist.

4. a) Ingeval de motie betrekking heeft op een respectievelijk bij de Raad van de Franse Gemeenschap, het Waals Parlement, de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad of de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aanhangig ontwerp of voorstel van decreet of ordonnantie ofwel amendement hierop, zendt de voorzitter de motie met het oog op overleg onverwijld over aan de betrokken Raad.

b) Indien het overleg met ingang van de dag na de datum van verzending binnen een termijn van zestig dagen niet tot een regeling leidt, blijft de procedure geschorst en zendt de voorzitter de motie onverwijld over aan de Senaat, die met ingang van de dag na de datum van verzending binnen een termijn van dertig dagen een met redenen omkleed advies uitbrengt bij het Overlegcomité, dat met ingang van de dag na de datum van verzending van het advies binnen een termijn van dertig dagen bij consensus beslist.

5. Ingeval de motie betrekking heeft op een bij de Raad van de Duitstalige Gemeenschap aanhangig ontwerp of voorstel van decreet of amendement hierop, zendt de voorzitter de motie onverwijld over aan het Overlegcomité.

6. Wanneer overeenkomstig artikel 53 een procedure in verband met een bevoegdheidsconflict is of wordt ingeleid, wordt elke procedure tot regeling van een belangenconflict over eenzelfde aangelegenheid geschorst.

Op dit artikel is er een eerste amendement van de heren De Roo, Denys, Bossuyt, Van Grembergen en Geysels dat luidt als volgt :

Artikel 54

A. In punt 1, eerste lid op de derde en vierde regel de woorden "de Wetgevende Kamers" vervangen door de

Naam

woorden "de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat".

Op dit artikel is er een tweede amendement van de heren De Roo, Denys, Bossuyt, Van Grembergen en Geysels dat luidt als volgt :

Artikel 54

B. In punt 3, a) op de eerste en tweede regel de woorden "een Wetgevende Kamer" en op de vierde en vijfde regel de woorden "de betrokken Wetgevende Kamer" telkens vervangen door de woorden "de Senaat".

Op dit artikel is er een derde amendement van de heren De Roo, Denys, Bossuyt, Van Grembergen en Geysels dat luidt als volgt :

Artikel 54

C. Een nieuw punt 3bis invoegen, dat luidt als volgt :

"3bis. a) Ingeval de motie betrekking heeft op een bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers aanhangig ontwerp of voorstel van wet of amendement hierop, zendt de voorzitter de motie met het oog op overleg onverwijld over aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

b) Indien het overleg met ingang van de dag na de datum van verzending binnen een termijn van zestig dagen niet tot een regeling leidt, blijft de procedure geschorst en zendt de voorzitter de motie onverwijld over aan de Senaat, die met ingang van de dag na de datum van verzending binnen een termijn van dertig dagen een met redenen omkleed advies uitbrengt bij het Overlegcomité, dat met ingang van de dag na de datum van verzending van het advies binnen een termijn van dertig dagen bij consensus beslist."

De stemmingen over artikel 54 en de amendementen worden aangehouden.

Artikel 55

1. De behandeling van een bij het Vlaams Parlement aanhangig ontwerp of voorstel van decreet wordt met het oog op overleg tussen de betrokken instellingen gedurende zestig dagen geschorst door een met drie vierde van de stemmen gesteund verzoek van een Wetgevende Kamer, de Raad van de Franse Gemeenschap, het Waals Parlement, de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad of de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie waarin wordt verklaard dat de betrokken instelling

in haar belangen ernstig wordt benadeeld door het betrokken ontwerp of voorstel van decreet of amendement hierop.

2. Indien het overleg met ingang van de dag na de datum van kennisgeving van het verzoek binnen een termijn van zestig dagen niet tot een regeling leidt, blijft de procedure met ingang van de dag na de datum van vaststelling hiervan gedurende een nieuwe termijn van zestig dagen geschorst tot wanneer het Overlegcomité, in voorkomend geval na advies van de Senaat, bij consensus heeft beslist.

3. Indien het Overlegcomité tot ongegrondheid beslist of zich binnen een termijn van zestig dagen niet heeft uitgesproken, kan het Vlaams Parlement de behandeling van het betrokken onderwerp hervatten.

4. De behandeling van een bij het Vlaams Parlement aanhangig ontwerp of voorstel van decreet wordt niet geschorst door een met ten minste drie vierde van de stemmen gesteund verzoek van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap waarin wordt verklaard dat die Raad in zijn belangen ernstig wordt benadeeld door het betrokken ontwerp of voorstel van decreet of amendement hierop.

Op dit artikel is er een amendement van de heren De Roo, Denys, Bossuyt, Van Grembergen en Geysels dat luidt als volgt :

Artikel 55

In punt 1 op de vijfde regel de woorden "een Wetgevende Kamer" vervangen door de woorden "de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat".

De stemmingen over artikel 55 en het amendement worden aangehouden.

HOOFDSTUK VI

Beroep tot vernietiging en tussenkomst in een geding bij het Arbitragehof

Artikel 56

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht bij de voorzitter een met redenen omklede en door ten minste twee derde van de volksvertegenwoordigers ondertekende of aan te nemen motie in te dienen die besluit tot beroep bij het Arbitragehof tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van een wet, een decreet of een in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel wegens schending van :

a) de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten ;

Voorzitter

b) de artikelen 10, 11 en 24 van de Grondwet.

2. Bij ontvankelijkheid wordt elke motie gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

3. De voorzitter stelt het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging in door middel van een door hem ondertekend verzoekschrift binnen de termijn en onder de voorwaarden bepaald door de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

4. Het verzoekschrift maakt melding van het onderwerp van het beroep en bevat een uiteenzetting van de feiten en de middelen.

Het verzoekschrift kan de gehele of gedeeltelijke schorsing vorderen van de wet, het decreet of de in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel waartegen een beroep tot vernietiging is ingesteld.

5. De voorzitter stelt tijdens de eerstvolgende plenaire vergadering het Parlement in kennis van de indiening van het verzoekschrift.

– *Aangenomen.*

Artikel 57

1. Wanneer bij het Arbitragehof een beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van een wet, een decreet of een in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel is ingesteld door de voorzitter van een der andere parlementaire assemblees, door de Ministerraad, door een Gemeenschaps- of Gewestregering of door een natuurlijke of rechtspersoon die doet blijken van een belang of wanneer er een prejudiciële vraag aanhangig is gemaakt door een rechtscollege, kan de voorzitter na ontvangst van de kennisgeving door de griffier van het Arbitragehof van het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging of van de verwijzingsbeslissing, binnen de termijn en onder de andere voorwaarden bepaald bij de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, een memorie indienen bij het Arbitragehof.

2. Na ontvangst van het afschrift van de memorie ingediend door de in punt 1 vermelde partijen, kan de voorzitter een memorie van antwoord indienen bij het Arbitragehof binnen de termijn en onder de voorwaarden bepaald bij de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

3. De voorzitter stelt het Parlement in kennis van de memorie en, in voorkomend geval, van de memorie van antwoord die hij bij het Arbitragehof indiende.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VII

Raadpleging van adviesorganen

Artikel 58

1. De voorzitter kan in elke stand van de procedure, voor de opening van de algemene bespreking in plenaire vergadering, advies inwinnen bij een instelling waarvan de raadpleging door het Parlement bij decreet is geregeld, over alle bij het Parlement aanhangige ontwerpen of voorstellen van decreet of amendementen hierop, uitgezonderd een ontwerp van decreet betreffende begrotingsaangelegenheden, hierna te noemen begroting, en amendementen hierop.

Dergelijke vraag om advies schorst de behandeling van het betrokken onderwerp.

2. Met inachtneming van de in punt 1 bepaalde uitzonderingen is de voorzitter verplicht het in punt 1 bedoelde en binnen een door hem bepaalde termijn van ten hoogste dertig dagen te verstrekken advies te vragen bij aanneming van een bij hem voor de opening van de algemene bespreking in plenaire vergadering ingediende met redenen omklede en door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers ondertekende motie die tot dergelijke raadpleging besluit.

Bij ontvankelijkheid wordt de motie gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

De aanneming van dergelijke motie schorst de behandeling van het betrokken onderwerp.

3. De voorzitter kan de in punt 1 genoemde instelling vragen binnen een door hem bepaalde termijn advies te verstrekken over enig ander onderwerp betreffende aangelegenheden waarvoor deze instelling werd opgericht.

4. De voorzitter is verplicht het in punt 3 bedoelde en binnen een door hem bepaalde termijn van ten hoogste dertig dagen te verstrekken advies te vragen bij aanneming van een bij hem ingediende met redenen omklede en door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers ondertekende motie die tot dergelijke raadpleging besluit.

Bij ontvankelijkheid wordt de motie gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

5. Over hetzelfde onderwerp mag het in punten 1 tot 4 bedoeld advies in onveranderde omstandigheden slechts eenmaal in de loop van dezelfde zitting worden gevraagd.

Voorzitter

6. Elke vraag om advies wordt door de voorzitter onverwijld aan de voorzitter van de in punt 1 genoemde instelling overgezonden.

7. Elk advies wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

8. Bij ontstentenis van een advies binnen de gestelde termijn kan het Parlement de behandeling van het betrokken onderwerp hervatten.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VIII

Met redenen omklede motie

Artikel 59

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht bij de voorzitter van het Parlement een met redenen omklede motie in te dienen :

a) hetzij tot besluit van een verklaring of een mededeling van de Regering ;

b) hetzij tot besluit van een overeenkomstig artikel 70bis behandelde beleidsnota ;

c) hetzij tot besluit van een overeenkomstig [...] artikel 82 [...] behandelde interpellatie na het antwoord van een lid van de Regering.

Dergelijke motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend en kan uiterlijk vierentwintig uur na de sluiting van de vergadering worden ingediend, voor zover de indiening voor bedoelde sluiting schriftelijk is aangekondigd.

2. Bij ontvankelijkheid wordt elke motie gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

3. Iedere volksvertegenwoordiger kan voorstellen een met redenen omklede motie te amenderen zolang zij niet in stemming is gebracht.

4. Over een met redenen omklede motie spreekt het Parlement zich bij stemming uit in de eerstvolgende plenaire vergadering waarvoor hoofdelijke stemmen zijn geagendeerd en na verloop van ten minste vijf dagen vanaf het verstrijken van de indieningstermijn, in voorkomend geval na de indiener en één spreker per fractie respectievelijk met een maximumsprektijd van 10 minuten en 5 minuten te hebben gehoord.

Ingeval een motie van wantrouwen is ingediend over hetzelfde onderwerp, worden de met redenen omklede motie en de motie van wantrouwen tijdens dezelfde plenaire vergadering in stemming gebracht, in voorkomend geval in afwijking van de bepaling van het eerste lid.

Ingeval er verscheidene met redenen omklede moties over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, worden zij in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht. In voorkomend geval heeft de motie die door de interpellant is ingediend, van rechtswege voorrang op de andere.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IX

Motie van wantrouwen

Artikel 60

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht bij de voorzitter van het Parlement een motie van wantrouwen in te dienen :

a) hetzij tot besluit van een verklaring of een mededeling van de Regering ;

b) hetzij tot besluit van een overeenkomstig artikel 70bis behandelde beleidsnota ;

c) hetzij tot besluit van een overeenkomstig [...] artikel 82 [...] behandelde interpellatie na het antwoord van een lid van de Regering.

Dergelijke motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend en kan uiterlijk vierentwintig uur na de sluiting van de vergadering worden ingediend, voor zover de indiening voor bedoelde sluiting schriftelijk is aangekondigd.

2. Een motie van wantrouwen is alleen dan ontvankelijk indien zij, naar gelang van het geval, ter vervanging van de Regering, van de betrokken leden of van het betrokken lid ervan opvolgers of een opvolger voordraagt, in acht genomen dat ten minste één lid van de Regering zijn of haar woonplaats heeft in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

3. Bij ontvankelijkheid wordt elke motie gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

4. Een motie van wantrouwen kan door de indiener worden geamendeerd zolang zij niet in stemming is gebracht.

5. Over een motie van wantrouwen spreekt het Parlement zich bij stemming uit in de eerstvolgende plenaire verga-

Voorzitter

dering waarvoor hoofdelijke stemmingen zijn geagendeerd en na verloop van ten minste achtenveertig uur vanaf het verstrijken van de indieningstermijn, in voorkomend geval na de indiener en één spreker per fractie respectievelijk met een maximumspreektijd van 10 minuten en 5 minuten te hebben gehoord.

a) Een motie van wantrouwen heeft van rechtswege voorrang op een met redenen omklede motie over hetzelfde onderwerp.

b) Ingeval er verscheidene moties van wantrouwen over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, worden zij in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht. In voorkomend geval heeft die welke door de interpellant is ingediend, van rechtswege voorrang op de andere.

6. Een bij meerderheid van de volksvertegenwoordigers aangenomen motie van wantrouwen brengt :

a) verwerping van alle andere moties over hetzelfde onderwerp mede ;

b) van rechtswege ontslag of vervanging van de Regering ofwel van de betrokken leden of het betrokken lid ervan mede.

De voorgedragen opvolgende Regering of iedere voorgedragen opvolger wordt, in afwijking van artikel 12, punten 1 tot 3, benoemd verklaard.

Onmiddellijk na de benoeming legt ieder lid van de Regering de eed af in handen van de voorzitter van het Parlement.

Opvolgers voleindigen het mandaat van hun voorganger.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK X

Vertrouwenskwestie

Artikel 61

1. De Regering kan te allen tijde de vertrouwenskwestie stellen in de vorm van een door de minister-president van de Regering ondertekende en bij de voorzitter van het Parlement in te dienen motie, hierna te noemen motie houdende vertrouwenskwestie.

2. Bij ontvankelijkheid wordt een motie houdende vertrouwenskwestie gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

3. Over een motie houdende vertrouwenskwestie spreekt het Parlement zich bij stemming uit na verloop van ten minste achtenveertig uur vanaf de indiening ervan.

4. Een motie houdende vertrouwenskwestie heeft van rechtswege voorrang op alle in artikelen 59 en 60 bedoelde moties over hetzelfde onderwerp.

5. Een bij meerderheid van de volksvertegenwoordigers aangenomen motie houdende vertrouwenskwestie brengt verwerping van alle in artikelen 59 en 60 bedoelde moties over hetzelfde onderwerp mee.

6. Verwerping van een motie houdende vertrouwenskwestie brengt van rechtswege ontslag en vervanging van de Regering mee.

De vervanging geschiedt overeenkomstig de bepalingen van artikel 12, punt 1.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XI

Ontwerpen van decreet

Artikel 62

1. Elk ontwerp van decreet wordt met de memorie van toelichting, het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State en het voorontwerp van decreet bij de voorzitter ingediend, gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

2. Elk ontwerp van decreet wordt naar een commissie verwezen, tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten.

3. De voorzitter wijst de bevoegde commissie aan. Hij kan hierover ook overleg plegen met het Parlement ; in voorkomend geval wordt over verwijzing naar een commissie zonder debat bij zitten en opstaan gestemd.

4. Om in behandeling te kunnen worden genomen, moet een ontwerp van decreet ten minste zeven dagen voordien aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering worden rondgedeeld, tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten.

5. Wanneer het Parlement oordeelt dat zijn werkzaamheden worden belemmerd, kan het bij hoofdelijke stemming beslissen enig onderwerp dat in commissie in behandeling is, ter rechtstreekse behandeling in plenaire vergadering tot zich te trekken.

– *Aangenomen.*

Artikel 63

1. De beraadslaging over een ontwerp van decreet omvat de algemene en de artikelsgewijze bespreking, onverminderd de bepalingen van punt 4.

Voorzitter

2. De algemene bespreking loopt over het ontwerp van decreet in het algemeen en over het beginsel dat eraan ten grondslag ligt.

3. Behoudens andersluidende beslissing van het Parlement wordt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen.

4. Indien de commissie het ontwerp van decreet heeft verworpen, kan het alleen op schriftelijk verzoek van de indiener op de agenda van de plenaire vergadering worden geplaatst. In bedoeld geval beslist het Parlement vooraf bij zitten en opstaan of de beraadslaging wordt aangevat, in voorkomend geval na de verslaggever en de indiener, met een maximumspreektijd van 10 minuten, en één spreker per fractie, met een maximumspreektijd van 5 minuten, te hebben gehoord.

5. Bij de artikelsgewijze bespreking wordt achtereenvolgens ieder artikel, in voorkomend geval met de desbetreffende amendementen, in de volgorde ervan in bespreking en in stemming gebracht.

Onverminderd de bepalingen van artikel 42, littera b worden amendementen voor het artikel en subamendementen voor de amendementen in stemming gebracht.

6. De bepalingen van artikel 21, punt 5 zijn van overeenkomstige toepassing in de plenaire vergaderingen.

– *Aangenomen.*

Artikel 63bis

1. Voor ontwerpen en voorstellen van decreet kan iedere fractie, binnen zeven dagen na het ronddelen van het commissieverslag, een reflectienota indienen bij de voorzitter van het Parlement.

Een reflectienota mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

Bij ontvankelijkheid wordt elke reflectienota gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld ten minste drie dagen voor de beraadslaging in plenaire vergadering.

2. De verslaggever geeft de reflectienota's beknopt weer. Zij vormen mede de basis voor de beraadslaging in plenaire vergadering.

3. De commissie kan bij tweederde meerderheid van haar aanwezige leden beslissen dat er geen reflectietijd en reflectienota's zullen zijn. In dat geval beperkt de verslaggever zich tijdens de plenaire vergadering tot de verwijzing naar het schriftelijk verslag.

4. Reflectienota's kunnen niet worden ingediend op ontwerpen van decreet houdende de middelen- en de algemene uitgavenbegroting, houdende eindregeling van de begroting en houdende instemming met verdragen en samenwerkingssakkoorden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XII

Voorstellen van decreet

Artikel 64

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht voorstellen van decreet bij de voorzitter in te dienen.

Een voorstel van decreet mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

2. De voorzitter kan een voorstel van decreet ontvankelijk of onontvankelijk verklaren ofwel het uitgebreid Bureau raadplegen.

Wanneer de voorzitter, in voorkomend geval na raadpleging van het uitgebreid Bureau, tot onontvankelijkheid besluit, kan de indiener binnen zeven dagen na de datum van kennisgeving van het met redenen omklede besluit de voorzitter schriftelijk om een beslissing van het Parlement verzoeken. Over dergelijke beslissing wordt [...] bij zitten en opstaan gestemd.

Bij ontvankelijkheid wordt het voorstel van decreet gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

3. De bepalingen van artikelen 62, punten 2 tot 5, 63 en 63bis gelden ook voor voorstellen van decreet.

4. [Opgeheven]

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XIII

Voorstellen van resolutie

Artikel 65

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht voorstellen van resolutie bij de voorzitter in te dienen.

Een voorstel van resolutie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

2. De bepalingen van artikelen 62, punten 2 tot 5 en 64, punt 2 gelden ook voor voorstellen van resolutie.

Voorzitter

3. De beraadslaging over een voorstel van resolutie geschiedt in een enkele bespreking.

De maximumspreektijd is :

a) voor de gemandateerde sprekers in totaal 30 minuten per erkende fractie en 15 minuten per niet-erkende fractie ;

b) voor de overige sprekers elk 5 minuten.

4. Behoudens andersluidende beslissing van het Parlement wordt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking genomen.

5. Indien de commissie het voorstel van resolutie heeft verworpen, kan het alleen op schriftelijk verzoek van de indiener op de agenda van de plenaire vergadering worden geplaatst. In bedoeld geval beslist het Parlement vooraf bij zitten en opstaan of de bespreking wordt aangevat, in voorkomend geval na de verslaggever en de indiener, met een maximumspreektijd van 10 minuten, en één spreker per fractie, met een maximumspreektijd van 5 minuten, te hebben gehoord.

6. Onverminderd de bepalingen van artikel 42, littera b worden amendementen voor de basistekst en subamendementen voor de amendementen in stemming gebracht.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XIV

Informatie inzake het Europese-Gemeenschapsrecht

Artikel 66

De voorstellen tot herziening van verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen, inbegrepen de verdragen en akten waarbij deze verdragen zijn gewijzigd en aangevuld, en de voorstellen van normatieve rechtshandelingen van de Commissie van de Europese Unie, die aan het Parlement worden gezonden, worden door de voorzitter naar een commissie verwezen.

In voorkomend geval werkt de commissie een voorstel van advies uit dat door de plenaire vergadering wordt behandeld.

Bij aanneming zendt het Parlement het advies aan de Regering over.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XV

Amendementen

Artikel 67

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht in elke stand van de procedure bij de voorzitter van het Parle-

ment of staande de commissievergadering bij de voorzitter van de commissie schriftelijk amendementen in te dienen, voor zover zij rechtstreeks verband houden met het betrokken onderwerp en hierover nog niet artikelsgewijs is gestemd.

Een amendement mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

2. In afwijking van artikel 10, punt 1 oordeelt de voorzitter van de commissie over de ontvankelijkheid van staande de commissievergadering ingediende amendementen.

3. Amendementen worden naar gelang van het geval naar de bevoegde commissie of de plenaire vergadering verwezen, gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

4. Van het aan amendementen gegeven gevolg wordt naar gelang van het geval in het commissieverslag of de Handelingen en het Beknopt Verslag melding gemaakt.

5. De bepalingen van punten 1 tot 4 gelden ook voor subamendementen.

– *Aangenomen.*

Artikel 68

1. Om in plenaire vergadering in stemming te worden gebracht, moet een amendement door ten minste zes volksvertegenwoordigers worden gesteund.

2. Het Parlement kan elk amendement naar de bevoegde commissie verwijzen en de beraadslaging derhalve schorsen. In bedoeld geval behandelt de bevoegde commissie het bij voorrang en brengt zij een aanvullend verslag uit bij het Parlement.

3. De bepalingen van punten 1 en 2 gelden ook voor subamendementen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XVI

Tweede lezing

Artikel 69

1. Nadat in commissie of in plenaire vergadering over een ontwerp of voorstel van decreet artikelsgewijs is gestemd en voor de eindstemming :

a) kan ieder lid van de Regering een tweede lezing vragen over het gehele ontwerp of voorstel van decreet of over de aangewezen bepalingen ervan.

Voorzitter

Bij tweede lezing wordt artikelsgewijs beraadslaagd en gestemd over het gehele ontwerp of voorstel van decreet of over de aangewezen bepalingen ervan, en over de eventueel door het betrokken lid van de Regering ingediende nieuwe amendementen ;

b) kan ieder lid van de commissie of van het Parlement, naar gelang van het geval, een tweede lezing vragen indien een of meer artikelen zijn verworpen ofwel een of meer amendementen zijn aangenomen.

Bij tweede lezing wordt alleen artikelsgewijs beraadslaagd en gestemd over de verworpen artikelen of aangenomen amendementen en de uit die verwerping of aanneming voortvloeiende nieuwe amendementen die tot doel hebben de tekst naar de vorm en de onderlinge samenhang van de artikelen te verbeteren, met uitsluiting van alle andere nieuwe amendementen ;

c) wordt een tweede lezing gehouden indien de Ministeraad, overeenkomstig artikel 21, punt 5 [...] een andersluidend advies heeft uitgebracht.

Bij tweede lezing wordt alleen artikelsgewijs beraadslaagd en gestemd over de amendementen die werden ingediend naar aanleiding van het andersluidende advies van de Ministerraad en de hieruit voortvloeiende amendementen die tot doel hebben de tekst naar de vorm en de onderlinge samenhang van de artikelen te verbeteren, met uitsluiting van alle andere nieuwe amendementen.

2. Het Parlement kan met het oog op tweede lezing beslissen naar gelang van het geval het gehele ontwerp of voorstel van decreet ofwel de aangewezen bepalingen ervan opnieuw te verwijzen naar de bevoegde commissie, die zulks bij voorrang behandelt en een aanvullend verslag bij het Parlement uitbrengt. Over dergelijke beslissing wordt bij zitten en opstaan gestemd.

3. Een tweede lezing wordt steeds in een volgende vergadering gehouden en na verloop van ten minste vierentwintig uur.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XVII

Regeerakkoord en beleidsnota's

AFDELING I

Regeerakkoord

Artikel 70

1. Na benoeming of vernieuwing van de Regering wordt het regeerakkoord door de minister-president van de Regering bij de voorzitter van het Parlement ingediend.

Het wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

2. De beraadslaging over een regeerakkoord en de erbij behorende regeringsverklaring geschiedt rechtstreeks in plenaire vergadering in een enkele bespreking.

De maximumspreektijd wordt overeenkomstig artikel 38, punt 6 bepaald.

3. Na de beraadslaging spreekt het Parlement zich bij hoofdelijke stemming uit over het regeerakkoord.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Beleidsnota's

Artikel 70bis

1. Binnen zes maanden na de eedaflegging van de leden van de Regering dient de Regering bij de voorzitter van het Parlement een geïntegreerde beleidsnota in per departement van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

2. De beleidsnota's worden opgesteld in onderling overleg tussen de betrokken leden van de Regering en bevatten de grote strategische keuzen en opties van het beleid voor de duur van de regeerperiode.

3. Elke beleidsnota wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

4. De beraadslaging over een beleidsnota geschiedt rechtstreeks in plenaire vergadering in één enkele bespreking. De maximumspreektijd wordt bepaald overeenkomstig artikel 38, punt 6.

5. Na de beraadslaging spreekt het Parlement zich bij hoofdelijke stemming uit over de beleidsnota.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XVIII

[...] beleidsbrieven, themadebatten
en motie van aanbeveling

AFDELING I

[...] beleidsbrieven
en motie van aanbeveling

Artikel 71

1. Ieder jaar, uiterlijk bij de indiening van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting, dient

Voorzitter

ieder lid van de Regering bij de voorzitter van het Parlement een of meer beleidsbrieven in. Deze verplichting geldt niet voor het jaar waarin de Regering wordt benoemd.

2. De beleidsbrief bevat een overzicht van de uitvoering van de begroting tijdens het lopende begrotingsjaar en een prognose over de beleidsinvulling tijdens het volgende begrotingsjaar. De beleidsbrief bevat eveneens een overzicht van de wijze waarop de Regering gevolg heeft gegeven aan het regeerakkoord en de beleidsnota's, resoluties en moties die door het Parlement aangenomen zijn.

3. Elke beleidsbrief wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

4. De beleidsbrieven worden naar de commissies verwezen, waar ze samen met het ontwerp van decreet houden de de algemene uitgavenbegroting worden besproken. De beleidsbrieven worden niet opnieuw besproken in plenaire vergadering.

5. Tot besluit van het debat in commissie kan een motie van aanbeveling worden ingediend.

6. Dergelijke motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend en kan uiterlijk 24 uur na de sluiting van de commissievergadering worden ingediend, voorzover de indiening voor bedoelde sluiting schriftelijk is aangekondigd.

7. Bij ontvankelijkheid wordt de motie van aanbeveling gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

8. Een motie van aanbeveling kan worden geamendeerd zolang zij niet in stemming is gebracht.

9. Over de moties van aanbeveling spreekt het Parlement zich bij hoofdelijke stemming in plenaire vergadering uit.

10. De moties van aanbeveling worden in stemming gebracht in de volgorde van de departementen, organisatieafdelingen en programma's van de algemene uitgavenbegroting waarop zij slaan. Ingeval er verscheidene moties van aanbeveling over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, worden zij in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Themadebatten en motie van aanbeveling

Artikel 72

1. Op initiatief van het Parlement kunnen themadebatten worden gehouden op basis van een maatschappelijke beleidsnota.

2. Iedere commissie kan aan het uitgebreid Bureau voorstellen om een themadebat te houden. Het voorstel van de commissie is gemotiveerd.

3. Het uitgebreid Bureau beslist over de ingediende voorstellen met dien verstande dat per zittingsjaar slechts twee themadebatten kunnen worden gehouden.

4. Per themadebat benoemt de plenaire vergadering een commissie ad hoc, waarvan samenstelling, voorzitterschap, bevoegdheid, benaming en werkwijze door het uitgebreid Bureau worden voorgesteld. De plenaire vergadering bepaalt, op voorstel van het uitgebreid Bureau, welke personen buiten het Parlement zal worden verzocht hun medewerking te verlenen.

De commissie ad hoc stelt een maatschappelijke beleidsnota op die, naast de analyse van de probleemstelling, een lange-termijnvisie inhoudt en verduidelijkt wat men er tijdens de lopende zittingsperiode aan wil doen. De maatschappelijke beleidsnota wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

5. Het themadebat wordt rechtstreeks in plenaire vergadering gehouden op basis van de maatschappelijke beleidsnota.

6. Tot besluit van het debat in plenaire vergadering kan een motie van aanbeveling worden ingediend.

7. Dergelijke motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend en kan uiterlijk 24 uur na de sluiting van de plenaire vergadering worden ingediend, voorzover de indiening voor bedoelde sluiting schriftelijk is aangekondigd.

8. Bij ontvankelijkheid wordt de motie van aanbeveling gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

9. Een motie van aanbeveling kan worden geamendeerd zolang zij niet in stemming is gebracht.

10. Over een motie van aanbeveling spreekt het Parlement zich bij stemming uit in de eerstvolgende plenaire vergadering waarvoor hoofdelijke stemmingen zijn geagendeerd en na verloop van ten minste vierentwintig uur vanaf het verstrijken van de indieningstermijn, in voorkomend geval na de indiener en één spreker per fractie respectievelijk met een maximumspreektijd van 10 minuten en 5 minuten te hebben gehoord.

11. Ingeval er verscheidene moties van aanbeveling over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, worden zij in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK XIX Samenwerkingsakkoorden

Artikel 73

1. Ingeval door de Regering ofwel leden of een lid ervan een samenwerkingsakkoord met de Staat, een Gemeenschap of een Gewest wordt gesloten, wordt het samenwerkingsakkoord uiterlijk zeven dagen na de ondertekening ervan bij de voorzitter ingediend.

Elk samenwerkingsakkoord wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

2. De bepalingen van artikelen 62, punten 2 tot 5 en 63, punt 4 gelden ook voor samenwerkingsakkoorden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XX Overneming na intrekking

Artikel 74

Indieners van voorstellen van decreet of resolutie, moties, voorstellen tot wijziging van het reglement of amendementen kunnen deze intrekken, ook al is de bespreking ervan reeds geopend ; wanneer een [...] of meer andere volksvertegenwoordigers ze echter overnemen, wordt de bespreking voortgezet.

– *Aangenomen.*

TITEL III TAALGEBRUIK

Artikel 75

1. Ontwerpen van decreet, regeerakkoorden, beleidsnota's, beleidsbrieven, maatschappelijke beleidsnota's, samenwerkingsakkoorden, voorstellen van decreet of resolutie, moties, voorstellen tot wijziging van het reglement, amendementen en alle teksten betreffende de werkzaamheden van het Parlement worden op straffe van onontvankelijkheid in het Nederlands ingediend. Alle mondelinge betogen, beraadslagingen en stemmingen worden op straffe van nietigheid in dezelfde taal gehouden.

2. Anderstalige authentieke teksten worden in de oorspronkelijke taal gepubliceerd met een Nederlandse vertaling.

Anderstalige mondelinge betogen van niet tot het Parlement behorende personen worden simultaan vertaald en in het Nederlands in de verslagen van de beraadslagingen opgenomen.

– *Aangenomen.*

TITEL IIIBIS SEPTEMBERVERKLARING

Artikel 75bis

1. Op de tweede dag na de vierde maandag van de maand september legt de Regering een verklaring af betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting. De verklaring wordt gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

2. De bespreking over de verklaring geschiedt de daarop volgende donderdag rechtstreeks in plenaire vergadering in een enkele bespreking. De maximumspreektijd wordt bepaald overeenkomstig artikel 38, punt 6.

3. De minister-president van de Regering kan het Parlement vragen zich onmiddellijk na de bespreking bij hoofdelijke stemming uit te spreken over de verklaring.

Op dit artikel is er een eerste amendement van de heren De Roo, Denys, Bossuyt, Van Grembergen en Geysels dat luidt als volgt :

Artikel 75bis

A. In punt 1 de eerste zin vervangen door wat volgt :

"Nadat het Parlement is geconstitueerd, legt de Regering op de vierde maandag van september, tenzij het Uitgebreid Bureau anders beslist, een verklaring af betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting."

Op dit artikel is er een tweede amendement van de heren De Roo, Denys, Bossuyt, Van Grembergen en Geysels dat luidt als volgt :

Artikel 75bis

B. In punt 2 de woorden "de daarop volgende donderdag" schrappen.

De stemmingen over artikel 75bis en de amendementen worden aangehouden.

TITEL IV
WERKWIJZE IN BEGROTINGS-
AANGELEGENHEDEN

Artikel 76

Indien [...] in een begroting bepalingen van decreetgeven-
de aard voorkomen die geen rechtstreeks verband houden
met de betrokken begroting, worden deze uit bedoelde
begroting gelicht en tot een onderscheiden ontwerp van
decreet omgewerkt.

– *Aangenomen.*

Artikel 77

1. De begrotingen worden verwezen naar de commissie
voor financiën en begroting, waar het algemene politieke
debat wordt gevoerd. [...]

2. De voorzitter van het Parlement verwijst de algemene
uitgavenbegroting en de administratieve begroting verder
naar de respectievelijk bevoegde commissies, die na indi-
catieve stemming bij de commissie voor financiën en be-
groting verslag uitbrengen over de hun voor onderzoek
toegewezen decreetsbepalingen, bijbehorende kredietta-
bel en administratieve begroting.

Elke commissievoorzitter waakt erover dat de aan zijn of
haar commissie toe te wijzen verplichte bijlagen zijn inge-
diend vooraleer de algemene bespreking wordt gesloten.

De commissie voor financiën en begroting finaliseert de
begrotingsdiscussie via een algemeen verslag, dat de be-
langrijkste conclusies van de diverse commissieverslagen
bevat.

De eindstemming in de commissie voor financiën en be-
groting kan slechts plaatshebben na de indicatieve stem-
mingen in de respectievelijk bevoegde commissies.

3. In een met redenen omkleed voorstel van motie ver-
klaart de commissie voor financiën en begroting in hoever
de administratieve begroting al dan niet in overeenstem-
ming is met de inhoud en de doelstellingen van de alge-
mene uitgavenbegroting.

Bij aanneming door bedoelde commissie wordt het voor-
stel van motie gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers
en de leden van de Regering rondgedeeld.

4. a) Om in behandeling te kunnen worden genomen,
moeten de middelenbegroting, de algemene uitgavenbe-
groting en de administratieve begroting ten minste zeven
dagen voordien aan de volksvertegenwoordigers en de
leden van de Regering worden rondgedeeld.

b) [Opgeheven]

5. De commissies behandelen de begrotingen aan een stuk
door en tot volledige afhandeling.

6. Met ingang van 1 januari van het begrotingsjaar doet de
Regering in voorkomend geval voor de niet tijdig inge-
diende administratieve begroting maandelijks verant-
woording aan de bevoegde commissie van het Parlement.

– *Aangenomen.*

Artikel 78

1. De beraadslaging over de begroting in plenaire verga-
dering beperkt zich tot een algemeen debat en duurt ten
hoogste drie dagen.

2. Wanneer het zich laat aanzien dat de algemene bespre-
king in plenaire vergadering meer dan één vergadering in
beslag zal nemen, wordt de sprekerslijst op het einde van
de eerste vergadering ambtshalve afgesloten.

Alleen de minister-president en het voor de begroting be-
voegde lid van de Regering antwoorden op de vragen en
opmerkingen van de volksvertegenwoordigers.

Zij hoeven niet in te gaan op vragen en opmerkingen van
volksvertegenwoordigers die op het ogenblik van het ant-
woord van de leden van de Regering niet aanwezig zijn.

3. Over een in artikel 77, punt 3 bedoeld voorstel van
motie spreekt het Parlement zich bij stemming uit zonder
debat.

– *Aangenomen.*

TITEL V
VRAGEN EN INTERPELLATIES

HOOFDSTUK I

Vragen

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 79

1. De tekst van vragen moet beperkt blijven tot wat strikt
nodig is opdat het onderwerp beknopt en zonder nadere
toelichting kan worden uiteengezet.

2. De voorzitter van het Parlement oordeelt over de ont-
vankelijkheid van de schriftelijke vragen en de actuele
vragen.

Voorzitter

De voorzitters van de commissies oordelen over de ontvankelijkheid van de mondelinge vragen.

3. Onontvankelijk zijn onder meer :

a) vragen met betrekking tot particuliere aangelegenheden of persoonlijke gevallen ;

b) vragen die uitsluitend strekken tot het verkrijgen van statistische gegevens, documentatie ofwel juridische of administratieve adviezen of inlichtingen ;

c) vragen over aangelegenheden waaromtrent reeds voordien in de loop van dezelfde zitting een interpellatie is ingediend of gehouden ofwel een ontwerp of voorstel van decreet of resolutie, een beleidsnota, een beleidsbrief of een motie is ingediend ;

d) vragen die intenties peilen.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Schriftelijke vragen

Artikel 80

1. Volksvertegenwoordigers die een schriftelijke vraag tot een lid van de Regering wensen te richten, dienen de tekst ervan bij de voorzitter van het Parlement in.

De vraag mag slechts door één volksvertegenwoordiger ondertekend zijn.

2. Bij ontvankelijkheid zendt de voorzitter de vraag over aan het betrokken lid van de Regering.

3. Het antwoord van het betrokken lid van de Regering moet binnen twintig werkdagen in drievoud aan de voorzitter worden bezorgd.

Bedoelde antwoordtermijn gaat in de eerste werkdag na de week waarin de vraag is overgezonden.

3bis. Als de antwoordtermijn met ten minste tien dagen overschreden is, kan de vraagsteller door middel van een tot de voorzitter van het Parlement gericht schriftelijk verzoek de schriftelijke vraag omzetten in een mondelinge vraag. De voorzitter van het Parlement deelt dit onverwijld mee aan de voorzitter van de bevoegde commissie.

4. Vraag en antwoord worden opgenomen in het Bulletin van Vragen en Antwoorden, hierna te noemen het Bulletin, dat, behoudens tijdens de recesperiodes, ten minste om de veertien dagen verschijnt.

5. Indien het antwoord niet is ingekomen binnen de in punt 3 gestelde termijn, wordt alleen de vraag in het Bul-

letin opgenomen, met dien verstande dat zij bij de publicatie van het antwoord in het Bulletin opnieuw wordt opgenomen.

6. Van 11 juli tot en met 31 augustus wordt de in punt 3 bedoelde antwoordtermijn geschorst.

– *Aangenomen.*

AFDELING III

Actuele vragen

Artikel 81

1. Volksvertegenwoordigers die een lid van de Regering tijdens het tweewekelijkse vragenuur in plenaire vergadering een mondelinge vraag van actuele aard wensen te stellen, geven de voorzitter van het Parlement uiterlijk de in punt 5, littera a bepaalde dag om 10 uur schriftelijk kennis van het onderwerp ervan.

2. Per vergadering wordt het aantal actuele vragen per erkende fractie beperkt als volgt : telkens vier voor de grootste meerderheids- en oppositiefractie, telkens drie voor de tweede grootste meerderheids- en oppositiefractie en telkens twee voor de overige fracties. Iedere niet-erkende fractie mag per vergadering ten hoogste één actuele vraag stellen.

3. De in punt 1 bedoelde kennisgeving mag slechts door één volksvertegenwoordiger zijn ondertekend.

4. Bij ontvankelijkheid geeft de voorzitter het betrokken lid van de Regering onverwijld kennis van het onderwerp van de vraag.

5. a) De vragen worden in chronologische volgorde van indiening gegroepeerd per lid van de Regering en volgens een beurtelings per vergaderweek afwisselende volgorde van de leden van de Regering vooraan geplaatst op de agenda van de middagvergadering van de laatste dag van de week waarvoor hoofdelijke stemmingen zijn geagendeerd.

b) Vragen over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd en in afwijking van de in littera a bepaalde volgorde samen met de eerst ingediende vraag behandeld.

c) Een vraag over hetzelfde onderwerp als dat van een interpellatie in plenaire vergadering wordt bij deze interpellatie gevoegd en er in afwijking van littera a samen mee behandeld.

In bedoeld geval geniet de vraagsteller de hoedanigheid van spreker zoals bepaald in artikel 82, punt 8, littera's b tot d [...].

Voorzitter

De intrekking van een interpellatie heeft niet de intrekking van een ermee samengevoegde actuele vraag tot gevolg.

6. Noch de vraagsteller noch het betrokken lid van de Regering mag gebruik maken van enige tekst.

7. a) Het stellen en het beantwoorden van de vraag mag niet langer duren dan 5 minuten.

b) Na het antwoord van het betrokken lid van de Regering mag de vraagsteller nog een aanvullende vraag stellen. Het stellen en het beantwoorden van de aanvullende vraag mag niet langer duren dan 2 minuten, waarna de voorzitter het incident gesloten verklaart.

8. Elke vraag wordt afgehandeld tijdens de vergadering waarin zij wordt uiteengezet.

9. Het recht om als vraagsteller het woord te voeren, is persoonlijk.

Indien de vraagsteller afwezig is, wordt de vraag als ingetrokken beschouwd.

In geen geval mag een vraag in onveranderde omstandigheden opnieuw worden gesteld in de loop van dezelfde zitting.

– *Aangenomen.*

AFDELING IV

Mondelinge vragen

Artikel 81bis

1. Volksvertegenwoordigers die een lid van de Regering in commissie een mondelinge vraag van actuele aard wensen te stellen, geven de voorzitter van de commissie schriftelijk kennis van het onderwerp ervan.

2. De in punt 1 bedoelde kennisgeving mag slechts door één volksvertegenwoordiger zijn ondertekend.

3. Bij ontvankelijkheid geeft de voorzitter van de commissie het betrokken lid van de Regering onverwijld kennis van het onderwerp van de mondelinge vragen en de krachtens artikel 80, punt 3, littera b in mondelinge vragen omgezette schriftelijke vragen.

4. a) De in punt 1 bedoelde kennisgeving en het in artikel 80, punt 3, littera b bedoelde schrijven moeten uiterlijk om 12 uur dinsdags van de week voor de eerstvolgende commissievergadering worden ingediend.

b) Mondelinge vragen over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd.

c) Een mondelinge vraag over hetzelfde onderwerp als dat van een interpellatie in commissie wordt bij deze interpellatie gevoegd.

In bedoeld geval geniet de vraagsteller de hoedanigheid van spreker zoals bepaald in artikel 82, punt 8, littera's b tot d.

De intrekking van een interpellatie heeft niet de intrekking van een ermee samengevoegde mondelinge vraag tot gevolg.

5. Vaste verslaggever over de behandeling van mondelinge vragen is de secretaris van de commissie.

6. Het stellen en het beantwoorden van de mondelinge vraag mag niet langer duren dan 5 minuten.

Na het antwoord van het betrokken lid van de Regering mag de vraagsteller nog een aanvullende vraag stellen. Het stellen en het beantwoorden van de aanvullende vraag mag niet langer duren dan 2 minuten, waarna de voorzitter het incident gesloten verklaart.

7. Elke mondelinge vraag wordt afgehandeld tijdens de vergadering waarin zij wordt uiteengezet.

8. Het recht om als vraagsteller het woord te voeren, is persoonlijk.

Indien de vraagsteller afwezig is, wordt de mondelinge vraag als ingetrokken beschouwd.

In geen geval mag een mondelinge vraag in onveranderde omstandigheden opnieuw worden gesteld in de loop van dezelfde zitting.

9. Het verslag over de behandeling van mondelinge vragen wordt als bijlage in de Handelingen en het Beknopt Verslag opgenomen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Interpellaties [...]

Artikel 82

1. Volksvertegenwoordigers die een lid van de Regering wensen te interpellieren over aangelegenheden van algemeen belang, geven de voorzitter van het Parlement schriftelijk kennis van het onderwerp van de interpellatie met nauwkeurige opgave van de gegevens van de zaak, de toedracht van de feiten en met de voornaamste beschouwingen die zij naar voren wensen te brengen.

Voorzitter

2. De in punt 1 bedoelde tekst van de interpellatie mag slechts door één volksvertegenwoordiger zijn ondertekend.

3. De in punt 1 bedoelde tekst van de interpellatie moet worden ingediend uiterlijk om 12 uur van de laatste werkdag voor de vergadering waarop het uitgebreid Bureau de bij punten 4 en 6 bepaalde beslissingen neemt.

4. Het uitgebreid Bureau oordeelt over de ontvankelijkheid van de interpellatie.

5. a) Bij ontvankelijkheid zendt de voorzitter van het Parlement de in punt 1 bedoelde tekst van de interpellatie over aan het betrokken lid van de Regering en wordt de tekst aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld.

b) Wanneer het uitgebreid Bureau de interpellatie niet in die mate van algemeen belang bevindt dat zij het onderwerp kan zijn van een debat zoals geregeld in dit artikel, kan het beslissen dat zij kan worden omgewerkt tot een vraag [...].

6. De interpellaties worden in commissie gehouden. Het uitgebreid Bureau wijst de bevoegde commissie aan.

Als een interpellatie van algemene draagwijdte en groot politiek belang is, kan het uitgebreid Bureau [...] evenwel, op grond van een schriftelijk verzoek van de interpellant bij de indiening van het interpellatieverzoek of op voorstel van een van zijn leden, beslissen dat die in plenaire vergadering wordt gehouden.

7. a) De interpellaties in commissie worden [...] vooraan op de agenda van de eerstvolgende commissievergadering geplaatst. De interpellaties in commissie worden alleszins gehouden binnen één maand na de beslissing van het uitgebreid Bureau, behoudens recesperiodes.

b) Behoudens andersluidende beslissing van het uitgebreid Bureau worden de interpellaties in plenaire vergadering in chronologische volgorde van indiening gegroepeerd per lid van de Regering en volgens een beurtelings per vergaderweek afwisselende volgorde van de leden van de Regering achteraan op de agenda van de eerstvolgende plenaire vergadering geplaatst.

8. a) De uiteenzetting van de interpellatie mag niet langer duren dan 15 minuten, behoudens andersluidende beslissing van het uitgebreid Bureau.

b) Na de interpellant mogen ten hoogste vijf sprekers het woord voeren met elk, behoudens andersluidende beslissing van het uitgebreid Bureau, een maximumspreektijd van 5 minuten.

c) Na het antwoord van het betrokken lid van de Regering mogen naast de interpellant nog ten hoogste vijf sprekers met elk, behoudens andersluidende beslissing van het uitgebreid Bureau, een maximumspreektijd van 5 minuten het woord voeren, waarna de voorzitter [...], in voorkomend geval na het aanvullend antwoord van het betrokken lid van de Regering en een wederwoord van de interpellant, het incident gesloten verklaart.

d) In voorkomend geval geniet de steller van een bij een interpellatie gevoegde vraag voorrang op de in littera's b) en c) bedoelde vijf sprekers.

9. a) Interpellaties over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd om een enkel debat te vormen.

b) In bedoeld geval beschikt alleen de eerste interpellant, behoudens andersluidende beslissing van het uitgebreid Bureau, over een spreektijd van 15 minuten, terwijl de overige interpellanten elk, behoudens andersluidende beslissing van het uitgebreid Bureau, over een maximumspreektijd van 10 minuten beschikken, onverminderd de toepassing van de bepalingen van punt 8, littera's b tot d nadat alle interpellanten het woord hebben gevoerd.

10. Elke interpellatie wordt afgehandeld tijdens de vergadering waarin zij wordt uiteengezet.

11. Het recht om als interpellant het woord te voeren, is persoonlijk.

Indien de interpellant afwezig is, wordt de interpellatie als ingetrokken beschouwd.

In geen geval mag een interpellatie in onveranderde omstandigheden opnieuw worden gehouden in de loop van dezelfde zitting.

12. Het debat wordt in extenso opgenomen en in de vorm van Handelingen zo vlug mogelijk gedrukt, aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld en verspreid.

Van de behandeling van interpellaties in plenaire vergadering wordt eveneens een Beknopt Verslag opgemaakt.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Actuele interpellaties

Artikel 83

[Opgeheven]

– *Aangenomen.*

TITEL VI

BIJZONDERE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I

Samenwerking tussen de Gemeenschappen en de Gewesten

Artikel 84

1. De commissie voor samenwerking heeft tot doel de samenwerking tussen de Vlaamse, de Franse en de Duitsta-

Voorzitter

lige Gemeenschap en tussen het Vlaamse, het Waalse en het Brusselse Gewest te bevorderen [...].

Ambtshalve zijn de voorzitter en de ondervoorzitters van het Parlement vaste leden en respectievelijk voorzitter en ondervoorzitters van de commissie.

2. De in punt 1 bedoelde commissie kan samen met de gelijksoortige commissie van de Raad van de Franse Gemeenschap, het Waals Parlement, de Raad van de Duitstalige Gemeenschap, de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie overeenkomstig een afzonderlijk reglement van orde als verenigde commissies voor samenwerking vergaderen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Onderzoek

Artikel 85

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht bij de voorzitter een met redenen omklede en door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers ondertekende motie in te dienen die, bij aanneming, tot uitoefening van het recht van onderzoek besluit en in voorkomend geval met het oog daarop in afwijking van artikel 16, punt 1 bovendien tot oprichting van een commissie van onderzoek besluit en werkingsduur en opdracht ervan bepaalt, onverminderd de bevoegdheid van het uitgebreid Bureau om de samenstelling en de benaming ervan voor te stellen, inzonderheid met inachtneming van de vertegenwoordiging van iedere erkende fractie.

Over dergelijke motie spreekt het Parlement zich bij stemming uit na verloop van ten minste achtenveertig uur vanaf de indiening.

Bij ontvankelijkheid wordt elke motie gedrukt en aan de volksvertegenwoordigers en leden van de Regering rondgedeeld.

2. Tenzij het Parlement anders beslist, wordt de bevoegdheid van de commissie tijdens de sluiting van een zittingsjaar geschorst.

3. [...]

4. In afwijking van de bepalingen van artikel 31, punt 4 mogen volksvertegenwoordigers die geen deel uitmaken van de commissie, [...] de commissievergadering alleen

bijwonen wanneer zij openbaar is, zonder er het woord te voeren en zonder er stemgerechtigd te zijn.

5. Het Parlement beraadslaagt in een enkele bespreking zonder stemming over de in het verslag opgenomen conclusie van de commissie.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Machtiging tot vervolging

Artikel 86

1. Een commissie voor de vervolgingen, samengesteld uit zeven vaste leden aangewezen overeenkomstig artikel 15, wordt belast met het onderzoek van de verzoeken tot machtiging tot vervolging van een volksvertegenwoordiger of van de verzoeken tot schorsing van de reeds ingestelde vervolgingen.

2. In afwijking van artikelen 16, punt 2 en 21, punt 2 benoemt de commissie een voorzitter en een verslaggever.

3. [...]

4. De commissie kan de betrokken volksvertegenwoordiger horen indien die er om verzoekt of indien de commissie het nodig acht. Betrokkene kan zich laten vertegenwoordigen door een andere volksvertegenwoordiger en zich laten bijstaan door een raadsman. Deze hoorzitting heeft plaats op de dag die de commissie bepaalt.

5. De leden van de commissie kunnen het bij het verzoek gevoegde dossier raadplegen zonder er kopies van te nemen.

6. In de beraadslaging in plenaire vergadering over een van de in punt 1 bedoelde verzoeken, mag het woord alleen worden gevoerd door de verslaggever van de commissie, door de betrokken volksvertegenwoordiger of een andere volksvertegenwoordiger die hem of haar vertegenwoordigt, en door één spreker voor en één spreker tegen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Verzoekschriften

Artikel 87

1. Verzoekschriften moeten tot de voorzitter van het Parlement worden gericht ; zij mogen niet door personen of afvaardigingen worden overhandigd.

Voorzitter

2. Ieder verzoekschrift moet ondertekend zijn en de volledige identiteit alsook de hoedanigheid van de ondertekenaar of de ondertekenaars vermelden.

3. Alleen de gestelde overheden hebben het recht verzoekschriften in gemeenschappelijke naam in te dienen.

4. [...]

– *Aangenomen.*

Artikel 88

1. De voorzitter van het Parlement besluit naar gelang van het geval de verzoekschriften bij het Parlement ter tafel te leggen, naar een commissie van het Parlement, het bevoegde lid van de Regering of de ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap te verwijzen of er geen gevolg aan te geven.

2. De leden van de Regering zijn verplicht omtrent de naar hen verwezen verzoekschriften en het eraan gegeven gevolg uitleg te verstrekken als het Parlement het vordert.

3. Driemaandelijks wordt een lijst met de onderwerpen van de verzoekschriften en de besluiten aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering rondgedeeld en in de Handelingen opgenomen.

4. In de eerste twee plenaire vergaderingen na de ronddeling van de in punt 3 bedoelde lijst mag iedere volksvertegenwoordiger vragen dat [...] over een verzoekschrift verslag wordt uitgebracht. De voorzitter beslist over de ontvankelijkheid van dergelijke vraag.

5. Wanneer de gestelde termijn is verstreken of wanneer de voorzitter de in punt 4 bedoelde vraag heeft afgewezen, zijn de besluiten [...] onherroepelijk.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Griffier²

Artikel 89

Op voordracht van het uitgebreid Bureau benoemt het Parlement buiten de volksvertegenwoordigers een griffier met de rang van secretaris-generaal.

– *Aangenomen.*

Artikel 90

1. De griffier neemt plaats aan het bureau en staat de voorzitter bij tijdens de openbare en besloten vergaderin-

gen, de vergaderingen van het Bureau en van het uitgebreid Bureau en in alle omstandigheden.

2. Hij neemt akte van de beraadslagingen en besluiten van het Parlement alsmede van de beslissingen van het Bureau en van het uitgebreid Bureau en maakt de notulen van de in punt 1 bedoelde vergaderingen op.

3. Hij ondertekent samen met de voorzitter elk besluit van het Parlement en elke beslissing van het Bureau en van het uitgebreid Bureau.

4. Hij is onder het gezag van de voorzitter belast met de tenuitvoerlegging van de door het Parlement, het Bureau en het uitgebreid Bureau genomen beslissingen. Daartoe zendt hij de agenda, de notulen en de beslissingen van het Bureau en van het uitgebreid Bureau onmiddellijk door aan alle betrokken personeelsleden van het Parlement.

5. Hij staat in voor de administratie van het Parlement en oefent namens het Bureau gezag uit over alle diensten en het personeel van het Parlement.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VI

Personeel

Artikel 91

1. Op voorstel van het Bureau bepaalt het Parlement de personeelsformatie alsook het administratief en geldelijk statuut van het personeel van het Parlement.

2. Het Bureau benoemt de leden van het personeel van het Parlement, met uitzondering van de griffier.

Alle aanwervingen, benoemingen en bevorderingen geschieden volgens objectieve criteria, zoals bekwaamheid en verdienste. Er mag geen rekening worden gehouden met de politieke strekking van de kandidaten.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VII

Geldelijk beheer

Artikel 92

Het Bureau staat in voor het geldelijk beheer en wijst daartoe een of meer secretarissen aan, die rekening en verantwoording doen bij het Parlement.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK VIII

Voorstellen tot wijziging van het reglement

Artikel 93

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht voorstellen tot wijziging van het reglement bij de voorzitter in te dienen.

Een voorstel tot wijziging van het reglement mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers ondertekend zijn.

2. De voorzitter kan een voorstel tot wijziging van het reglement ofwel laten drukken en aan de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering ronddelen ofwel verwijzen naar het uitgebreid Bureau, dat beslist.

3. Tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten, worden alle voorstellen tot wijziging van het reglement verwezen naar de commissie bevoegd voor het reglement, die wordt voorgezeten door de voorzitter van het Parlement.

4. De bepalingen van artikelen 62, punten 4 en 5 en 63 gelden ook voor voorstellen tot wijziging van het reglement.

– *Aangenomen.*

TITEL VII

OVERGANGSBEPALING

Artikel 94

Tot de eerstvolgende ontbinding van het Parlement wordt de in artikel 77 bedoelde commissie voor financiën en begroting voorgezeten door de voorzitter van het Parlement.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen vandaag om 16 uur de hoofdelijke stemming over de aanpassingen in het Reglement houden.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergadering

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Bij motie van orde wil ik het volgende vragen. Onze fractie heeft een voorstel van resolutie ingediend met betrekking tot fiscale autonomie die we op de vooravond van 11 juli graag willen bespreken. Wij vragen om deze resolutie bij hoogdringendheid deze namiddag te behandelen.

De voorzitter : Gaat iedereen ermee akkoord dat we dit tijdens de middagvergadering behandelen ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergadering

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Voorzitter, mogen we voorstellen dat het voorstel van resolutie die wij hebben ingediend deze namiddag wordt gekoppeld aan het voorstel van de heer Denys ?

De voorzitter : Dat is goed. We koppelen uw resolutie aan deze van de heer Denys.

Is iedereen het ermee eens dat we dit deze namiddag nog behandelen ? (*Instemming*)

Dan behandelen wij de voorstellen van resolutie deze namiddag.

Het incident is gesloten.

MEERJARENPLAN van de BRTN betreffende de periode 1997-2001

– 325 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1997-2001.

De bespreking is geopend.

De heer Decaluwé, verslaggever, verwijst naar het verslag.

De heer Van Mechelen, verslaggever, verwijst naar het verslag.

De voorzitter : De heer Van Rompaey heeft het woord.

De heer Hugo Van Rompaey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, op mijn tengere schouders rust de zware verantwoordelijkheid om in naam van een indrukwekkend grote fractie enig commentaar te leveren bij wellicht het laatste meerjarenplan dat de BRTN aan ons zal voorleggen. Het plan is sterk op het verleden georiënteerd. Het plan houdt voornamelijk een bijsturing van het vorige meerjarenplan 1996-2000 in, aangezien de wettelijk vastgelegde timing voor de indiening van dit plan wordt doorkruist door de wijzigingen die de directie en de raad van bestuur van de openbare omroep momenteel voorbereiden. In het najaar zullen de plannen in dit parlement ter sprake komen in de vorm van een bespreking van het maxidecreet.

Mijn fractie heeft als algemene opmerking dat over dit plan zeker ook in lovende termen kan worden gesproken. In vergelijking met de vorige documenten zijn de duidelijkheid en de leesbaarheid sterk verbeterd. Centraal staat hier net zoals in het verleden de problematiek van de dotatie. Ik breng graag mijn waardering over aan de vorige administrateur-generaal, die jarenlang vanuit de woestijn pleitte voor een sterkere financiële basis van de BRTN. Iedereen kent de spanning tussen enerzijds het verschil van de werkelijke en de geraamde evolutie van de eenheidsloonkost van de Vlaamse Gemeenschap, en anderzijds de berekening van de dotatie aan de hand van de consumptie-index in plaats van de hogere omroep-index.

Mijnheer de minister, ook in dit meerjarenplan zijn een aantal elementen aanwezig die nu niet gedetailleerd aan de orde moeten komen, maar in de toekomst toch niet over het hoofd mogen worden gezien. Vandaar dat ik u even herinner aan de in het vooruitzicht gestelde zevenjaarlijkse actualisering van het onderzoek naar de radio-behoefte, dat werd opgestart in 1995. Wij veronderstellen dat deze aanpak inderdaad doeltreffend is en willen dan ook dat het onderzoek wordt voortgezet. Ik weet niet of voor 1996 enige interessante informatie hierover beschikbaar is. Hetzelfde geldt voor de grondige doorlichting van Radio 1 en de studie rond het profiel van Studio Brussel, met als centrale vraag of de twee stations nog wel beantwoorden aan de behoefte van het doelpubliek. Eveneens in dit rijtje staat de weekendontkoppeling van Radio 2. Dat stond al ingeschreven in het vorige plan, maar in het nieuwe meerjarenplan vind ik hierover niets meer terug. Aan dit lijstje voegen we nog een ander belangrijk knelpunt toe. Er is immers ook het probleem van het luistercomfort voor de lokale radio's. Al langer gaan stemmen op om iets te veranderen aan de bandbreedte, die tot nu zeer sec aan de BRTN werd voorbehouden. Geruchten doen de ronde dat vanuit technisch oogpunt meer ruimte zou kunnen worden gecreëerd. Zo zou eindelijk een oplossing kunnen worden gevonden voor het pijnlijke pro-

bleem van het zendcomfort van heel wat eerbare lokale radiostations in Vlaanderen.

Betreffende de samenwerking met de VAR voor het luisteronderzoek kan men wellicht de vraag opperen of er zich hier geen onverenigbaarheden voordoen : VTM, dat via de VUM betrokken is bij de VAR, zou plannen kunnen hebben om eveneens een landelijke commerciële radio op te zetten. Hierdoor bevinden we ons immers onmiddellijk in een conflictsituatie.

In het verleden werd vrij uitdrukkelijk de vraag geformuleerd of er wijzigingen zouden plaatsvinden in iets wat zijn nut heeft in het dagelijkse gebruik, namelijk de verkeersinformatie. Van die vraag vinden we geen spoor meer terug. Ook wordt de technische vraag gesteld of de aanpassing van de apparatuur voor rechtstreekse uitzendingen, waarin werd voorzien in het vorige meerjarenplan, daadwerkelijk is verwezenlijkt. De logica zegt immers dat men in het andere geval daar nu toch werk van zou moeten maken. Aansluitend hierbij is er ook de vraag hoe men de mogelijkheden die Internet ongetwijfeld meebrengt, creatief zal benutten.

Betreffende de televisie is het opvallend dat in 1995 het aantal eigen produkties met 9,3 percent is gedaald, tegenover 8,7 percent het jaar voordien. Anderzijds weet men dat de Vlaamse kijkers vooral belangstelling hebben voor die eigen produkties. Vandaar de tegenstrijdigheid van de zinsnede dat deze eigen produkties moeten worden bevorderd, terwijl daaraan het prijskaartje van 717 miljoen frank wordt gekoppeld. Mijnheer de minister, gezien de karige middelen waarover u beschikt, rijst de vraag waar u de middelen zult vinden om het aandeel van die eigen produkties weer op te krikken. In meerdere rapporten wordt immers met recht en reden bijna als een axioma geponeerd dat men niet mag kiezen voor de optie, gesuggereerd door onze vrienden van de VLD, zich te beperken tot één programma. Integendeel, uit alle onderzoeken en uitspraken van verstandige mensen blijkt dat de BRTN maar een toekomst heeft als men resoluut voor de optie kiest die voorziet in het uitbreiden van het aantal zenduren. Dit impliceert vanzelfsprekend het behoud van het tweede net.

Betreffende de investeringen rijst een ernstig probleem. Op een gelukkig ogenblik werd voor de formule gekozen waarbij 10 percent van de totale ontvangstenbegroting zou worden besteed aan investeringen. Ook voor een zender is investeren bijzonder belangrijk. Men heeft echter vastgesteld dat van deze ambitieuze formule werd afgeweken en dat men het inderdaad met kariger middelen moet stellen. De vraag is dus of er toch niet een inspanning moet gebeuren om het oorspronkelijke objectief van 10 percent te noteren.

Van Rompaey

We stellen vast dat er nog geen beslissingen zijn over het Flageygebouw nog steeds geen vooruitgang werd geboekt. Ook hier rijst de vraag wat ermee zal gebeuren.

Mijnheer de minister, dit meerjarenplan is het laatste in zijn soort. Het behoort tot het verleden. Volgend jaar moeten we met een andere realiteit rekening houden. Zoals in de commissie terecht werd benadrukt, was het nodig om louter administratief de continuïteit te verzekeren. Hoe dan ook sluiten we een tijdperk af. Het betekent niet dat de BRTN dreigt te ontsporen. De opdracht is nu de BRTN op een nieuw spoor te zetten richting eenentwintigste eeuw. In de herfst kunnen we daarover volop nieuwe ideeën spuien en daarom spreken we nu niet over die belangrijke scharnieroperatie. Deze betreft de structurele analyse, het arbeidsreglement, het pensioenbeleid, het loopbaanbeleid, het evaluatiebeleid en andere onderdelen die we in de herfst zullen bespreken. Onze fractie heeft alvast met bewondering gereageerd op de manier waarop u de herstructureringsoperatie hebt aangevat. Op de CVP-fractie kunt u voor 1.000 percent rekenen. *(Applaus)*

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Het debat verloopt kafkaïens. We dienen het meerjarenplan van de BRTN te bespreken. Dit werd opgesteld door meneer De Graeve, maar het werd door de raad van bestuur van de omroep zelf niet besproken. Het werd ongewijzigd doorgestuurd naar dit parlement. Wij menen dat we het dan moeten behandelen op de politieke tribune. We hadden onszelf dit kunnen besparen. Het gaat om een verplicht nummer. Iedereen die het mediadebat volgt, weet dat de cijfers, lijnen en principes in dit document verouderd zijn. Ze zullen niet vervat zitten in de begroting 1997, niet in het personeelsbeleid, niet in het financieel beleid, niet in het televisiebeleid. Misschien gelden ze wel voor het radiobeleid. Maar dat is dan wel het enige.

Ik overwoog daarom een beroep te doen op artikel 39 van het Reglement, om voor te stellen om deze discussie af te voeren. Indien ik dat zou doen, zou ik mezelf de kans ontnemen iets te zeggen over het mediadebat dat dezer dagen buiten het parlement wordt gevoerd. Deze kans wou ik niet laten voorbijgaan.

Bij de bespreking van het meerjarenplan moeten we beginnen met wat we vandaag moeten doen. Wanneer men artikel 19 met betrekking tot het oude meerjarenplan bekijkt, ziet men dat het document ingediend door de openbare omroep, conform de decretale bepalingen is. Bij de redactie van het maxidecreet heb ik het minidecreet nog eens goed gelezen. Artikel 19 werd verfijnd bij de bespreking van het minidecreet. Ik citeer : in dit meerjarenplan

wordt, uitgaande van de opdracht van de instelling bepaald in artikel 4, de strategie toegelicht en vertaald in concreet gedefinieerde meetbare doelstellingen met betrekking tot radio- en televisieaanbod. Deze meetbare doelstellingen hebben ondermeer betrekking op de bereikcijfers, op de waarderingscijfers voor programma's, op de kijk- en luistercijfers van de informatieprogramma's en van de programma's die op specifieke doelgroepen gericht zijn. Dat is de tekst van het minidecreet van 1995. Voor zover ik kan volgen zou het meerjarenplan dat we vandaag bespreken, moeten beantwoorden aan die bepalingen die we hebben gestemd. Ik heb het meerjarenplan nog eens nagelezen en ik heb geen meetbare doelstellingen of cijfers gevonden. Het meerjarenplan beantwoordt niet aan de decretale wijzigingen van december 1995.

Vindt u dat het parlement dit meerjarenplan kan goedkeuren, mijnheer de minister ? Ik stel voor dat niet te doen. Ik verwijs naar artikel 20 van de gecoördineerde teksten die zeggen dat de omroep jaarlijks een begroting moet opstellen die aansluit bij het recentste meerjarenplan. De BRTN kan in het najaar rustig zijn begroting maken, aansluitend bij het vorige meerjarenplan dat even Kafkaïens is als dit. Dan hebben we ons hier vandaag tenminste niet hopeloos belachelijk gemaakt.

Als we naar de inhoud kijken, zien we dat het plan ons op het meest gevoelige criterium, namelijk personeel, voorligt. In het meerjarenplan staat dat het personeel van de BRTN dat in 1992 nog 2.913 leden telde, in 1999 effectief wordt gereduceerd tot 2.668. Over de hele periode een maximale vermindering met 245 eenheden. Intussen stond in alle kranten, dat de BRTN terecht andere plannen heeft om die verschrikkelijke tijdbom te ontmantelen. We waarschuwen al vier jaar voor het gevaar verbonden aan de personeelskosten die bijna het volledige budget van de omroep opsloppen. Als we dit meerjarenplan goedkeuren, veranderen we daar niets aan.

Ik heb intussen de nota van de heer De Graeve gelezen. Het deed mij deugd dat hij de personeelsuitgaven vergeleken heeft, enerzijds met de totale inkomsten en anderzijds met de jaarlijkse dotatie aan de BRTN : 7.635 miljoen frank.

De heer Carl Decaluwé : U beschikt dus over de nota van de heer De Graeve ?

De heer Dirk Van Mechelen : Over dit cijfer beschik ik, ja. Dit heeft in de kranten gestaan.

De heer Carl Decaluwé : U zegt : ik heb de nota van de heer De Graeve gelezen, dus u beschikt over de nota ?

De heer Dirk Van Mechelen : Ik heb dit onderdeel van de nota gelezen. Ze is intussen goedgekeurd door de raad van bestuur. Ik vind het overigens schabouwelijk, mijn-

Van Mechelen

heer Decaluwé, dat we nog niet beschikken over de nota. U doet verongelijkt over het feit dat ik over de nota zou beschikken maar dat zou niet meer dan normaal zijn. We hebben de mond vol van de nieuwe politieke cultuur maar de nota over een Vlaamse instelling zouden we niet mogen kennen ?

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Ik stel dat gewoon vast, mijnheer de voorzitter. Ik las in de pers dat deze oefening van de raad van bestuur nog niet werd afgerond. Het televiesigedeelte moet nog concreet worden ingevuld.

De heer Dirk Van Mechelen : Ik heb het hier wel over personeelszaken.

De heer Carl Decaluwé : Ik vernam ook via de pers dat we tegen 15 september duidelijkheid krijgen. We hebben afgesproken het debat dan ten volle te voeren in dit parlement.

De heer Dirk Van Mechelen : Ik wil de tribune nu wel verlaten, maar alleen op voorwaarde dat dit punt wordt geschrapt van de dagorde.

De heer Carl Decaluwé : U weet dat u dan de aanvullende dotatie van de BRTN in het gedrang brengt.

De heer Dirk Van Mechelen : U vergist zich volkomen.

De heer Carl Decaluwé : U maakt nu een dubbele Kafka-oefening, met juridische spitsvondigheden.

De heer Dirk Van Mechelen : Nee, dat is niet juridisch.

De heer Carl Decaluwé : We hadden afgesproken om dit gewoon goed te keuren, de aanvullende dotatie te verzekeren en in september in dit parlement de discussie ten gronde te voeren.

De heer Dirk Van Mechelen : U vergist zich volledig in de procedure, mijnheer Decaluwé. Het gaat hier over de begroting van 1997.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, kan de juridische dienst van het Vlaams Parlement onderzoeken of de beweringen van de heer Van Mechelen juist zijn ? Als ze correct zijn, heeft dit immers consequenties voor onze werkzaamheden. We zijn allemaal voorstander van een nieuwe politieke cultuur : decretale bepalingen moeten worden gevolgd en mogen niet afhangen van het politieke spel tussen meerderheid en minderheid.

De voorzitter : Als het debat al bezig is, kan de juridische dienst niet meer tussenbeide komen. Het werd ontvanke-

lijk verklaard, dus kan er een politieke discussie over worden gevoerd.

De heer Dirk Van Mechelen : We waren geen voorstander van het minidecreet. We hebben meteen gepleit voor een totale hervorming van de openbare omroep. U was van oordeel dat artikel 19 van het minidecreet moest worden gewijzigd. Dit artikel bevat de voorwaarden waaraan het nieuwe meerjarenplan moet voldoen. Dit document voldoet absoluut niet aan de nieuwe voorwaarden die in artikel 10 van het minidecreet werden goedgekeurd. Ik vraag heel formeel, mijnheer de minister, of we dit meerjarenplan kunnen bespreken en goedkeuren zonder onszelf voor schut te zetten.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Het meerjarenplan moet de continuïteit van de instelling waarborgen. De gedelegeerd bestuurder van de BRTN zegt dit, het werd bekrachtigd door de commissie en het werd hier verwoord door de heer Van Rompaey. Het minidecreet moet worden gevolgd door een maxidecreet, dat wordt ingediend bij het begin van het parlementaire jaar.

De nota van de gedelegeerd bestuurder aan de raad van bestuur wijdt een hoofdstuk aan de performantiemaatstaven. U weet ook dat er een beleidsstudie televisie loopt, die de strategie van de openbare omroep inzake doelgroepen en programmatie onderzoekt. De performantiemaatstaven werden afgeleid van de strategie van de organisatie en moeten meten in welke mate de vooropgestelde doelstellingen worden bereikt. Die studie zal het eerste hoofdstuk van het maxidecreet vormen. Het is niet aangewezen om deze performantiemaatstaven nu reeds in het meerjarenplan te willen definiëren. Het eerste hoofdstuk van het maxidecreet vult een mission-statement en de performantiemaatstaven in.

Het meerjarenplan komt er op een moeilijk moment, dat besef ik. In de commissie hebben we een procedure afgesproken. De meerderheid en de voorzitter van de commissie – mevrouw Dillen, lid van de oppositie – waren het eens met deze duiding van het statuut van de tekst.

U geeft daar een interpretatie van. Dat is uw recht, maar iedereen kent het statuut van het meerjarenplan. Het is evident dat de performantiemaatstaven de basis zullen vormen voor de invulling van het maxidecreet, naar aanleiding van de studie televisie.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer de minister, u erkent nu zelf dat dit meerjarenplan niet beantwoordt aan de decretale wijziging die u in december 1995 door dit parlement heeft laten goedkeuren. Ik denk dat u die vaststelling niet kan ontkennen. Dat vind ik pijnlijk. De poli-

Van Mechelen

tieke verantwoordelijkheid ligt bij u en bij niemand anders. Dat debat zullen we ongetwijfeld nog verderzetten.

Mijnheer Decaluwé, ik was aan het uitleggen welke tijdbom onder de openbare omroep tikt. Wij hebben die tijdbom al gedurende vier jaar gesignaleerd. Ik verwees naar het personeelsprobleem. De personeelsuitgaven nemen momenteel 73 percent van de dotatie, de middelen die we aan de openbare omroep toekennen, in beslag. In het jaar 2.000 zal het om 78 percent gaan. Als het beleid niet verandert, zal in het jaar 2.006 83 percent van de dotatie naar personeelsuitgaven gaan.

In een ander leven heb ik in de commissie voor Defensie hetzelfde debat gevoerd. Binnenkort zal 60 tot 70 percent van het legerbudget uit personeelsvergoedingen bestaan. Daardoor komen de werkingskosten onder druk en, wat nog erger is, worden de investeringen gedrukt. Voor defensie is dat nog geen ramp, maar het is misdadig om op het moment van een technologische boom in het meerjarenplan voor de openbare omroep minder dan 10 percent te begroten voor investeringen. Het Vlaams Parlement heeft nochtans de mond vol over Telenet, Internet en multimedia. Als we deze evolutie verderzetten, dan is de openbare omroep niet langer werkbaar.

Er zijn dringend maatregelen nodig. De voorgaande sprekers hebben er al naar verwezen dat de saneringen positief zijn. Ik refereer aan de toepassing van de werkreglementen, de selectieve wervingsstop, het verplicht pensioen op zestig jaar, het mogelijk verlof vanaf 55 jaar, het stoppen van de vlakke loopbaan, het creëren van een grotere loonspanning en het herzien van de forfaitaire vergoedingen. Dit alles is dringend nodig. We zijn momenteel opnieuw tijd aan het verliezen in het debat.

De minister van Media zal het tijdens de volgende twee maanden bij de begrotingsbespreking moeten opnemen tegen de minister van Financiën. Op dat ogenblik is dit parlement met reces. We zullen niet de kans hebben ons daarover uit te spreken. U kan het me dan ook niet kwalijk nemen dat ik op deze tribune alle politieke partijen oproep om de minister van Media te steunen in zijn verzoek om bijkomende middelen die de noodzakelijke operatie mogelijk maken.

De pensioenlasten bedragen 350 miljoen frank. De juiste berekening van de eenheidsloonkost geeft als resultaat 200 miljoen frank. De herstructureringskosten bedragen 250 miljoen frank. In totaal gaat het om 800 miljoen frank. Ik vind het jammer dat de CVP de kans voorbij laat gaan. Ik heb vanmorgen onderzocht of we het meerjarenplan kunnen amenderen, maar dat blijkt niet het geval te zijn. We moeten vandaag een politiek signaal geven aan de minister van Media en zeggen dat dit parle-

ment akkoord gaat om de sanering en herstructurering door te voeren. Daarvoor hebt u niet de nota televisiebeleid nodig. Het gaat hier om het bepalen van de koers en om het personeel dat aan boord is. Daarom moeten we er vandaag op aandringen om die 800 miljoen frank vrij te maken bij de volgende begrotingsbespreking.

De voorzitter : De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst : Mijnheer Van Mechelen, de VLD zou beter dan wie ook moeten weten dat om projecten gestalte te geven, vaak meer tijd nodig is dan vooraf werd gedacht. Ook met betrekking tot de BRTN moeten we enig geduld hebben. U hebt er zelf dikwijls op gewezen dat hierover jarenlang in de commissie is gepraat. Het voorbije jaar kwam wel degelijk één en ander op gang.

De VLD vraagt geduld als dat haar beter uitkomt, maar is ook ongeduldig als dat haar beter uitkomt.

De voorzitter : De heer Van Rompaey heeft het woord.

De heer Hugo Van Rompaey : Mijnheer Van Mechelen, u doet een oproep om de minister te steunen. Ik heb daarstraks al gezegd dat wij de minister voor 1000 percent steunen, voor hoeveel percent zal de VLD dat doen ?

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Tijdens de bespreking van het minidecreet heeft onze fractie uitdrukkelijk de wil geuit om iedereen te betrekken bij de hervormingen en de personeelsproblematiek, het gaat immers om meer dan 2.700 mensen. Bij de voorbereiding moeten we zoveel mogelijk mensen consulteren. Dat zorgt nu voor wat vertraging, maar we kunnen beter wat vertraging hebben en goed werk leveren. We moeten niet holderdebolder een maxi-decreet aannemen, zonder iemand te consulteren. We moeten deze houding aannemen, als we de openbare omroep een rol willen geven in de eenentwintigste eeuw. Het kan niet de bedoeling zijn om halsoverkop beslissingen te nemen.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer Doomst, de VLD zou tijd en geduld hebben als het haar uitkomt. Ik verwijs naar het recente verleden : onze partij was in 1988 vragen de partij om van de BRTN een slagkrachtige openbare omroep te maken. De Vlaamse Televisiemaatschappij was opgericht en op 1 februari 1989 kwam de concurrentie eraan. We wisten dat we onze openbare omroep met handboeien aan in het zwembad zouden gooien, wat ook is gebeurd. De openbare omroep is verdronken.

Mijnheer Doomst, uw fractieleider en uw fractie dragen hiervoor de verantwoordelijkheid. Er werd gepleit voor een rustpauze, voor wachten, voor nietsdoen. Kijk de cijfers van alle Europese openbare omroepen na : de Vlaamse openbare omroep komt er het meest bekaaid

Van Mechelen

vanaf. We zakken onder de 20 percent. In Italië haalt de openbare omroep meer dan 40 percent, en dat is nochtans ook een concurrentieel landschap. Zij hebben wel de mogelijkheid gekregen om zich aan te passen. De VLD zou tijd en geduld hebben, als het haar uitkomt. Lees er rustig de teksten op na.

Voor wat nu gebeurt, hebben we acht jaar geleden al gewaarschuwd. We hebben het minidecreet laten passeren, we waren het inhoudelijk oneens met een aantal punten en accenten. We hebben toen wel gepleit voor een maxidecreet, we hebben gezegd dat we moeten verdergaan. Het is het verhaal van het kip en het ei : wie doet wat eerst. U zegt dat er nog moet worden geconsulteerd, maar dat is niet waar : er moet worden geageerd.

Mijnheer Decaluwé, de heer De Graeve zou moeten praten met de vakbonden, nu dit parlement nog niet decretaal heeft beslist over het statuut van de openbare omroep en de nieuwe personeelsleden. Vooraleer de heer De Graeve kan onderhandelen, moeten we hem decretale rugdekking geven. We moeten zeggen dat het parlement ermee akkoord gaat dat de wervingsstop wordt ingevoerd, dat nieuwe mensen in contractueel dienstverband werken, dat we een uitdagend kader voorzien voor de statutairen en dat uiteindelijk bijkomende middelen worden voorzien.

Mijnheer Van Rompaey, we steunen de minister in zijn verzoek om die 800 miljoen frank vrij te maken bij de begroting. Bij de komende begrotingsbespreking zullen we de minister hierin ten volle steunen. Ik hoop dat ook de andere partijen hierover duidelijk zullen zijn, zodat minister Demeester-De Meyer goed op de hoogte is van de richting die dit parlement uitwil met de openbare omroep.

De derde vraag van de heer Decaluwé had betrekking op de vertraging van het maxidecreet. De minister heeft in de commissie gezegd dat het decreet met Pasen klaar moest zijn. Ikzelf heb me daar niet op vastgepind, maar ik heb wel geëist dat we vóór het parlementair reces een breed maatschappelijk debat zouden voeren over de toekomst van onze openbare omroep. Daarna zou de minister dan zijn maxidecreet kunnen opstellen. De nodige financiële middelen zouden kunnen worden vrijgemaakt om de nieuwe openbare omroep in het najaar op te starten. Maar ik stel vast dat men ons opnieuw schaakmat heeft gezet. Ik voeg er wel aan toe dat we hadden af te rekenen met het feit dat de raad van bestuur tijdens één vergadering de aanbevelingen van de heer De Graeve heeft overgenomen en goedgekeurd. De VLD pleit ervoor om het debat in versneld tempo verder te zetten.

Mijn fractie zal dan ook aan de voorzitter van het parlement voorstellen om tegen midden september voor ons

nieuw voorstel van decreet het advies te vragen van de Raad van State. Het betreft een advies over het juridisch statuut, de situatie van het personeel en de technische diensten.

We zijn klaar om in september het debat aan te gaan over hetzij een voorstel, hetzij een ontwerp van maxidecreet. Het is belangrijk dat we ervoor zorgen dat de openbare omroep uit het diepe dal van de kijkcijfers raakt. De minister beschuldigt me er wel eens van de gangmaker te zijn van VT4, maar ik zal dat weerleggen in een gefundeerde interpellatie. *(Applaus bij de VLD en de VU)*

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Ik betreurt het dat de heer Van Mechelen een Kafkaiaans spel speelt. In de commissie heb ik niets gehoord over een advies van de Raad van State. Ook voor mij was het een verrassing dat de raad van bestuur een dergelijk belangrijke beslissing op één dag heeft genomen. De heer De Graeve heeft zich echter wel de moeite getroost om elk bestuurslid persoonlijk vooraf langdurig over zijn plan te informeren.

Ten slotte vraag ik me af waarom de heer Van Mechelen nu al zwaait met een bedrag, namelijk 800 miljoen frank, terwijl een groot gedeelte van het plan nog op de studietafel ligt. Ik pleit er dan ook voor dat we pas een eindevaluatie maken, wanneer we beschikken over alle gegevens.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : De inhoud van het nieuwe televisiebeleidsplan heeft niets te maken met de structurele maatregelen die op het personeelsvlak noodzakelijk zijn om de uitgaven onder controle te krijgen en een nieuw dynamisme in te bouwen. Die beslissing moet absoluut nu worden genomen, opdat de minister van Media tijdens de begrotingsbesprekingen daarvoor de nodige financiële middelen kan vrijmaken. De presentatie van het nieuwe beleidsplan voor de televisie zal de start betekenen van een nieuw debat. Het is aan de openbare omroep om duidelijk te maken hoe men universaliteit en complementariteit wil verzoenen. Een kijkersonderzoek en de Cemsydiastudie zullen uitwijzen wat mogelijk is. Pas daarna kan het Vlaams Parlement door middel van een beheersovereenkomst bepalen hoeveel middelen het ter beschikking wil stellen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Met betrekking tot de procedure werd in het Bureau van het Vlaams Parlement afgesproken dat we de voorstellen van decreet zouden behandelen vóór de start van het nieuwe parlementaire jaar. We vragen uitdrukkelijk dat het voorstel van decreet van de heer Van Mechelen inzake een nieuw maxidecreet voor de

Denys

BRTN dan zou worden behandeld. We zouden daarvoor graag de nodige adviezen van de Raad van State krijgen.

De voorzitter : We zullen alle voorstellen die op dat ogenblik zijn ingediend, aan de agenda toevoegen. De commissie bepaalt echter zelf haar werkzaamheden.

Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de voorzitter, de laatste opmerking van de heer Denys is niet bijzonder gepast. Voor alle duidelijkheid deel ik u mee dat, voor zover de stukken zijn gedrukt, met de heer Van Mechelen al uitdrukkelijk is afgesproken zijn voorstel van maxidecreet te agenderen op de commissiezitting die in september is voorzien.

De voorzitter : De commissie beschikt trouwens over drie mogelijke data : 19 september, 1 of 2 oktober. Ze moet daar zelf over oordelen.

Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vandaag moeten we hier het meerjarenplan van de BRTN grondig bespreken, maar ik zal dit niet doen.

Voor alle duidelijkheid wil ik beklemtonen dat dit min of meer op die manier was afgesproken in de commissie. In het kader van een nieuwe politieke cultuur, waarover wij het hier vaak hebben, past het toch wel zich te houden aan afspraken die binnen de commissie zijn gemaakt. Ik zal de inhoud van het meerjarenplan niet onder de loep nemen. Het heeft geen zin onze visie hierover uit de doeken te doen.

Dit meerjarenplan is immers een louter formeel document. Het heeft weinig waarde voor de periode 1997-2001, waarvoor het is opgesteld. Dit formele document staat vandaag op onze agenda omwille van een decretale verplichting. Mijnheer de minister, ik hoop dat er een grondige hervorming van de BRTN zal komen. In het licht van die volledige hervorming en van uw maxidecreet zal dit meerjarenplan weinig of geen waarde hebben. Het bevat geen grootse projecten, maar is enkel een overgangsmaatregel, voornamelijk om de continuïteit te waarborgen.

Toch stel ik me in de rand van deze bespreking enkele vragen bij de gevolgen van de goedkeuring van dit meerjarenplan op de financiering van de openbare omroep. Het goedkeuren van dit meerjarenplan heeft gevolgen voor de financiering en deze financiering staat vandaag ter discussie. Hoe zal het principe van de financiering van de openbare omroepen in het maxidecreet worden ingevuld ? Reclame of geen reclame ? Zuivere of gemengde

financiering ? Volstaat de voorziene financiering om een nieuwe openbare omroep te laten functioneren ? De gedelegeerd bestuurder was in elk geval ter zake bijzonder duidelijk in de commissie, maar het zijn en blijven allemaal open vragen.

Ik denk ook niet dat deze formele bespreking het ogenblik is om onze algemene visie op de hervormingen en de toekomst van de openbare omroep te geven. Mijnheer de minister, ik hoop dat we daar vlug de gelegenheid toe zullen krijgen naar aanleiding van het maxidecreet. Persoonlijk betreur ik dat we dat vandaag nog niet hebben gedaan, maar ik voeg er wel onmiddellijk aan toe bereid te zijn geduld aan de dag te leggen, als dit leidt tot een goede en grondige hervorming van de openbare omroep. Onze fractie is op dat vlak reeds jaren vragende partij. Wat hier vandaag wordt goedgekeurd, zal zeker worden gewijzigd bij de uitvoering van het maxidecreet. Zo'n bespreking kan bezwaarlijk zinvol worden genoemd. Onze fractie zal zich dan ook onthouden. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er is vandaag al meermaals verklaard dat dit meerjarenplan enkel een decretale verplichting is. Er is geen rekening gehouden met de structuurwijzigingen die met het maxidecreet op poten staan. Het is dus als het ware achterhaald.

Ik hoor hier zeggen dat een tijdperk wordt afgesloten en dat een nieuwe start wordt genomen. Dat zal ook wel zo zijn. Maar sta me toe de volgende dimensie eraan toe te voegen. We sluiten een tijdperk af, we beginnen opnieuw, maar er is een erfenis. Het is niet zo dat we met het goedkeuren van een maxidecreet vanaf nul beginnen.

De huidige werking van de openbare omroep is immers geworteld in het verleden. Voor honderden mensen betekent het maxidecreet niet echt een nieuwe start.

Het meerjarenplan is achterhaald. Toch bevat het enkele elementen die ons tot nadenken stemmen. Wanneer we later het maxidecreet zullen bespreken en goedkeuren, moeten we met deze elementen zeker rekening houden. De eindconclusie van het meerjarenplan luidt dat er onvoldoende middelen zijn voor het voeren van een degelijk beleid. De dotatie wordt niet berekend op basis van de reële kostenevolutie. Men moet andere middelen aanboren, zoals sponsoring en reclame.

Deze situatie doet ons vrezen voor de toekomst. Hoe zit het met de kwaliteitswaarborg ? Zal er geen accentverschuiving gebeuren naar populariteit ? Hogere kijk- en luistercijfers zullen immers moeten zorgen voor meer reclame-inkomsten. In het meerjarenplan lijken de reclame-

Van Dijck

inkomsten zich voor een periode van vier jaar te stagneren. Ik betwijfel dit ten stelligste.

Er worden steeds meer programma's aangekocht, ook de personeelskosten stijgen. Beide tendensen zijn negatief. Door het feit dat er meer programma's worden aangekocht, moeten de eigen, bekwame mensen werkeloos toekijken. Ook de kijker schat nog altijd de eigen produkties hoger in. We moeten natuurlijk realistisch blijven en ons afvragen hoeveel personeelsleden er echt vereist zijn. Koken kost geld. Om te weten hoeveel het kost, moeten we echter weten wat we gaan koken. We moeten ons ook de vraag stellen hoe groot die tafel moet zijn. Volstaat één net of zijn er twee nodig? Die vragen blijven nog steeds onbeantwoord.

Rekening houdend met deze vragen, wil de Volksunie een aantal klemtonen leggen die noodzakelijk zijn om van de BRTN een slagvaardige openbare omroep te maken. Ten eerste moet er een strikte scheiding zijn op financieel vlak, waarbij de openbare omroep met overheidsmiddelen werkt en de commerciële omroepen met reclamegelden werken. Dit zal inderdaad een meerkost betekenen voor de Vlaamse overheid. Zonder ons nu al vast te pinnen op een cijfer, pleiten we voor een realistische dotatie.

U weet dat wij niet te beroerd zijn om een heffing op de reclame-inkomsten van de commerciële omroep in overweging te nemen.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : U pleit voor een heffing die enkel en alleen door de commerciële omroep zou worden betaald. Dat is toch zuivere discriminatie. Als er een heffing komt, dan moet die ook op de radioreclame worden toegepast. Het is toch onmogelijk dat een privé-bedrijf een heffing moet betalen, en een openbaar bedrijf dat dezelfde activiteiten uitvoert, niet.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : U hebt blijkbaar mijn eerste stelling niet goed gehoord. Ik bepleitte daarin een duidelijke scheiding van de openbare en de commerciële omroep op het gebied van de werkingsmiddelen. In onze optiek zijn er geen reclame-inkomsten bij de openbare omroep.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Gaat de fractieleider van de VLD er mee akkoord om in de volgende begroting 2,4 miljard frank bijkomende middelen te voorzien voor de BRTN? Is de koning van de budgettaire orthodoxie daartoe bereid? Moet ik dat bedrag tijdens de zomer uit de branding slepen, zonder dat we enig zicht hebben op het

maxidecreet? Is dat de nieuwe politieke lijn van de VLD?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Het VLD-voorstel blijft binnen de budgettaire grenzen van de alternatieve begroting van de VLD. Ons voorstel leidt niet tot belastingverhogingen. Ons voorstel blijft binnen de meesternorm. Dat voorstel gaat wel gepaard met budgettaire verschuivingen. Dat is correct.

Minister Eric Van Rompuy : Over welke verschuivingen hebt u het?

De heer André Denys : Ik wil dat begrotingsdebat gerust hier voeren.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Omdat de minister het niet kan laten, wil ik hier toch twee zaken zeggen. Toevallig ontmoette ik hier vorige week op een zonnige middag uw voorganger. Hij zei me dat we nu toch zoetjesaan evolueren naar wat hij in zijn beleidsnota van januari 1995 had geschreven. Hij zei ook nog dat het jammer was dat we toen dat compromis niet hebben kunnen afsluiten. Dat compromis, mijnheer Van Rompuy, kent u goed. Het bestond erin om in een tijdsspanne van vijf jaar de reclame af te bouwen en de dotatie te verhogen. Daarvoor hebt u 800 miljoen frank herstructureringsmiddelen nodig. In dat bedrag is 350 miljoen frank gereserveerd voor pensioen-uitgaven. Als men dezelfde redenering toepast op de NMBS, heeft men heel wat meer nodig. Dan zal de BRTN de enige instelling in Vlaanderen zijn die haar pensioenen met eigen middelen zal financieren. Men moet dat bedrag van 350 miljoen frank buiten beschouwing laten. Het bedrag van 200 miljoen frank voor de eenheidsloonkost, zijn middelen die de BRTN gedurende 2 jaar eigenlijk te weinig krijgt.

Het derde aspect is de herstructureringskost: er werd 250 miljoen frank voor personeelsuitgaven voorzien. U moet dat opnieuw aanzwengelen. Daarnaast is er 1,1 miljard frank aan reclame-inkomsten, waarover ik heb gezegd dat ze in een tijdsspanne van vijf jaar moeten worden afgebouwd. Tijdens een commissievergadering heb ik u gevraagd om ons een overzicht van de reclame-inkomsten te bezorgen. Ondertussen heb ik dat overzicht als een bijlage bij het verslag ontvangen. Uit dat overzicht blijkt dat ten gevolge van een eerste fase van ons voorstel, waarbij Radio 1 reclamevrij zou worden, de minderinkomsten voor 1996 132 miljoen frank zouden bedragen. Tijdens de bespreking ging de heer Weckx daarmee akkoord. Maar dat is toen door de toenmalige fractieleider van de CVP opgeblazen. Als dat niet was gebeurd, waren we nu allang uit de problemen.

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk : Buiten de strikte scheiding zoals ik ze heb geschetst en zoals ze door tal van fracties wordt ondersteund, zijn er nog andere aspecten die wij in de toekomst in het achterhoofd moeten houden.

Wij opteren – na een overgangsfase – voor een privé-statuuut voor het personeel. Wij wensen een redactiestatuut voor journalisten.

Wat de uitzendingen door derden betreft, stellen wij duidelijk dat een openbare omroep de verschillende meningen die in Vlaanderen leven, aan bod moet laten komen. Hierbij sluit ik mij aan bij de stelling van onze fractievoorzitter. Vlaanderen heeft geen behoefte aan een programma als Den Haag Vandaag, maar aan een Brussel waarin de verschillende levensfilosofische en politieke meningen aan bod kunnen komen. Wanneer dit binnen één programma mogelijk is, kunnen volgens ons de eenzijdig ingevulde uitzendingen door derden verdwijnen.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : U pleit voor een privé-statuuut voor het personeel. Heeft u al eens becijferd wat dat kost ? Ik denk dat de factuur dan nog met enkele miljarden stijgt ! Het is ook nog niet bewezen dat de wijziging van het statuut budgettair de voordeligste keuze is. Het onderzoek ter zake is nog bezig. Dit dient ook benadrukt te worden.

Voorts vind ik het beter dat men dit in overleg met de vertegenwoordigers en de vakbonden bespreekt en grondig onderzoekt waar men staat. Ik ben echter blij te horen dat de Volksunie ervoor pleit om de verworvenheden van het ambtelijk statuut bij de BRTN af te bouwen.

De heer Kris Van Dijk : Ik wil hierop met een andere vraag antwoorden. Vindt u het normaal en logisch dat er binnen één instelling verschillende statuten bestaan, zodat ruim omschreven de top en een aantal creatieve mensen – als ik mij zo mag uitdrukken – een ander statuut heeft dan de rest van de basis ? Neen, wij pleiten duidelijk voor een eenvormig personeelsstatuuut.

Wij zijn voorstander van een duidelijk mediaverdrag met Nederland. Op termijn kan dit tot een grotere samenwerking leiden. In dit verband wijs ik op de slechte ontvangst van het BRTN-nieuws op de FM-band van de radio.

Ons is de openbare omroep dierbaar. Wij vragen dan ook met aandrang om hier in het parlement zo snel mogelijk een basis te leggen voor een slagvaardiger openbare omroep. *(Applaus bij de VU)*

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit meerjarenplan is in feite geformuleerd om de continuïteit van de instelling te garanderen. Zowel verschillende sprekers als ikzelf hebben dit hier al gezegd.

De goedkeuring van het meerjarenplan is essentieel om de aanvullende dotatie uit te keren. Wij bevinden ons bijgevolg in een overgangperiode. De voorliggende cijfers moeten voor wat de toekomst betreft, herzien worden.

De procedure is wat ze is, mijnheer Van Mechelen. We proberen systematisch de lijn aan te houden die we in het regeerakkoord hebben uitgetekend en die we verder steeds systematisch hebben uitgevoerd. De McKinsey-studie was klaar in oktober. Het neerleggen van het minidecreet in dit parlement gebeurde in het midden van november en het werd goedgekeurd rond Kerstmis. De gedelegeerd bestuurder werd eind januari aangeduid, hij heeft vervolgens zijn directie samengesteld. Een aantal structuren werden daarnaast verder ingevuld. Vanaf de maanden maart en april heeft de heer De Graeve gewerkt aan een grondige beleidsstudie, die bij de raad van bestuur begin juli werd neergelegd. Tot verrassing van velen heeft deze raad van bestuur, waarin alle fracties behalve Agalev vertegenwoordigd zijn, unaniem de tekst goedgekeurd waarin het bestuur zegt dat ze nu al een aantal opties neemt in afwachting van de formulering van het definitieve voorstel. Ik heb een gesprek gehad met de voorzitter en de ondervoorzitter van de raad van bestuur en met de heer De Graeve om te weten wanneer dat definitieve voorstel er zou komen. Ze hebben me uitdrukkelijk beloofd om in de loop van september het definitieve beleidsplan op het niveau van de raad van bestuur af te werken. Ik heb gevraagd dit te doen tegen midden september. We zullen niet discussiëren over een week, maar deze datum laat ons toe om tegen het begin van het parlementaire jaar, tegen de tweede helft van oktober, het maxidecreet neer te leggen.

Deze operatie hebben we uitgevoerd om de BRTN te verzelfstandigen. Daarvoor hebben we een nieuwe gedelegeerd bestuurder aangeduid en een nieuwe taakverdeling tussen raad van bestuur en de dagelijkse leiding afgesproken. De raad van beheer blijft de instantie die een beslissing moet nemen over de grote beleidslijnen.

Ik vind het dan ook volledig verkeerd dat u nu zegt om begin september een door een bepaalde fractie geschreven tekst van een maxidecreet te bespreken, nog voor de raad van bestuur de kans heeft gehad om zijn visie uit de doeken te doen. We zijn geen bestuurders die moeten oordelen over de noodzakelijkheid van één of twee netten. Daarvoor hebben we mensen aangeduid. Trouwens, in het rapport van de heer De Graeve staat dat hij de optie om één net te behouden, verwerpt. Hij geeft

Van Rompuy

daarvoor een aantal argumenten, waaronder het feit dat er in heel Europa, met uitzondering van Noorwegen, geen enkel land is waar de publieke omroep slechts één net heeft. Voor die dingen hebben we nu een gedelegeerd bestuurder en een raad van bestuur. Waarom wil de VLD zelf gaan besturen ? Ik begrijp de VLD niet meer. Vroeger was het allemaal verzelfstandigen en privatiseren wat de klok sloeg ; nu maken de heren Denys en Van Mechelen zelf een decreet dat bepaalt hoe de zaken moeten worden gerund. (*Applaus bij de CVP*)

Door die onbegrijpelijke discussie zullen we ons echter niet laten opjagen. We proberen consequent de lijn te volgen. Niettegenstaande de grote verleiding probeer ik als bevoegd minister, geen publieke verklaringen af te leggen en dus ook geen commentaar te leveren op de raad van bestuur. Ze hebben een definitief voorstel aangekondigd voor september. Achter die optie sta ik. Als we naar de besluiten van de raad van bestuur kijken, is het duidelijk dat al een hele weg is afgelegd. Het belangrijkste is dat er voor de allereerste keer door alle fracties – en dat betwist de heer Van Mechelen zeker niet – een cijfermatige analyse is gemaakt van de financiële positie van de BRTN bij een ongewijzigd beleid.

We beschikken nu eindelijk zwart op wit over de gegevens inzake de evolutie van de verschillende posten, inzake de personeelskosten, de mogelijke rol van de investeringen, de exploitatiekredieten en de pensioenfondsen. Deze nota geeft eindelijk een cijfermatig inzicht. Alle leden van de raad van bestuur waardeerden de duidelijkheid die de nota bracht inzake de financiële en programmatieproblemen. Ze zijn het vooral eens met de analyse dat het cumulatieve tekort bij een ongewijzigd beleid in 2006 15 miljard frank zal bedragen. Ik vind het heel belangrijk dat we nu een basis hebben waarmee we kunnen werken.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer de minister, het is natuurlijk uw goed recht om er een karikatuur van te maken. U stelt dat de VLD u wil opjagen en dat u dat niet zal laten gebeuren. Sta me dan toe dat met gelach te beantwoorden. U zegt dat u McKinsey heeft aangesteld. McKinsey heeft echter slechts bevestigd wat we reeds acht jaar zeggen in dit parlement.

U zegt dat u een manager heeft aangesteld die dit alles zal verwezenlijken. Ik ben degene die in december 1990 het voorstel van decreet heeft ingediend waarin de VLD stipuleerde dat de openbare omroep zou moeten worden geleid door vijf cultuurmanagers. U hebt me toen weggehoond. De heren De Graeve, Van Roe en Cleeren zijn nochtans de cultuurmanagers waarover ik het in 1990 had.

De heer De Graeve zet de bevindingen van het McKinsey-rapport nog eens op een rijtje, in een tabelletje, een kolommetje. Die oefening hadden wij ook al gemaakt : ik kan naar verschillende teksten verwijzen waarin we op de nefaste evolutie van de personeelsuitgaven hebben gewezen. In december van vorig jaar hebben we gezegd : nu McKinsey zijn taak heeft volbracht, moet de politieke wereld – en niemand anders – keuzen maken. We hebben een voorstel uitgewerkt. U hebt geopteerd voor twee fasen. Ook daarin hebben we u gevolgd. We hebben vanuit de oppositie toegelaten dat het minidecreet werd goedgekeurd. We hebben zelfs toegelaten dat dit alles zeer snel gebeurde. Nergens hebben we obstructie gevoerd.

U verklaart in het minidecreet dat onder meer het meerjarenplan op een andere manier moet worden gepresenteerd. Daarna zijn we toe aan het maxidecreet, waarover u verklaart dat we weer te snel willen gaan. Volgens u moet dit pas gebeuren in de tweede helft van oktober, aangezien we nog kennis moeten nemen van de nota betreffende het TV-beleid. Wat die nota ook moge bevatten, ze zal geen enkele weerslag hebben op de decretale bepalingen waarin u in het maxidecreet moet voorzien. Dat weet u beter dan wie ook.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, de minister verklaart dat hij het standpunt van de VLD inzake de verhouding tussen de politieke wereld en een openbaar bedrijf als de BRTN niet meer herkent. Dat standpunt is nochtans zo helder als het glas water dat voor u staat. De politieke wereld is aandeelhouder, de raad van bestuur is zichzelf en de directie voert uit.

Als aandeelhouder moeten wij een goed kader creëren waarbinnen de raad van bestuur moet functioneren en de directie nadien moet uitvoeren. Ik begrijp uw verwijt niet. Wij willen alleen dat kader creëren. U richt geen verwijten tot uw partijgenoten die nochtans veel verder gaan. Vandaag ligt een voorstel van resolutie voor van de heer Doomst en mevrouw Lindekens betreffende de programmatie. Dit voorstel eist bijvoorbeeld een jeugdjournaal, wat te maken heeft met programmatie. De VLD zal nooit een dergelijk voorstel doen. Onze fractie wil alleen afspraken maken in de politieke wereld over een duidelijk kader waarbinnen men moet werken. Als u derhalve iemand het verwijt wil maken dat hij de grenzen van de normale verhoudingen tussen de politieke wereld en de BRTN overschrijdt, moet u zich op de eerste plaats richten tot de heer Doomst en mevrouw Lindekens.

De voorzitter : De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst : Ik voel me enigszins persoonlijk aangevallen. Mijnheer Denys, de vraag naar een jeugdjournaal is in feite een logische uitloper van het minidecreet, dat we allen samen hebben goedgekeurd. We hebben toen immers gezegd dat de openbare omroep de nadruk moet leggen op jeugd en informatie.

Het valt mij op dat ook andere fracties die stelling bijtreden. Bij de VLD heb ik bij het commissiewerk alleen een groot stilzwijgen opgemerkt. Waarschijnlijk zal het vuurwerk en de show voor deze namiddag zijn gereserveerd.

De voorzitter : Ik wil vragen om het debat niet aan te wakkeren. De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : In de opdracht die onder impuls van de heer Geysels tot stand kwam, artikel vier van het minidecreet, staat dat het programma-aanbod aangepast moet worden en gericht moet zijn op bepaalde bevolkings- en leeftijdsgroepen, zoals kinderen en jeugd. Dat is de opdracht van de BRTN. Dit betekent in concreto dat er nood is aan een jeugdjournaal. Als de omroep dit anders wil invullen, moet ze dat maar doen. Dat wou ik zeggen en u hoeft van mij geen show te verwachten deze namiddag.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Het is de opdracht van de BRTN om informatie te geven. Ik vind niet dat we een resolutie moeten maken dat we een Brussel Vandaag moeten hebben, zoals de heer Van Dijk aanhaalde. Dat is ingrijpen in de programmatie. Dat is te vergaand.

De voorzitter : Er is een verschil tussen een decreet en een voorstel van resolutie, wat een melding is aan de BRTN. Het zal een signaal geven. (*Gelach*)

De heer Kris Van Dijk : Ik heb nog een concrete vraag aangaande wie nu eigenlijk de pen ter hand moet nemen voor dit maxidecreet ? Het sluit aan bij de bemerking die ik hier hoor. Uw redenering komt erop neer dat dit maxidecreet gestalte moet krijgen aan de Reyerslaan. Als het hier toekomt, zullen we er akte van nemen in de commissie en we zullen erover stemmen. Het gaat echter over de krijtlijnen. Ik meen dat het Vlaams Parlement daarin een zekere verantwoordelijkheid heeft.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Meneer Van Dijk, uw analyse is juist. De raad van bestuur zal uiteindelijk een beleidsplan voorleggen en de elementen aanreiken voor een maxidecreet. Het is uiteindelijk de Vlaamse regering die het ontwerp moet opstellen. Die legt het voor aan het Vlaams Parlement, die daarover de beslissing neemt. De regering of ik zal uiteindelijk de pen van het decreet vasthouden. De elementen daarvan moeten echter worden

aangereikt door de raad van bestuur. Het kan zijn dat de regering op sommige punten afwijkt van de voorstellen van de raad van bestuur. Het zijn wij die oordelen welke decretale bepalingen moeten worden opgenomen in het maxidecreet. We geven wel eerst de kans aan de instelling om haar eigen visie te verwoorden. Zij neemt al bepaalde opties in het communiqué, waarover men onderhandelt met de vakorganisaties. Ik noem bijvoorbeeld de pensionering op zestig, de vervroegde pensionering en het contractueel systeem. Er zijn verschillende zaken die worden overlegd. Er zijn een aantal dingen nog niet werden ingevuld, zoals het televisiebeleid, het juridisch statuut en de discussie over de privatisering van de technische diensten. Daar moet nog klaarheid in komen. Ook over de middelen kan men nog geen uitsluitsel geven.

Wat gebeurt er met de middelen ? Worden die geïntegreerd in de begroting van de BRTN of niet ? Een aantal aspecten zijn op dit moment nog niet aan de orde. Zo lang er geen maxidecreet is, kan men geen concrete beslissingen treffen over de middelen of over de verhoging van de dotatie.

De voorzitter : Mijnheer Van Mechelen, mag ik vragen uw opmerkingen te beperken ?

De heer Dirk Van Mechelen : Dit is een belangrijke uitspraak. Mijnheer de minister, u zegt dat de bespreking van het maxidecreet pas voor eind oktober is. Aangezien de begrotingskredieten dan al vastliggen, kan u in 1997 niet starten met de herstructurering van de openbare omroep. Dan krijgen we opnieuw een verdaging met één jaar.

Minister Eric Van Rompuy : Als het maxidecreet in het parlement wordt gestemd en indien daaruit een verhoogde dotatie voortvloeit, is het perfect mogelijk die bijkomende middelen in de begroting te voorzien.

Ik begrijp de VLD niet. Mijnheer Van Mechelen, u draait de zaken om. Vroeger zeiden we : eerst saneren, eerst een grondig plan en dan de middelen. Nu komt u zeggen dat we deze zomer een strijd moeten leveren met minister Demeester voor die middelen. Ik begrijp uw strategie niet meer.

De heer Dirk Van Mechelen : Er is een plan maar u durft het niet uitvoeren.

Minister Eric Van Rompuy : Ik weet dat ik het Vlaams Parlement een beetje op zijn honger heb laten zitten. We moesten de normale procedures volgen. In het najaar komt dit maxidecreet uitvoerig aan bod. De middelen vormen daar een onderdeel van. We kunnen slechts zinvol over dit decreet praten wanneer het er is. De hervorming van de openbare omroep is geen zaak van enkele maanden het zal jaren in beslag nemen. Het uiteindelijk

Van Rompuy

criterium zal zijn : welk soort programma's brengen we, voor wie en beantwoorden ze aan de doelstellingen van een openbare omroep ? (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer André Denys : Ik heb nog één vraag : wordt het financieel debat over de BRTN pas na de begrotingsopmaak 1997 gehouden ?

De voorzitter : Dat klopt.

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16.00 uur de hoofdelijke stemming over het meerjarenplan houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

We komen deze namiddag om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.59 uur.*

BIJLAGE

VRAAG OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

Vergadering van maandag 8 juli 1996

Vaste verslaggever : de heer Jean-Marie Bogaert, secretaris van de commissie

- Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de uitbetaling van loonachterstallen bij Antwerp Shiprepair na faillissement en delging van het sociaal passief

1. Uiteenzetting van de vraag door de vraagsteller

De heer Jan Penris dankt de minister voor zijn aanwezigheid, in voor hem bijzonder moeilijke omstandigheden. Spreker dankt de minister voor zijn belangstelling voor de in de vraag om uitleg behandelde problematiek.

Spreker stipt aan dat op 11 augustus 1993 Antwerp Shiprepair een tweede maal failliet werd verklaard. Dit faillissement liet een belangrijk sociaal passief na. Spreker benadrukt de dramatische afloop hiervan voor de werknemers, temeer daar de sector die wenste toe te treden tot het Fonds voor de Sluiting van de Ondernemingen, hiervoor niet de nodige administratieve formaliteiten vervulde, wat impliceert dat deze werknemers, inzake de afwikkeling van dit sociaal passief volledig in de kou stonden.

Op dinsdag 29 maart 1994 werd daarenboven nog het poolstelsel afgeschaft via de toenmalige programmawet. Pas in oktober 1994 werd een deel van de werknemers van Antwerp Shiprepair overgenomen door de overnemer van Shiprepair, nl. Köpcke.

Op 21 februari 1995 stelde de heer Gerolf Annemans een vraag om uitleg tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de controle van de Vlaamse regering op de besteding van de middelen van het Sociaal Fonds van de Scheepsherstellers van Antwerpen vzw.

De minister-president benadrukte dat de federale regering haar verantwoordelijkheid in het dossier Antwerp Shiprepair ter dege had opgenomen door het poolstelsel te herzien;

De Vlaamse regering heeft op 20 juli 1994 haar principiële goedkeuring gegeven aan het voorstel van de minister-president om op de enveloppe voorzien bij de NV Gimvindus een bedrag van maximaal 33 miljoen frank aan uitgaven in het kader van de overname van de NV Antwerp Shiprepair aan te rekenen, op drie voorwaarden :

- een overnemer diende minstens 100 arbeiders en 20 bedienden aan te werven binnen de drie maanden na de overname. Spreker stipt aan dat deze voorwaarde door Köpcke werd voldaan, vermits er thans door Köpcke gemiddeld 135 arbeiders en 25 bedienden tewerkgesteld ;
- een akkoord diende bereikt te worden tussen de overnemer en de stad Antwerpen voor wat betreft de concessies. Ook aan deze voorwaarde is voldaan ;
- een akkoord diende bereikt te worden tussen de overnemer en de werknemers voor wat betreft de lonen en de arbeidsvoorwaarden.

Onder deze voorwaarden gaf de minister-president op 23 december 1994 aan de NV Gimvindus opdracht voor rekening van het Vlaams Gewest een bedrag van 33 miljoen frank in actuele waarde ter beschikking te stellen van de vzw Sociaal Fonds voor de Scheepsherstelling in het Antwerpse Havengebied, in functie van de betalingsnoden;

Op dat ogenblik was reeds een bedrag van 19 miljoen frank betaald.

Vervolgens refereert de heer Jan Penris naar een persbericht op 9 december 1995 waarin door de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, de uitbetaling van een bedrag van 44 miljoen frank wordt aangekondigd, voor de verdere delging van het sociaal passief.

Ter zake wenst de vraagsteller van de Vlaamse minister een concreet antwoord op de volgende vragen :

1. Aan wie werd het bedrag van 44 miljoen frank uitbetaald ? Werd dit bedrag eveneens gestort op rekening van de vzw Sociaal Fonds voor de Scheepsherstelling in het Antwerpse havengebied, dat fungeert als een Bestaansfonds ?

2. Dient dit bedrag van 44 miljoen frank gezien als een surplus op het reeds eerder door de Vlaamse regering aangekondigde bedrag van 33 miljoen frank in december 1994 ? Of werd dit oorspronkelijk bedrag slechts met 11 miljoen frank verhoogd ?

Vervolgens wenst de vraagsteller van de minister nadere toelichting over de criteria volgens dewelke het bedrag van 44 miljoen frank werd begroot. Werd dit bedrag begroot op basis van het totale sociaal passief dat door de sociale accountant was geraamd, of werd dit bedrag berekend volgens andere criteria ?

Spreker vraagt zich tevens af op welke wijze de Vlaamse regering controle uitoefent op de besteding van deze overheidsmiddelen.

De minister-president deelde destijds in antwoord op de vraag om uitleg van de heer Annemans van 21 februari 1995 in deze Commissie mede dat in de Raad van Bestuur van het Fonds voor Bestaanszekerheid voor de Scheepsherstellers een waarnemer is opgenomen, die een controlefunctie uitoefent. Is deze waarnemer nog in deze Raad van Bestuur opgenomen. Een aantal scheepsherstellers beweren op dit ogenblik dat zij nog niet het volledige bedrag van hun uitstaande schuld zouden hebben ontvangen.

Was het de bedoeling van de Vlaamse regering om het volledige sociaal passief te delgen? Werd de doorstorting van de door de Vlaamse regering ter beschikking gestelde bedragen doorgestort aan het Fonds voor Bestaanszekerheid voor de Scheepsherstellers en was dit Fonds gerechtigd een beroep te doen op andere organismen ? In hoeverre werd hierop controle uitgeoefend ? Bezit de Vlaamse regering over afrekeningsstaten van individueel verrichte betalingsverrichtingen ?

2. Antwoord door de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

De minister stipt aan dat in augustus 1993 Antwerp Shiprepair een tweede maal failliet werd verklaard. In de pool voor scheepsherstellers waren op dit ogenblik nog een 500-tal arbeiders-scheepsherstellers ingeschreven. Om een overname mogelijk te maken waardoor nog minstens 100 arbeiders en 20 bedienden opnieuw aan de slag konden, besliste de federale regering tot de afschaffing van het dure poolstelsel. Een andere hinderpaal voor een overname vormde de problematiek van de achterstallige lonen.

De minister benadrukt vervolgens dat de tussenkomst van de Vlaamse regering in het sociaal passief van de NV Antwerp Shiprepair helemaal geen verplichting was zoals de vraagsteller suggereert doch een vrijwillige tussenkomst om de kans op een overname te vergroten.

Enige weken voor de faling hadden een 400-tal scheepsherstellers nog prestaties geleverd die onbetaald waren gebleven voor een totaal bedrag van 44 miljoen frank. Normaal wordt het onbetaalde loon bij een faillissement gedragen door het Fonds voor de Sluiting van de Ondernemingen. In de specifieke situatie van Antwerp Shiprepair die als het ware haar werknemers betrof via het poolstelsel was geen wettelijke tussenkomst van het Fonds voorzien. Om deze belemmering voor een overname weg te werken besloot de Vlaamse regering op 20 juli 1994 een bedrag van 33 miljoen frank ter beschikking te stellen ten laste van de scheepsbouwenvolp. Deze 33 miljoen frank stemden overeen met de achterstallige lonen van die werknemers die na de overname niet opnieuw werden aangenomen. In deze redenering zouden de werknemers die niet weder in dienst werden genomen afstand doen van hun vordering.

In de praktijk rezen er echter problemen met deze juridische constructie. De beste werkrachten met de hoogste loonachterstallen aarzelden om opnieuw voor een overnemer aan het werk te gaan en aldus afstand te doen van hun vordering. Bovendien bleek er een groot verloop onder de voormalige poolarbeiders, die na het faillissement niet opnieuw in dienst werden genomen.

Later bleken deze werknemers toch opnieuw aan de slag te kunnen gaan, terwijl diegenen die kozen om te werken voor de overnemer, opnieuw werkloos werden. Juridisch advies werd ingewonnen. De minister beaamt dat hij tijdens de Feestzitting van de heropstarting van Ship Repair, een oplossing in uitzicht gesteld.

De Vlaamse regering limiteerde echter in juli 1994 haar tussenkomst tot 33 miljoen frank. Bij het aantreden van de Minister was hiervan reeds een bedrag van 19 miljoen frank uitgekeerd onder de vorm van renteloze leningen. Onzekerheid

met betrekking tot de sociaalrechtelijke en fiscale behandeling van deze tussenkomst van de Vlaamse regering belette een verdere uitbetaling.

De minister deblokkeerde het dossier eind 1995 zo dat ook de resterende 14 miljoen frank aan de betrokken werknemers werd uitgekeerd.

De minister wijst erop dat de werknemers werden uitbetaald in nettobedragen, wat globaal overeenstemt met het bruto-bedrag van 44 miljoen frank dat door de vraagsteller is aangehaald.

De betrokken 33 miljoen frank werden door de Vlaamse overheidsholding Gimvindus ten laste van de scheepsbouwenveloppe gestort aan de vzw Sociaal Fonds voor de Scheepsherstelling in het Antwerpse Havengebied, waarin het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, Fabrimetal en de representatieve vakorganisaties zitting hebben. Gimvindus is als waarnemer bij deze vzw betrokken en kan aldus controle uitoefenen op de uitbetaling van de terbeschikking gestelde gelden.

De uitbetaling van de gesyndiceerde werknemers verliep via hun vakorganisaties terwijl de niet-gesyndiceerden rechtstreeks door de vzw werden betaald.

Volgens de minister heeft iedere betrokkene gekregen waarop hij overeenkomstig de verdeelsleutel vastgesteld door de vzw, recht had. Het betreft echter nettobedragen en heerst er ter zake een misvatting bij een aantal werknemers, die meenden dat het brutobedragen betroffen.

De beslissing van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 betrof een definitieve regeling.

De minister verklaart dat er momenteel nog een geding aanhangig is tegen het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen teneinde het Fonds toch nog te doen tussenkomen in het sociaal passief. De minister heeft evenwel geen zicht op de kansen op succes van zulke procedure.

3. Replieken

De heer Jan Penris dankt de minister voor het verhelderende en omstandige antwoord en zal dit antwoord mededelen aan de betrokkenen, o.m. de liberaliteit van de Vlaamse regering en het feit dat het om netto-bedragen betreft. Daarenboven stelt de vraagsteller dat hij aan de betrokkenen zal mededelen dat er een rechtsgeding aanhangig is tegen het Fonds voor de Sluiting der Ondernemingen.

- Het incident is gesloten.